

Cartea 2 Samuel

David în țara Filistenilor și moartea lui Saul (continuare) – 2 Samuel 1:1-1:27 –

În mod cert nu putem despărți cap.1 din 2 Samuel de ultima secțiune din 1 Samuel. Acest capitol urmează cursul firesc al alternanței ultimei secțiuni din 1 Samuel. Este vorba despre alternanța dintre tablourile dedicate lui Saul și cele dedicate lui David. Tablourile dedicate lui Saul pun în lumină modul în care inima lui Saul a respins și ultimele ofensive ale harului și a continuat să se împietrească cu mână de trufie. Tablourile dedicate lui David reliefează profilul minunat al caracterului lui David după atâția ani de modelare și ne prezintă cum David își ia ultimele teste înaintea de a ajunge împărat. Ne aducem aminte că atunci când autorul ne-a detaliat perioada modelării lui David a accentuat trei domenii concrete de modelare: frica de moarte, smerenia și ispita răzbunării. În tablourile dedicate lui David în 1 Sam.27 - 2 Sam.1, autorul parcă îi oferă lui David nota 10 pentru fiecare din aceste domenii. Astfel, în cap.27 îl găsim pe David în țara Filistenilor la Achiș, jucându-i pe vrăjmași la ei acasă.

Cu câțiva ani în urmă, David s-a umilit și a făcut pe nebunul în fața lui Achiș. Acum este stăpân pe sine și pe situație și dă dovadă de un control deosebit asupra fricii de moarte. În cap.30 David își dovedește autenticitatea smereniei inimii lui și biruiește atât ura mulțimii, cât și slava ei. Și în fine, în cap. 1 din 2 Samuel David ne este zugrăvit ca unul care a părăsit de mult calea de a se răzbuna singur. Înainte de a fi înălțat pe tronul lui Iuda, autorul vrea să ne demonstreze că David era pregătit și că și-a luat ultimele teste ale modelării. Aceste observații întăresc și mai bine ideea de sincronizare desăvârșită pe care am detaliat-o ceva mai devreme. (Este vorba despre sincronizarea dintre sfârșitul modelării inimii lui David, și sfârșitul ofertelor harului pentru inima lui Saul).

Deci în primul cap din 2 Samuel, se pare că autorul vrea să îi ofere lui David un zece și în domeniul luptei cu ispita de a se răzbuna singur. David află știrea morții lui Saul și a oamenilor lui. Era normal ca David să se întristeze pentru Ionatan și poporul Domnului. Dar iată că David se întristează și pentru Saul și slujitorii lui, care nu erau altcineva decât vrăjmașii lui de moarte, cei care l-au denigrat și care i-au întins fără temei curse pentru a-i lua viața ani și ani de zile. David însă este eliberat de sine și de obsesia propriei răzbunării. El a lăsat această problemă înaintea Domnului. În mod cert, moartea lui Saul a însemnat și răzbunarea lui David. Dar David pune onoarea Numelui lui Dumnezeu mai presus de propria sa dreptate. Din perspectiva vieții lui David, moartea lui Saul însemna reabilitarea sa înaintea lui Israel. Din perspectiva planului lui Dumnezeu cu poporul Său Israel, moartea lui marca o mare înfrângere, deopotrivă fizică și spirituală. Saul fusese Unsul Domnului care a murit în păcat, iar înfrângerea lui Israel dădea prilejul Filistenilor să ocărăască Numele Domnului. David interpretează evenimentul morții lui Saul în primul rând din perspectiva planului lui Dumnezeu. Iată că și știrea morții unui vrăjmaș reprezintă un test din partea lui Dumnezeu. David face trei lucruri care dovedesc că a luat acest test cu notă foarte mare.

Mai întâi și-a apucat hainele și le-a sfâșiat, a plâns și a postit până seara. A fost o reacție spontană și imediată care a reprezentat un model și pentru oamenii lui care au făcut același lucru. Autorul precizează că durerea era și pentru Saul, și nu numai pentru Ionatan și poporul Domnului. David nu a jucat teatru. Durerea sa a fost sinceră și el și-a exprimat-o public pentru a oferi un model vrednic de urmat pentru oamenii lui. Al doilea lucru pe care îl face David, este să poruncească moartea amalecitului care le-a adus vestea. Amalecitul era un mincinos și un oportunist. El a crezut că ar putea obține anumite beneficii dacă îi spune lui David că el l-a omorât pe Saul. El și-a luat anumite măsuri de precauție și a inventat un dialog între el și Saul în care Saul i-ar fi cerut să-l omoare. Dar amalecitul nu știa că David era un rege unic pe fața pământului. Cununa împărătească și brățara de brațul lui Saul nu însemnau nimic pentru David. Era total vindecăt de goana după slavă și putere. Ba mai mult, David și-a lăsat problema propriei răzbunări înaintea lui Dumnezeu. Când în ce-l privește pe el, se raporta la Saul în continuare ca la cel uns de Domnul. Chiar dacă Saul a fost prezentat ca fiind pe moarte și cerând el însuși să fie omorât, David tot a considerat că a fost o crimă ce merita să fie pedepsită cu moartea. Din nou Scriptura ne arată că eutanasierea este o practică condamnată de oamenii lui Dumnezeu. David respectă până la sfârșit orânduiala așezată de Domnul în Israel și arată un respect profund față de Saul și poziția acestuia, chiar după moartea sa. Și ca și cum nu ar fi fost suficient ce făcut până acum pentru a dovedi atitudinea și respectul său față de Saul, David mai face ceva: scrie o cântare de jale în cinstea lui Saul și poruncește copiilor lui Iuda să o învețe. El dorește ca tot Israelul și ca și generațiile următoare să cunoască care a fost reacția sa la moartea lui Saul. David își înțelege rolul de model, de reper în Israel și nu ezită să îl joace. El nu suferă de prea multă modestie, și știe să fie un model cu impact. De fapt, prima funcție a Unsului Domnului era să oglindească frumusețea Regelui Regilor înaintea poporului Său Israel.

David avea toate motivele să se bucure la știrea morții lui Saul și să scrie o cântare a bucuriei. Domnul îl răzbunase în sfârșit, se încheiase perioada de prigoană, tronul îl aștepta cu nerăbdare. Și totuși David plânge. Și plânge pentru Saul, nu doar pentru Ionatan. Și vrea ca tot Israelul să știe că el s-a jelit pentru Saul. Doamne, ce ai zidit în inima lui David? Era înger sau om? Ce trebuie să cunoști despre Dumnezeu ca să scrii o cântare în cinstea celui care ți-a fost vrăjmaș de moarte și ți-a furat 10 ani din viață? În mod cert, a contat faptul că Saul era evreu și era Unsul Domnului. David îl vede și după moarte pe Saul prin lentila funcției pe care i-a dăruit-o Dumnezeu. El găsește puterea să privească spre ce era bun în Saul chiar după ce acesta a fost judecat de Dumnezeu: Saul era Unsul Domnului, Saul era viteaz, Saul a adus multe biruințe lui Israel, Saul îl iubea pe Ionatan! Dar nu pomenește nimic despre faptul că Saul a fost lepădat de Domnul, că a l-a nedreptățit pe David, că era paranoic, că a inițiat un genocid. Saul nu mai era în viață? Ce mai avea de câștigat David prin a-l vorbi de bine? David era preocupat de sănătatea spirituală a poporului Domnului. Fiecare fusese nedreptățit într-un fel sau altul de un frate și era însetat după răzbunare. Dar Legea spunea foarte clar: „*Să nu urăști pe fratele tău în inima ta; să mustri pe aproapele tău, dar să nu te încarci cu un păcat din pricina lui. Să nu te răzbuni și să nu ții necaz pe copiii poporului tău. Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.*” (Lev.19:17-18). David nu dorea să susțină un potop de răzbunare și ură în poporul Domnului. Dimpotrivă el dorea să fie un model în ce privește iertarea, încrederea în Dumnezeu care va face dreptate, respectul față de Lege și autoritățile așezate de

Dumnezeu, preocupare pentru inima lui Dumnezeu care nu dorește moartea păcătosului și pentru onoarea Numelui Său înaintea Neamurilor. El dorește să îi smulgă pe Israeliți din orizontul îngust al propriei dreptăți să îi conecteze la planul etern al lui Dumnezeu.

Se pare că în anii petrecuți prin peșteri și pustiuri David s-a apropiat de inima lui Dumnezeu asemenea lui Moise în pustia Sinai. În contextul păcatului poporului cu vițelul de aur, Moise este derutat de reacția lui Dumnezeu, care pe de o parte vrea să nimicească poporul într-o singură clipă, iar pe de altă parte este gata să-L ierte într-o singură clipă. Moise nu mai înțelege ce vrea de fapt Dumnezeu și care din cele două glasuri – glasul dreptății și cel al îndurării – răsună mai puternic în inima Sa. El vine astfel înaintea Domnului nedumerit și-i face următoarea cerere: „*Doamne, arată-Mi slava Ta! Arată-mi căile Tale! Atunci te voi cunoaște și voi căpăta trecere înaintea Ta!*”. Domnul Se bucură de cererea lui și-i descoperă slava Sa trecând pe lângă El și rostindu-i Numele Domnului: „*Domnul Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare și milostiv, încet la mânie, plin de bunătate și credinciosie, care Își ține dragostea până în mii de oameni de neamuri, iartă fărădelegea, răzvrătirea și păcatul, dar nu socotește pe cel vinovat drept vinovat, și pedepsește fărădelegea părinților în copii și în copiii copiilor lor până la al treilea și al patrulea neam!*” (Exod 34:6-7). Moise înțelege că Dumnezeu este în primul rând dragoste și îndurare. Revărsarea îndurării și nu a judecății este cea care reflectă cel mai bine esența dumnezeirii. Aceasta nu înseamnă că Dumnezeu renunța la dreptatea Sa sau nu va face judecată pe pământ, dar înseamnă că prima sa opțiune, că dorința sa cea fierbinte este aceea a reconcilierii și revărsării mântuirii. David se pare că înțelege și el acest lucru. Deși Saul fusese judecat de Dumnezeu, David știe că Domnul nu a dorit moartea păcătosului, și că de fapt marea dorința din inima lui Dumnezeu era mântuirea lui Saul. David ajunge să îl iubească pe Saul cu adevărat și să plângă împreună cu Dumnezeu pentru tragedia din viața sa. David nu neagă greșelile lui Saul și nici judecata venită din partea lui Dumnezeu asupra lui. Acest lucru era evident înaintea întregului Israel. Dar ce nu era evident era durerea din inima lui Dumnezeu pentru cel care fusese odată mândria și speranța lui Israel. Saul nu era un amalecit, ci făcea parte din poporul Domnului și fusese Uns ca Împărat peste Israel.

David își înțelege foarte bine funcția de model în Israel și își face publice reacțiile sale. Decizia sa de a împărți prada conform principiilor din Numeri 31 devine un obicei în Israel. Decizia sa de a nu se răzbuna pe Saul și de a scrie o cântare de jale în cinstea lui Saul ajută pe popor să renunțe la răzbunarea deșartă și să respecte autoritățile așezate de Dumnezeu indiferent de greșelile acestora. Dacă privim în istoria regatului lui Iuda, până la robia babiloniană, dinastia lui David a dăinuit, și nici un împărat nu a fost îndepărtat prin crimă sau revoltă. Doar împărăteasa Atalia a încercat să omoare pe urmașii lui David. Poporul însă a venit în ajutorul casei lui David. În schimb, în regatul de Nord, în Israel, dinastiile sau schimbate deseori, și uneori au fost schimbate prin crimă și revoltă. Exemplul lui David însă a așezat în conștiința lui Iuda valori care s-au conservat sute de ani, în ciuda decăderii spirituale din Iuda. Iată ce înseamnă un exemplu. O simplă decizie luată de David înaintea a 600 de oameni în ținutul Amaleciților devine un obicei în Israel. Reacția lui David la moartea lui Saul devine un reper sute de ani pentru raportarea lui Iuda la cel ce avea să fie Uns ca Împărat.

David, împărat al lui Iuda la Hebron

– 2:1-4:12 –

Moartea lui Saul reprezenta o oportunitate unică pentru David pentru a prelua puterea în Israel. Pe de o parte, poporul aștepta un nou conducător, pe de altă parte, el putea interpreta moartea lui Saul ca pe o confirmare din partea lui Dumnezeu că a sosit ceasul pentru a-și exercita funcția de împărat. Părea evident că David trebuia să facă pași concreți pentru a prelua puterea. Spre surprinderea noastră, el vine și-l întreabă pe Domnul: „*Să mă sui într-una din cetățile lui Iuda?*”. Îl descoperim pe David atât de detașat de funcția de împărat. În anii umblării prin pustie, inima sa s-a alipit atât de mult de Domnul și a înțeles atât de bine că relația cu El este adevărata binecuvântare. Funcția de împărat era privită ca pe o funcție a slujirii poporului lui Dumnezeu pe care avea să o primească atunci când Domnul va găsi cu cale. Nu îl vedem pe David un obsedat după putere, care de-abia așteaptă să pună mâna pe tron. Nu, ci el îl întreabă pe Domnul dacă să se pogoare în Iuda sau nu, atunci când avea ocazia unică de a prelua autoritatea în Israel. David se așează la Hebron, după care bărbații lui Iuda au venit și l-au uns ca împărat. Ce tablou frumos: nu David și-a organizat ungerea, ci poporul pe care avea să îl conducă a venit și l-a uns ca împărat. David dorea să păstorească și să slujească pe poporul Domnului. Știa că nu poate face acest lucru cu forța. Poți să îți impui autoritatea și stăpânirea asupra unui popor, dar nu și slujirea. Depinde ce urmărești: să îi folosești funcția de conducere pentru a stăpâni sau pentru a sluji. Petru îi îndeamnă pe prezbiteri în Noul Testament să păstorească, și nu să stăpânească peste turma Domnului. Mântuitorul la fel, îi învață pe ucenici despre profilul liderului care slujește. Acest profil îl descoperim încă din Vechiul testament, și mai cu seamă în viața minunată a lui David, cel ce avea să fie prototipul Marelui Conducător Slujitor.

David continuă să fie un reper pentru Israel prin raportarea sa față de Saul. David ia inițiativa și trimite niște soli oamenilor din Iabesul Galaadului pentru a le transmite recunoștința sa față de bunăvoința lor pentru Saul. David dorește ca Israelul să știe că el nu poartă dușmănie celor ce au fost binevoitori cu Saul. Acest gest are și o valoare diplomatică deloc de neglijat. David așteaptă cu răbdare momentul în care Domnul îl va înălța ca împărat și momentul în care poporul îl va dori ca și conducător, dar nu rămâne pasiv, ci face tot ce ține de el pentru împlinirea acestui obiectiv. El nu se dă înapoi de la provocarea și chemarea pe care i-a făcut-o Domnul. Însă nici nu forțează împlinirea planului lui Dumnezeu, și nici nu face compromisuri. Cei din Israel puteau avea temeri false față de David. Mulți îi ținuseră pe nedrept partea lui Saul și mulți l-au disprețuit și denigrat pe David. Acum se puteau gândi că David va prelua puterea și se va răzbuna. Mesajul lui David pentru locuitorii Iabesului este de fapt un mesaj pentru tot Israelul: „Eu, David, nu vreau să mă răzbun. Am gânduri de pace. Cei din casa lui Iuda m-au uns ca împărat. Pot domni și peste voi și nu trebuie să vă fie teamă de acte de opresiune sau cruzime din partea mea.” David face de fapt o invitație celor din Nord pentru a i se alătura lui. Însă vremea lui Dumnezeu era alta. El îngăduie ca Abner să ia inițiativa și să-l ungă

pe Iș-Boșet, fiul lui Saul, împărat peste tot Israelul. Vor mai trece șapte ani și șase luni până când David va fi înălțat împărat peste tot Israelul. Oare de ce?

De regulă Dumnezeu înalță treptat și progresiv pe liderii Săi. Cu siguranță că pot fi și excepții, cum a fost probabil în cazul lui Saul. Dumnezeu are un plan specific cu fiecare. Însă de multe ori El urmărește o înălțare treptată a slujitorilor lui. El îi face să experimenteze deopotrivă aprecierea și respingerea din partea mulțimilor înainte de a le dăruia funcția pentru care îi pregătește. David a fost înălțat mai întâi prin biruința asupra leului și ursului. Apoi, a fost adus la curtea lui Saul. A urmat marea biruință asupra lui Goliat și primirea unei funcții importante în armata lui Saul. Dar apoi a urmat marginalizarea sa și capcanele întinse de Saul. Saul oscilează între a-și face rău și a-l lăsa în pace. Apoi, David trebuie să fugă pentru a-și scăpa viața și pierde tot. Este aproape singur. După un timp i se mai alătură 600 de oameni. Multă vreme se ascunde prin peșteri și pustii. Apoi, primește o funcție importantă în armata lui Achiș. Saul moare și este uns împărat peste casa lui Iuda. Mai trec 7 ani și este uns împărat peste tot Israelul. De-abia la 37 de ani David primește funcția promisă de Domnul. Această înălțare progresivă și alternanța dintre momentele de succes și cele de încercare și disperare sunt justificate din măcar două motive. În primul rând să nu uităm că dușmanul de moarte al unui lider este mândria, mândrie ațâțată de o mulțime înclinată mereu spre idolatrizarea liderului ei. Slava mulțimii este o ispită mai mare decât ne putem imagina. Este ușor să vorbești despre ea când ești un anonim în mulțime. Dar când o întreagă națiune te ovaționează atunci sunt trezite adâncimi ale firii pământești de a căror existență nu am fost conștienți niciodată. Înălțarea progresivă lucrează obișnuirea liderului cu aprecierile mulțimii. El se obișnuiește cu asaltul mândriei, începe să cunoască și să stăpânească lupta. Apoi, alternanța dintre momentele de glorie și cele de persecuție reprezintă un duș rece binevenit care ne demonstrează pe viu cât de deșartă este slava mulțimii și că cel care își va pune încrederea în oameni va fi blestemat. În al doilea rând, să nu uităm că o funcție de conducere presupune multe responsabilități și multă experiență în lucrul cu oamenii. Să conduci o națiune este una din cele mai mari provocări posibile de sub soare. Este nevoie de pregătire. În cei 7 ani și jumătate David a putut exersa conducerea unei singure seminții. El a avut ocazia să învețe multe lucruri și să se pregătească pentru conducerea a 12 seminții. Nu este înțelept să ne dorim prea repede funcții înalte cu multe responsabilități. Intrarea nepregătit într-o asemenea funcție poate aduce cu sine mari frustrări, mari dureri și chiar tragedii. Să avem deplină încredere în vremea lui Dumnezeu.

Pentru a evidenția realitatea războiului dintre Israel și Iuda, autorul ne descrie bătălia aprigă de la Gabaon. Este important să observăm că nu Iuda, ci Israel a început războiul. David nu putea concepe să pună mâna pe împărăție prin forță, și nici să inițieze un război împotriva fraților lui și a poporului Domnului din Nord. Sunt foarte interesante detaliile pe care ni le oferă autorul despre bătălia de la Gabaon și ne întrebăm de ce? Care este rostul lor? Războiul începe cu o luptă între 12 reprezentanți ai lui Iuda și 12 reprezentanți ai lui Israel. Se pare că era o practică asemănătoare celei propuse de Goliat lui Israel. Pentru a evita un război total cu multe pierderi se putea ajunge la o înțelegere ca lupta să fie purtată doar de reprezentanții celei două tabere. Victoria era decisă de lupta dintre reprezentanți. În cazul bătăliei din Gabaon se întâmplă ceva șocant: cei 12 luptători ai lui Iuda și cei 12 luptători ai lui Israel se lovesc reciproc și mor toți pe loc. A fost remiză totală. Astfel, s-a

pornit războiul dintre cele două tabere. Se pare că Domnul nu a dorit o victorie totală din partea lui Iuda. Această victorie ar fi dus la extinderea regatului lui David și în Nord. Dar Domnul avea în plan ca David să fie conducătorul doar unei singure seminții pentru multă vreme. Cele mai multe detalii ne sunt oferite însă pentru a ni se descrie moartea lui Asael. Asael îl urmărea țintă pe Abner. Era un lucru periculos. Dar Abner ar fi fost un trofeu de război extrem de valoros. Uciderea lui Abner ar fi putut aduce tot regatul lui Israel la picioarele lui David, și multă faimă pentru Asael. Asael este purtat de dorința de faimă probabil și perseverează în urmărirea lui Abner, dar spre pieirea lui. Asael era unul din vitejii lui David, adică unul din cei mai pricepuți oameni de război ai lui David. Cu toate acestea nu reușește să îl omoare pe Abner, ci este răpus de acesta dintr-o singură lovitură. Din nou vedem că Domnul încă nu dorea ca David să se extindă spre Nord. Apoi, Abner vorbește cu înțelepciune și oprește urmărirea celor din Israel, urmărire care ar fi adus o înfrângere mult mai mare armatei din Nord.

Sunt cel puțin trei elemente în text care scot în evidență intenția lui Dumnezeu de a prelungi domnia lui David doar peste Iuda: **moartea spectaculoasă a celor 24, moartea viteazului Asael, încetarea urmăririi armatei din Nord**. Agenda lui Dumnezeu pentru modelarea lui David era clară. David avea nevoi să învețe mai bine ce însemna funcția de împărat. Nu era încă foarte pregătit pentru a fi împărat peste tot Israelul. Și Domnul care guvernează istoria se implică pentru ca agenda sa pentru viața lui David să fie respectată întru totul. Aceasta ar fi o posibilă explicație pentru detaliile bătăliei de la Gabaon. Însă aceste detalii ne îndreaptă privirile și asupra lui Abner. Abner nu era cheie de biserică, însă pasajul evidențiază trei lucruri pozitive în dreptul lui Abner. Mai întâi, el este cel care ia inițiativa pentru a propune o luptă între reprezentanți. Deși era un om de război, el, se pare că vrea să evite o vărsare masivă de sânge. În al doilea rând, el vrea să îi cruțe viața lui Asael și îl roagă de două ori să nu îl mai urmărească. Ce om ar fi procedat la fel față de vrăjmașul lui? Textul subliniază că Abner nu poate fi socotit vinovat de moartea lui Asael. Abner era într-un context de război și în legitimă apărare. Ba mai mult, a încercat să îl convingă pe Asael să nu-l mai urmărească. În al treilea rând, Abner îi vorbește cu înțelepciune lui Ioab și pune capăt unei lupte triste între frați, între două tabere care făceau parte deopotrivă din poporul Domnului. Aceste detalii sunt importante pentru interpretarea tabloului cu uciderea lui Abner de către Ioab. Abner nu era un criminal și acțiunea lui Ioab este pe deplin nejustificată.

Capitolele 2-3 pun în lumină două teme centrale: detașarea lui David față de tron și așteptarea sa plină de răbdare a momentului hotărât de Domnul, și implicarea lui Dumnezeu în istorie pentru ca David să primească puterea peste tot Israelul treptat. La începutul capitolului 3 autorul menționează: *„Războiul a ținut mult între casa lui Saul și casa lui David. David era tot mai tare și casa lui Saul mergea slăbind.”* Observăm cum Dumnezeu îi mărește lui David puterea și autoritatea încetul cu încetul. Dumnezeu premeditează ca David să nu fie înălțat peste noapte peste tot Israelul. În acest proces lent al înălțării David poate să stăpânească din ce în ce mai bine lupta cu ispita mândriei și poate învăța și mai bine detașarea de funcție și alipirea doar de Domnul.

În timpul acestui război, Abner a ținut cu tărie la casa lui Saul. Dumnezeu însă îngăduie un conflict între Abner și Iș-Boșet, conflict care va îndrepta inima lui Abner spre David. Iș-Boșet nu era

un om duhovnicesc. Totuși, de ce îi reproșează lui Abner că s-a dus la țiitoarea tatălui său? A te duce la soția sau țiitoarea împăratului putea fi interpretat ca un act de atentat la tronul împăratului. Deci, se pare că în discuție nu era imoralitatea faptei lui Abner ci teama lui Iș-Boșet ca Abner să nu-i ia tronul. Din această perspectivă însă, gestul lui Iș-Boșet se dovedește a fi lipsit de temei și înțelepciune. Abner își dovedise devotamentul față de casa lui Saul, și oricum el deținea mai multă putere și autoritate decât Iș-Boșet. Abner se simte acuzat pe nedrept, și această nedreptate îl face să renunțe la loialitatea sa față de casa lui Saul. Iată cum un conflict poate schimba pe deplin inima unui om. Cel care ținuse cu atâta tărie la casa lui Saul, în câteva clipe își îndreaptă inima spre David. Acest tablou mă face să îmi aduc aminte de versetul din Proverbe care spune: *„Inima împăratului este ca un râu de ape în mâna Domnului, pe care îl îndreaptă încotro vrea El.”* Dumnezeu este suveran în istorie. El nu poate constrânge pe cineva să-L aleagă pe El, dar în rest poate îndrepta inima omului spre ce vrea El. Deși Abner era atât de devotat casei lui Saul, un simplu conflict cu Iș-Boșet l-a făcut să își îndrepte inima spre David. Dacă înțelegem acest adevăr, nu ne mai temem de preferințele și deciziile celor din jur. Ei își pot avea intențiile lor egoiste și păcătoase, dar în spate este Dumnezeu. Ura oamenilor sau respectul lor față de noi sunt în mâna lui Dumnezeu. Dumnezeu va decide când avem nevoie în modelarea noastră de un Saul care să ne urască sau de un Abner care să-și întoarcă inima spre noi. Dacă ne ancorăm în planul veșnic al lui Dumnezeu nu mai avem dușmani, ci doar unelte ale harului pregătite cu grijă de Domnul ca să ne modeleze. Ne aducem aminte în acest context de ce a spus David când Șimei îl blestema și slujitorii lui vroiau să îl omoare: *„Dacă blestemă, înseamnă că Domnul l-a trimis să blesteme!”*.

Când Abner îi face cunoscut lui David dorința sa de a trece de partea lui și de a-l ajuta să domnească peste tot Israelul, David îi răspunde cu următoarele cuvinte: *„Bine! Voi face legământ cu tine, dar îți cer un lucru: să nu-mi vezi fața decât dacă îmi vei aduce mai întâi pe Mical, fata lui Saul când vei veni la mine.”* Reacția lui David ne intrigă din nou. În loc să izbucnească de bucurie că, în sfârșit, va domni și peste Israel și să fie foarte atent cu Abner pentru a nu-l face să se răzgândească, el îi impune lui Abner o condiție fără a mai lăsa loc de negociere. Această condiție de negociat ar sugera că Abner avea nevoie de David și nu invers. Și într-un fel așa era: din perspectiva lui David, el era eliberat de obsesia după putere și știa că planul lui Dumnezeu nu depinde de bunăvoința lui Abner. De aceea, nu îl linguește, ci îi cere cu demnitate ca să o lase pe Mical să se întoarcă la el. Ne-am putea gândi că David ar fi putut evita această cerere: dacă Abner trecea de partea lui aceasta însemna că oricum în câteva săptămâni tot Israelul va fi sub autoritatea sa, și deci oricum va putea în curând să o ia pe Mical înapoi. Dar David nu vrea să amâne acest moment chiar cu riscul de a pierde bunăvoința lui Abner. David pune viața de familie și relațiile mai pre sus de mărimea puterii sale. Atunci când Abner îi arată bunăvoință, David nu se bucură în primul rând că i se va mări puterea, ci se bucură în primul rând că o va putea aduce înapoi pe Mical. Sub presiunea lui Saul Mical s-a căsătorit cu Paltiel. Chiar dacă a fost o situație dificilă, Mical știa că David era încă în viață și că Dumnezeu îi promisese împărăția. Mical ar fi trebuit să îi rămână fidelă lui David și să refuze căsătoria cu Paltiel ori cât de mare ar fi fost presiunea. Paltiel de asemenea ar fi trebuit să refuze oferta lui Saul, căci, conform legii, Mical era soția lui David, iar el s-ar fi implicat astfel într-o relație de adulter. Mical ar fi avut și posibilitatea să se ducă la David în pustie. Știm că Ionatan s-a dus să îl

viziteze pe David când acesta era urmărit de Saul. Ionatan și Mical erau frați. Mical ar fi putut să îi ceară lui Ionatan ajutorul să fugă la David. Mical nu a făcut acest lucru, ci a cedat presiunii și a acceptat să fie soția lui Paltiel. Cu toate acestea, David arată înțelegere față de ea. Nu o disprețuiește și nici nu vrea să scape de ea, ci cu riscul de a pierde susținere lui Abner i-o cere înapoi cu prima ocazie cu care descoperă un semn de deschidere din partea lui Israel. Deși sufletul lui Paltiel este sfâșiat în două, nu găesc lacrimi pentru el. El a cules ceea ce a semănat. Sub teroarea împăratului și poate și din alte motive el a făcut compromisul să se căsătorească cu soția altuia. David nu dă semne că ar vrea să se răzbune pe Mical sau pe Paltiel. Se pare că manifestă înțelegere ținând cont de dificultatea contextului și mărimea presiunii exercitată de un Saul paranoic în stare să omoare fără ezitări pe oricine nu îi împlinea poruncile. El dorește să fie fidel legământului față de Mical și face ce ține de el pentru a o scoate din această capcană și pentru a-și reface relația cu ea. Mical s-a dus la David, chiar dacă bărbatul ei, Paltiel, mergea după ea plângând și încerca să o convingă să se întoarcă înapoi. Iată că Mical a vrut să se reîntoarcă la David, drept dovadă că a acceptat căsătoria cu Paltiel din pricină presiunii imense a tatălui ei. Deși nu-l văzuse pe David de peste 10 ani, inima ei a rămas pentru David, și deși David nu o văzuse de peste 10 ani, inima lui a rămas pentru Mical. David este preocupat mai întâi de reunirea familiei sale, și apoi de reunirea împărăției.

Observăm că în acest capitol, de două ori Abner face referirea la promisiunea Domnului către David (că îi va da împărăția) ca un fapt cunoscut în popor. Deși David a fost uns ca împărat în taină, se pare că apoi, familia sa și poate însuși Samuel, au dezvăluit secretul națiunii. Ba mai mult, Abner menționează de un moment în care bătrânii lui Israel doreau să-l pună împărat pe David „*Odinioară voi doreați să aveți împărat pe David.*” Cel mai probabil, acest lucru s-a petrecut în momentul morții lui Saul și a lui Ionatan.

Autorul ne prezintă apoi crima lui Ioab. Deși a stat așa de mult timp lângă David, Ioab nu a fost deschis să învețe de la David. Iată că el este robit de obsesia răzbunării. Dar dorința de răzbunare nu este justificată, ținând cont circumstanțele în care Abner l-a omorât pe fratele său Asael. A fost un context de război, de legitimă apărare, în care Abner a insistat de două ori și a încercat să-l convingă pe Asael să nu-l mai urmărească. Ioab nu acceptă acest lucru. Ba mai mult, chiar dacă dorința de răzbunare ar fi fost legitimă, Ioab știa din viața lui David mesajul duhovnicesc: răzbunarea este a Domnului. Ioab îl sfidează pe David, cel uns de Domnul peste Israel și decide omorârea lui Abner. Dar nu provoacă o luptă dreaptă, ci îl înșeală pe Abner și îl omoară prin surprindere. Ioab dă dovadă de a fi un om rău și josnic.

Textul insistă însă mai mult pe reacția lui David la acest eveniment. David ne surprinde din nou. În loc să plângă că a pierdut șansa de a domni peste tot Israelul, David plânge după Abner. Și în loc să fie îngrijorat de pierderea regatului de nord, el este îngrijorat de dreptatea din împărăția sa și de o posibilă revărsare a mâniei lui Dumnezeu. Dacă în prima parte a capitolului, autorul ne arată că David pune valorile familiei mai presus de dorința de a-și mări autoritatea, în a doua parte se evidențiază cum David pune dreptatea mai presus de oportunitatea de a domni și peste Israel. David rostește un blestem asupra lui Ioab. Apoi, poruncește lui Ioab și întregului popor să îl jelească pe Abner. El însuși conduce ceremonia de înmormântare și face o cântare de jale pentru Abner. El refuză

să mănânce ceva până seara, în ciuda insistențelor poporului, și apoi explică slujitorilor lui de ce nu-l poate pedepsi pe Ioab. David nu își uită funcția de model. El dorește ca poporul să știe că Abner nu a fost omorât din porunca împăratului, și că din perspectiva lui moartea lui Abner reprezintă o mare mișelie și o mare pierdere pentru Israel. David este preocupat de nevinovăția împărăției sale înaintea Domnului și de cultivarea dreptății și onoarei în popor. David nu dorește ca să fie interpretat greșit și ca astfel să cultive în popor un spirit de răzbunare și mișelie. Dar David ar fi putut să aibă alte motive de îngrijorare: moartea lui Abner însemna pierderea unei șanse imense de a domni peste noapte peste tot Israelul. Cei din Nord, văzând sfârșitul lui Abner, chiar dacă simpatizau cu David, puteau să își piardă curajul de a încerca o reconciliere cu David. Dacă nestăpânirii slujitori ai lui David le vor face și lor ca lui Abner? Dar David nu se îngrijorează de acest lucru. El este eliberat de goana idolatră după putere și este preocupat de cultivarea valorilor divine în poporul Domnului.

În capitolul 3 descoperim aceleași două teme unificatoare pe care le-am observat și în cap.2: raportarea duhovnicească a lui David la putere și tron și intervenția suverană a lui Dumnezeu pentru a „întârzia” momentul împlinirii promisiunii lui față de David (că va domni peste tot Israelul). În cap. 3 suntem iarăși uimiți de reacțiile lui David care trădează o dragoste pentru valorile familiei și pentru cele ale dreptății din împărăție mai presus de dorința de a-și mări puterea și autoritatea. Într-o lume în care oamenii calcă în picioare valorile familiei și dreptatea pentru a obține o funcție mai înaltă și mai bine plătită, exemplul lui David strălucește cu mare putere. Pentru el nu era vorba de o mărire de salar ci de a mai stăpâni 11 seminții, și aceasta în armonie cu promisiunile lui Dumnezeu pentru viața lui. Cu toate acestea, el riscă pierderea acestor seminții din dorința de a-și reface relația cu soția, și atunci când pierde o oportunitate imensă, el plânge pentru că dreptatea a fost încălcată în împărăția și se îngrijorează de valorile cultivate în inima poporului. Pe de altă parte, în cap. 3 strălucește și suveranitatea lui Dumnezeu care mai întâi îi schimbă într-o clipită inima lui Abner, iar apoi îngăduie moartea acestuia pentru a amâna din nou momentul împlinirii promisiunii. Dumnezeu testează cu mare atenție inima lui David. David este adus încetul cu încetul foarte aproape de tronul lui Israel și în acest timp Dumnezeu privește atent la inima lui David. David are ocazia să reînnoiască decizia de a pune relația cu Dumnezeu și iubirea de semenii mai presus de faimă și putere.

Capitolul 3 ridică și o întrebare dificilă legată de raportarea lui David la Ioab. Este evident că David este total împotriva crimei lui Ioab. El se detașează complet de fapta lui Ioab și rostește un blestem înfiorător asupra casei lui Ioab. Ioab însă ar fi trebuit pedepsit cu moartea pentru crima sa. El a sfidat autoritatea împăratului și a încălcat porunca din decalog: „*Să nu ucizi.*” David nu face acest lucru și aduce următoarea justificare: „*Eu sunt încă slab măcar că am primit ungerea împărătească și, oamenii aceștia, fiii Țeruei, sunt prea puternici pentru mine. Domnul să răsplătească după răutatea lui celui ce a făcut răul!*”. Este adevărat că fiii Țeruei aveau o mare autoritate asupra armatei lui Iuda. Astfel, judecarea lui Ioab ar fi stârnit revolta a unei bune părți din armată. Iuda ar fi putu intra într-un război civil și s-ar fi putut separa în două. David este conștient de acest pericol și decide să lase nepedepsită fapta lui Ioab și să evite un război civil. El se vede pe sine în poziția în care nu poate împlini judecata lui Dumnezeu, deși este așezat de Dumnezeu în funcția care impune această responsabilitate. David nu mai era un proscris fugărit de Saul. El era împărat peste Iuda. Era

responsabil înaintea lui Dumnezeu să înfăptuiască dreptatea în Iuda. În cazul lui Ioab el constată că îi lipsesc pârghiile necesare pentru a-și împlini funcția. De aceea el invocă o intervenție directă din partea lui Dumnezeu pentru împlinirea răzbunării Domnului. Marea întrebare este: a procedat bine David sau a dat dovadă de necredință și slăbiciune? Este interesant că textul nu oferă multe detalii pentru a găsi în cap. 3 un răspuns clar. Privind însă la istoria ce urmează, observăm că Ioab, deși a fost fidel lui David în cea mai mare parte a vieții lui, a fost de multe ori o sursă a răului pentru împărăția lui David: Ioab îi împlinește fără ezitări dorința lui David de a-l omorî pe Urie, îl îndeamnă pe David la preamărire de sine după cucerirea Rabei, face un plan pentru ca Absalom să fie dus înapoi la curtea împăratului (și apoi Absalom îl detronează pe David), Ioab mai comite o crimă vrednică de pedeapsa cu moarte când îl omoară pe Amasa, și în finalul vieții lui îl trădează pe David și ține partea Adonia și nu lui Solomon. Deși nu dă dovadă a fi un excelent general și un slujitor fidel lui David, Ioab este firesc și aduce multe rele în viața lui David și în împărăția acestuia. Ba mai mult, la sfârșitul vieții sale, David îi spune lui Solomon:

„Știi ce mi-a făcut Ioab, fiul Țeruei, ce a făcut celor două căpetenii oștirii lui Israel, lui Abner, fiul lui Ner, și lui Amasa, fiul Ieter. I-a omorât; a vărsat în timp de pace sânge de război, și a pus sângele de război pe cingătoarea cu care era încins la mijloc și pe încălțăminte din picioare. Fă după înțelepciunea ta, și să nu lași perii lui cei albi să se pogoare în pace în locuința morților.” (2 Împ. 2:5-6).

Când Benia a fost trimis de Solomon să-l omoare pe Ioab, Ioab s-a prins cu mâinile de altarul Domnului, și Benia a spus acest lucru lui Solomon. Solomon i-a răspuns:

„Lovește-l și îngroapă-l; și ia astfel de pe mine și de peste casa tatălui meu sângele pe care l-a vărsat Ioab fără temei. Domnul va face ca sângele lui să cadă asupra capului lui, pentru că a lovit pe doi bărbați mai dreپți și mai buni decât el, și i-a ucis cu sabia fără să fi știut tatăl meu David: pe Abner, fiul lui Ner, căpetenia oștirii lui Israel, și pe Amasa, fiul lui Ietre, căpetenia oștirii lui Iuda. Sângele lor să cadă asupra capul lui Ioab și a urmașilor lui pentru totdeauna; dar David, sămânța lui, casa lui și scaunul lui de domnie, să aibă parte de pace pe vecie din partea Domnului.” (2 Împ. 2:31-33).

Observăm că Solomon consideră că sângele celor uciși mișelește de Ioab planează asupra casei lui David, și apoi, David însuși consideră că intră în sfera de responsabilitate a lui Solomon pedepsirea lui Ioab. Din această perspectivă propune următoarea interpretare: este posibil ca în momentul uciderii lui Abner, David să fi luat o decizie înțeleaptă și să fi evitat un război civil, să-și fi interpretat corect limitele și să fi lăsat în mod legitim în responsabilitatea lui Dumnezeu ceea ce el nu putea face în mod direct. Însă cred că, în același timp, David trebuia să aibă în vedere ca atunci când i se spori puterea, să ia o decizie directă împotriva lui Ioab: poate nu chiar omorârea lui, dar măcar îndepărtarea sa din funcție și punerea lui sub un regim de supraveghere (la fel cum a procedat

Solomon cu Șimei – vezi 2 Împ. Cap.2). Îmi vine greu să cred că în tot timpul domniei lui David lucrurile au rămas la fel ca în cap.3 din 1 Samuel, și anume Ioab și Ahișai să-și fi păstrat o putere similară cu cea a împăratului. Mai degrabă, înclin să cred că David a greșit și a dat dovadă de slăbiciune. El a lăsat problema cu Ioab în mâinile lui Dumnezeu, dar, în același timp el ocupa funcția care îl făcea responsabil înaintea lui Dumnezeu să rezolve această problemă. Ioab era rudă cu el, Ioab era un lider militar de excepție, Ioab avea multă autoritate în armata lui Israel, iată multe motive care făceau foarte complicată îndepărtarea lui Ioab din funcție. Totuși, Dumnezeu ne cheamă să luăm și astfel de decizii, și să ne asumăm anumite riscuri. Poate îndepărtarea lui Ioab ar fi presupus chiar mai târziu un război civil. Oricum, acest lucru s-a întâmplat prin Absalom, dar Dumnezeu s-a dovedit a fi credincios și a refăcut unitatea în Israel și l-a așezat din nou pe tron pe David.

Este foarte interesant faptul că David și-a continuat relația cu Domnul în ciuda acestui compromis. Totuși, acest compromis a adus consecințe dureroase în viața lui, și la sfârșitul vieții a trebuit să își asume decizia pedepsirii lui Ioab. Dumnezeu este îngăduitor cu limitele noastre și ține cont de dificultatea contextelor din viața noastră, dar nu își neagă sfințenia și nu ne lasă să ne complacem în limitele noastre. Consecințele dureroase ale deciziilor noastre greșite sunt de fapt niște chemări sfinte pentru revizuirea poziției noastre și pentru depășirea propriilor limite prin mărirea credinței.

În cap.4 autorul dezvoltă aceeași temă a inimii așteptătoare și plină de curăție a lui David, o inima alipită de Domnul și nu de tron, o inimă care pune mai presus dreptatea decât propriile beneficii. După moartea lui Abner, Israel a fost cuprins de o mare teamă. În acest context au ieșit la iveală oportuniștii. Oportuniștii simt foarte bine schimbarea vremurilor și își schimbă foarte repede poziția după cum bate vântul. Ei nu cunosc cuvintele „fidelitate”, „credincioșie”, „valori”. Nu, ci ei calcă orice în picioare doar de dragul propriului lor interes. Baana și Recab se încadrează perfect în profilul oportuniștilor. Ei înțeleg foarte bine că balanța puterii se înclină pe David și atunci trec de partea lui și încearcă să-i facă un serviciu omorându-l pe Iș-Boșet. Ei erau conștienți și de faptul că David era un om credincios și atunci își adaptează limbajul convingerilor lui David. Deși ei nu aveau teamă de Dumnezeu și nu au trecut de partea lui David din dorința de a împlini planul lui Dumnezeu, totuși ei îi spun lui David: „*Domnul răzbună azi pe împărat, domnul meu, împotriva lui Saul și împotriva neamului lui.*” Acest pasaj ne atenționează asupra faptului că, atunci când Domnul ne va înălța într-un fel sau altul, vor veni mulți lingușitori și oportuniști prin preajma noastră pentru a-și oferi serviciile. Domnul să ne dea înțelepciune să nu ne lăsăm impresionați de laude și să deosebim în spatele unui limbaj religios ca la carte ce se ascunde de fapt în inima omului. David ia cu bine testul și reacționează duhovnicește. El nu se bucură pentru moartea lui Iș-Boșet, deși acest lucru însemna îndepărtarea ultimului obstacol în drumul spre tron. David condamnă fapta celor doi. Este posibil ca cei doi să se fi inspirat din fapta lui Ioab și să fi mizat pe faptul că acesta nu a fost pedepsit de David. Nu știm exact ce a fost în mintea lor, dar știm că Dumnezeu nu are nevoie de asasini. Iehud a făcut un gest asemănător, dar el a omorât un împărat păgân, vrăjmaș poporului Domnului. Iș-Boșet însă făcea parte din poporul Domnului și era fiul Unsului Domnului, Saul. Ba mai mult, David îi jurase lui Saul și lui Ionatan că le va lăsa sămânța vie și că se va purta cu bunăvoință față de urmașii lor. Versetul 4

este adus în mod bizar în narațiune, întrerupând parcă înlănțuirea logică a povestirii. Este posibil ca rostul acestui verset să fie tocmai acela de a ne aduce aminte legământul dintre David și Ionatan și de jurământul lui David față de sămânța lui Saul. Aceste jurăminte erau cunoscute de popor, și ar fi putut da de gândit lui Baana și Recab.

David nu doar că reacționează duhovnicește, dar dorește ca reacția lui să fie cunoscută de întreg poporul. Trupurile celor doi sunt atârinate lângă iazul din Hebron, iar capul lui Iș-Boșet este îngropat în mormântul lui Abner. Dacă în cazul lui Ioab David nu a ordonat pedeapsa cu moarte din pricina unui context aparte, în cazul lui Baana și Recab David împlinește Legea fără preget. Inima împăratului este descoperită înaintea întregului Israel: David pune mai presus dreptatea decât tronul și puterea și este total împotriva valurilor de răzbunare personală. În popor erau mii și mii de oameni care se simțeau nedreptățiți și erau măcinați de gânduri de răzbunare. Câtă vindecare trebuie să fi adus în inima poporului reacțiile duhovnicești ale lui David, descrise în aceste capitole.

În concluzie, în cap.2-4 autorul ne prezintă pe de o parte cum domnul a premeditat ca David să preia treptat puterea peste tot Israelul, iar pe de altă parte cum descoperă Domnul lui Israel inima curată a lui David: o inimă așteptătoare și răbdătoare, o inimă care este alipită de Domnul și nu de interesul personal, o inimă care iubește mai mult familia și dreptatea decât puterea și tronul, o inimă plină de pace și vindecată de pornirile deșarte de răzbunare. Israel a avut mare nevoie de această predică vie prin mărturia lui David. Orice popor este marcat în mod inevitabil de liderul ei. Israel a fost marcat de modelul lui Saul pentru multă vreme. Dar Saul a promovat răzbunarea, lupta pentru putere cu orice preț dragostea de funcție și lepădarea dreptății. Poporul însuși s-a dezbinat și s-au alimentat multe dușmăanii. Iuda a fost de partea lui David, Israel de partea casei lui Saul. Au avut loc războaie timp de 7 ani între cele două case. Dumnezeu nu dorea o împărăție unită cu forța, ci un popor care să trăiască cu adevărat în unitate și să fie o mărturie vie pentru celelalte popoare. Iată că descoperim o nouă fațetă a planului lui Dumnezeu. Dumnezeu prin „întârzierea de 7 ani” avea în vedere nu doar continuarea procesului de modelare și pregătire a lui David, dar și vindecarea poporului de spiritul lui Saul. În cap. 5, vom vedea cum se celebrează această vindecare. Sunt fascinat de înțelepciunea și complexitatea planului lui Dumnezeu. Cât de înțelepte sunt gândurile Lui, cât de nepătrunse sunt căile sale!

David împărat peste tot Israelul - 5:1-7:29 -

David ajunge în sfârșit împărat peste tot Israelul. „În sfârșit” este poate impropriu spus deoarece sincronizarea cu planul lui Dumnezeu este perfectă. Dumnezeu își împlinește o promisiune făcută cu aproximativ 20 de ani în urmă. Încrederea lui David în Domnul nu a fost făcută de rușine. Chiar dacă a trecut mult timp, chiar dacă mulți poate și-au pierdut speranța, Dumnezeu s-a dovedit atotputernic și credincios promisiunilor lui.

David a ajuns împărat la timpul hotărât de Domnul și conform voii Lui: *„Toate semințiile lui Israel au venit la David, în Hebron, și au zis: „Iată că noi suntem os din oasele tale și carnea din carnea ta...”*. Iată că nici după moartea lui Iș-Boșet, David nu s-a repezit spre tronul lui Israel. El nu dorea să domnească cu forța, ci el dorea să slujească. Dar cum să slujească un popor care nu-l dorea nici pe el, nici pe Domnul? David așteaptă călăuzirea lui Dumnezeu. Vremea Domnului a fost atunci când tot Israel a venit de bunăvoie la David și i-a cerut să domnească peste ei. Ce diferit este David de toți liderii și împărații lumii! David nu stăpânește, ci și-a înțeles rolul de slujitor al poporului.

David și inima lui curată generează unitatea într-un popor dezbinat și dezorientat. Poporul era marcat de modelul lui Saul care încuraja gelozia, răzbunarea, nedreptatea, obținerea puterii mai presus de orice. După moartea lui Iosua au fost suficiente conflicte și gelozii între seminții. După moartea lui Saul, Israel a purtat război împotriva lui Iuda timp de șapte ani. Războiul a adus victime, și astfel ură și dorință de răzbunare. Conflictul dintre Ioab și Abner este o fereastră pentru a înțelege miile de dușmăanii din popor generate de război. Inima poporului se deschide însă spre vindecare sub impactul modelului lui David și înaintea frumuseții inimii lui. Cei nedreptățiți se pot identifica cu David și pot căpăta pace în inima lor urmându-i exemplul. Tot poporul își găsește în David un sprijin și o oază de odihnă. David este punctul unificator al poporului: *„Toți suntem os din oasele tale, și carne din carnea ta...”* Ei nu spun: „Tu ești os din oasele noastre și carne din carnea noastră.”, ci invers. Este foarte ciudată formularea lor. Mesajul era de regulă transmis de bătrânii lui Israel, reprezentanții semințiilor, iar David avea doar 37 de ani. Această formulare sugerează foarte clar că ei aveau nevoie de David și nu invers. Filistenii reprezentau un pericol iminent după moartea lui Abner. Israel avea nevoie de ajutor. Ei au înțeles bine, că David nu este rob de putere ca Saul. Ei au înțeles, că ei au nevoie de David și nu invers.

Această expresie apare de două ori în cartea Genesa. Prima dată în cap. 2 când Adam spune despre Eva: *„Iată în sfârșit aceea care este os din oasele mele și carne din carnea mea!”*. Apoi apare din nou în cap.29, când Laban, mai în vârstă decât Iacov, îi spune acestuia: *„Cu adevărat tu ești os din oasele mele și carne din carnea mea!”*. Expresia este folosită și de Abimelec în Judecători care, adresându-se fraților lui și familiei tatălui mamei sale, le-a spus: *„Și aduceți-vă aminte că eu sunt os*

din oasele voastre și carne din carnea voastră!". În toate aceste trei exemple cel mai tânăr este poziționat ca fiind os din oasele și carne din carnea celor în vârstă. Bătrânii lui Israel, când i se adresează lui David, inversează structura naturală a acestei formulări. Ei sunt cei care au nevoie de David, ei sunt mireasa care are nevoie de autoritatea și protecția mirelui. Și chiar dacă erau dezbinări sau dușmăanii în popor, toți aveau nevoie de David și toți simțeau dragostea și acceptarea lui David. Ba mai mult, motivați de exemplul lui David ei puteau renunța la răzbunare și alege calea iertării.

Paralela dintre David și Hristos este mai mult decât evidentă. După cum David a fost cheia unității lui Israel, Hristos este elementul unificator al Bisericii. După cum ne spune Pavel în Efeseni cap.5, noi toți suntem os din oasele Lui și carne din carnea Lui. Acest lucru ne ajută să trecem peste diferențele dintre noi și să ne focalizăm pe nevoile noastre comune și pe ceea ce ne leagă. Exemplul lui Hristos ne ajută să renunțăm la dreptatea noastră, să iertăm din toată inima și să lăsăm jos sabia răzbunării. Fără iertare, unitatea Bisericii ar fi o iluzie. Privind la Hristos ne iertăm și ne acceptăm unii pe alții, și înțelegem că suntem una în El, că toți împreună formăm Mireasa Sa, cea care va fi înfățișată înaintea Tatălui într-o bună zi fără pată, fără cusur, fără zbârcitură.

În cap. 5 autorul ne prezintă momentul înălțării lui David de către Dumnezeu. După atâta vreme de așteptare sosise momentul înălțării lui David. Ca acesta să poată avea un impact mare asupra lui Israel și asupra neamurilor din jur, trebuia înălțat. Autorul evidențiază patru momente de înălțare. Primul moment este ungerea lui David ca împărat peste tot Israelul. David a fost dorit de tot Israelul și datorită exemplului lui națiunea a fost reunificată. Al doilea moment de înălțare îl reprezintă cucerirea Ierusalimului. Ierusalimul era o cetate bine întărită în care Iebusiții supraviețuiseră în mijlocul lui Israel de sute de ani. Era un simbol al rezistenței popoarelor date spre nimicire în cartea Iosua. Din pricina puterii lor militare și a înverșunării lor, ei au reacționat cu aroganță când David a decis asediul asupra Ierusalimului și au trimis lui David un mesaj de intimidare. David nu s-a lăsat intimidat, ci a găsit punctul slab al puternicei cetăți. Conform altor traduceri, ei au intrat prin canalul cu apă în cetate, acolo unde trebuiau aruncați acei „orbi și schiopi” care se împotriveau lui David. Cucerirea Ierusalimului a însemnat o mare biruință. David decide apoi să se mute din Hebron în Ierusalim. Decizia sa a fost foarte bine gândită. Ierusalimul era o cetate cu ziduri înalte și bine întărită și era așezată aproape de zona centrală a țării. Și mai mult: Ierusalimul avea să fie un simbol al unității. Ierusalimul, cetatea sfidătoare din mijlocul lui Israel, a fost cucerită cu armatele unite ale lui Iuda și ale întregului Israel. Hebronul era cetatea lui Iuda, cucerit de Iuda. Alte cetăți din Israel erau cucerite de diferitele seminții din Israel. Dar Ierusalimul a fost cucerit cu contribuția tuturor. Nimeni nu putea să se laude că Ierusalimul este mai degrabă al lui, și nimeni nu se putea simți străin în Ierusalim. Toți participaseră la cucerirea neînfriccatei cetăți. Prin cucerirea Ierusalimului, David aduce îmbărbătare și curaj în inima poporului descurajat de înfrângerile anterioare din războaiele cu filistenii, iar prin transformarea Ierusalimului în capitala împărăției, David consolidează unitatea țării sale. După victoria asupra Ierusalimului, autorul menționează explicit tema centrală a acestui capitol: *„David ajungea tot mai mare, și Domnul, Dumnezeul oștirilor era cu el.”*

Al treilea moment al înălțării sale îl reprezintă recunoașterea împărăției lui din partea marilor

puteri. Tirul era o putere de temut în zona bazinului mediteranean. În urma victoriei de răsunet asupra Ierusalimului, împăratul Tirului i-a zidit o casă lui David trimițându-i și materialele necesare și ingineri iscusiți. Era evident că Tirul dorea o alianță cu David, o legătură de pace. Reacția Tirului era o dovadă vie că Israelul devenise deja o mare putere în zona respectivă. Al patrulea moment al înălțării lui David îl descoperim în marea biruință asupra dușmanilor istorici ai Israelului: filistenii. Filistenii au înțeles că Israel devenise o reală amenințare și că cheia puterii și unității lor era David. De aceea, ei s-au unit și s-au pornit nu împotriva lui Israel, ci împotriva lui David: „s-au suit toți să-l caute.” Ei nu doreau atât victoria asupra lui Israel, cât și moartea unui om. Războiul era purtat direct împotriva lui David. Amenințarea era reală. În spatele armatelor filistenilor simțim ura celui rău față de Unsul Domnului și dorința lui de a-l intimida și nimici, pentru ca lucrarea minunată începută de Domnul prin el să ia sfârșit. David nu se lasă intimidat, ci se avântă în luptă și obține două mari victorii asupra filistenilor. Iată cum contraofensiva celui rău nu a făcut decât să ducă la întărirea împărăției lui Israel.

Dar autorul nu ne prezintă în aceste capitole doar înălțarea lui David, ci și inima sa curată în această perioadă de glorie. David nu se repede asupra tronului lui Iuda sau nu răspunde cu dispreț sau judecată asupra cererii celor 11 seminții. David rămâne preocupat de unitatea împărăției lui. David este lucid și recunoaște sursa și motivul înălțării sale: „*David a cunoscut că Domnul îl înălțarea ca împărat al lui Israel și că-i ridica împărăția din pricina poporului Său Israel.*” David nu și-a însușit ca Saul succesele, ci a recunoscut că ele vin din partea Domnului și prin puterea Domnului. El nu a spus în inima lui: „Prin puterea mea am făcut toate acestea!”. Dar David a înțeles și motivul înălțării lui. El nu a spus: „Din pricina bunătății mele mă înalță Dumnezeu!”, ci a priceput că este un har care i se face de dragul poporului Său Israel. Domnul îl iubea pe Israel și dorea să-l facă un martor printre națiuni. Iată de ce Domnul îl înălța pe David: ca Numele Domnului să fie înălțat peste Israel și apoi peste celelalte națiuni. Cunoscând aceste lucruri, David poate să rămână smerit și total dependent de Dumnezeu. El nu se înfricoșează în fața armatelor filistenilor, ci este total dependent de Domnul. Autorul subliniază cum David merge pas la pas cu Domnul, cum Îl întreabă ce să facă și cum Îl ascultă întocmai. În prima bătălie, David întreabă dacă să se suie asupra filistenilor, iar după victorie îndreaptă toată slava către Domnul: „*Domnul a risipit pe vrăjmașii mei dinaintea mea ca niște ape care se rup.*” În a doua bătălie, Domnul îl învață să îi atace pe la spate și dă și semnul începerii atacului: „*Când vei auzi un vuiet de pași în vârfurile duzilor...*”. David se încrede în Domnul și ascultă întocmai.

Deși Domnul îl înălță pe David nespus de mult într-o scurtă perioadă de timp, David rămâne smerit și total dependent de Domnul. El învinge ispita mândriei și recunoaște că Domnul este Cel ce l-a înălțat din pricina poporului Său Israel. Acum se vede rodul dificililor ani de modelare prin peșteri și pustiuri. David rămâne în umbră atât timp cât îi cere Domnul, dar când este chemat să acționeze înaintea întregului popor, el nu ezită să accepte provocările Domnului. Un model are impact și în măsura în care este cunoscut. Un lider are credibilitate și în măsura în care poporul înțelege că Domnul este cu El. Să ne aducem aminte de ce i-a spus Domnul lui Iosua cu ocazia despărțirii Iordanului: „*Astăzi voi începe să te înalț înaintea întregului Israel, ca să știe că voi fi cu*

tine cum am fost cu Moise.” (Ios.3:7).

Un lider nu va putea rămâne în umbră tot timpul, deși ar fi mai confortabil așa. Un lider, în umbră, nu se simte frustrat, ci pe deplin împlinit în Domnul. Responsabilitățile sunt mai puține, lupta cu ispita mândriei mai puțin intensă. Însă va veni vremea când Domnul îl va înălța. Atunci nu trebuie să se eschiveze, ci să accepte rolul de model în poporul Domnului, dar să vegheze asemenea lui David asupra inimii lui ca să nu se îngâmfe.

Următoarea decizie pe care o ia David este aducerea chivotului la Ierusalim. Oare de ce ia David o astfel de decizie? Iată că după o perioadă de tăcere asupra chivotului, autorul revine la chivotul uitat în casa lui Abinadab. Domnul nu a dat porunci noi cu privire la chivot. Saul a uitat și el de chivotul Domnului și l-a lăsat la Chiriat-Iearim. Însă David își aduce aminte de chivot chiar la începutul domniei lui. După ce devine împărat David întărește mai întâi împărăția. El face acest lucru cu ajutorul Domnului. Mai întâi el cucerește Ierusalimul. Această victorie readuce curajul în inima poporului, precum și recunoașterea din partea marilor puteri ale vremii. Ba mai mult, David își fixează capitala la Ierusalim cu scopul de a întări unitatea împărăției. Iar apoi, cele două victorii asupra filistenilor înalță pe Israel ca o națiune liberă, autonomă și de temut. După această etapă absolut necesară de întărire și consolidare a împărăției, David decide aducerea chivotului Domnului la Ierusalim. Oare ce l-a determinat să facă acest lucru?

David iubea pe Domnul? Cum putea lăsa el chivotul Domnului uitat și nebăgat în seamă? Chivotul era tronul Dumnezeuului celui nevăzut care ședea între heruvimi. Oare cum a putut Saul să lase chivotul la Chiriat-Iearim atâta vreme? Saul fusese preocupat de propria-i glorie. Astfel, înălțarea lui Dumnezeu devenea o reală amenințare. El, și nu Domnul, trebuia să fie în centrul atenției și în cântecele poporului. David era altfel decât Saul. Prima lui preocupare a fost chivotul Domnului. Oare nu era firesc ca chivotul Domnului să fie adus în capitala împărăției? David, care iubea pe Domnul, dorea să îl aibă cât mai aproape. Dar Domnul era nu numai Dumnezeuul lui David, ci și Dumnezeuul întregului popor. Întregul popor trebuia să poată ajunge cât mai repede înaintea Domnului, iar Domnul trebuia să fie în centrul atenției întregului popor. În cap. 5 Domnul îl înalță pe David nespus de mult, iar David nu se mândrește, ci recunoaște că înălțarea vine din partea Domnului și nu prin puterea lui. El înțelege acest lucru, dar oare poporul înțelege acest lucru? Dacă în cap.5 Domnul îl înalță pe David înaintea poporului, în cap.6 David îl înalță pe Domnul înaintea lui Israel. David nu veghează doar asupra inimii lui ca să nu se mândrească, dar veghează și asupra inimii poporului ca să nu-l idolatrizeze. El vrea ca Israel să recunoască și să-L slăvească pe adevăratul Împărat. Din această pricină, mutarea chivotului la Ierusalim avea un rol strategic. David se putea închina zilnic înaintea Domnului pentru a putea reaminti poporului cine era adevăratul Împărat. Apoi, toți care veneau la împărat la Ierusalim putea să se închine înaintea Domnului.

Pentru a transmite acest mesaj poporului, David nu aduce pe ascuns sau în grabă chivotul la Ierusalim, ci organizează o imensă procesiune. Cel puțin 30.000 de oameni însoțeau chivotul de la Baale-Iuda (o altă denumire pentru Chiriat-Iearim). Dar surpriză: chivotul e aproape să cadă din car, iar Uza este omorât deoarece a atins chivotul Domnului, încercând să îl sprijine. Ce s-a

întâmpat de fapt? Cum de a îngăduit Domnul întreruperea unei asemenea sărbători în cinstea Lui? Doar decizia lui David era una atât de bună și duhovnicească, iar sărbătoarea era spre slava Lui. Și tocmai Domnul este Cel care o întrerupe într-un mod atât de brutal. Închipuiți-vă 30.000 de oameni oprindu-se brusc din cântecele de bucurie și întorcându-se triști și înapăimântați la corturile lor. Doamne, după atâta vreme, poporul își aduce în sfârșit aminte de Tine datorită lui David, iar Tu nimicești fără milă un om și îi trimiți pe toți acasă? David încălcase o poruncă a Legii: chivotul trebuia purtat pe umerii leviților și nu pe un car. Domnul vroia astfel să transmită un mesaj lui Israel: El vrea să fie cât mai aproape de oameni, de inima omului, El este diferit de idoli popoarelor purtați prin tot felul de mijloace. Dar acești idoli nu aveau o relație personală cu vreun om. Dar, Domnul, care dorea fierbinte să locuiască în inima omului, dă poruncă clară în Lege ca chivotul să fie purtat doar pe umeri. Apoi, o a doua poruncă era ca nimeni să nu atingă chivotul Domnului. Domnul dorea să fie cât mai aproape de poporul Său, dar Domnul era de trei ori sfânt. Nici măcar leviții care purtau chivotul pe umeri nu aveau voie să atingă chivotul. Ei aveau voie să atingă doar drugii de lemn cu ajutorul cărora erau transportate lucrurile sfinte. Uza a sfidat sfințenia lui Dumnezeu și l-a ofensat pe Domnul cerurilor și al pământului. Oare Domnul are nevoie să fie sprijinit și protejat ca ceilalți idoli? Oare Domnul nu arătase în țara filistenilor suficient de clar că El își poartă singur de grijă. Este interesant faptul că în cap. 5 ni se spune că filistenii și-au lăsat idoli la Baal-Perațim (Șesul Rupturii) și evreii i-au luat. Acum, în cap. 6 Uza este lovit la Pereț-Uza (Ruperea lui Uza) pentru a încercat să sprijine carul lui Dumnezeu. Yahwe nu era ca idoli filistenilor. Aceștia nu s-au întors singuri în țara lor ca chivotul altădată. Ei aveau nevoie să fie purtați. Domnul nu! Păcatul lui Uza est foarte profund. El trădează o minimalizare a puterii Domnului și o raportare idolatră la Domnul. Domnul nu dorește să strice sărbătoarea dată în cinstea Lui, dar nu ezită să o facă pentru a transmite un mesaj corect poporului și pentru a nu lăsa poporul să își formeze o imagine distorsionată despre El. Domnul lui Israel era Domnul cel Sfânt, care se deosebea de idoli filistenilor dorind să fie aproape de inima omului și neavând nevoie de sprijinul acestuia. Poporul putea să își formeze o imagine greșită despre Domnul și să sărbătorească de fapt un idol al imaginației lor și nu pe Domnul cel viu și adevărat. Iată de ce Domnul intervine atât de drastic în această situație. El nu vrea să descurajeze poporul să se apropie de El, dar vrea să le amintească de sfințenia Lui și de puterea Lui!

Prima reacție este inevitabil cea de descurajare însă David se întristează, se mânie, se înfricoșează de sfințenia lui Dumnezeu și renunță la buna sa inițiativă: „*David s-a temut de Domnul în ziua aceea și a zis: „Cum să intre chivotul Domnului la mine?” Și nu a vrut să aducă chivotul Domnului la el în cetatea lui David, ci l-a dus în casa lui Obed-Edom din Gat.*”

David interpretează greșit intervenția lui Dumnezeu. El înțelege că Domnul nu a fost de acord cu inițiativa lui. Apoi, însă el va descoperi că nu inițiativa a fost greșită, ci modalitatea de a o pune în aplicare: „*David a zis: „Chivotul lui Dumnezeu nu trebuie purtat decât de Leviți, căci pe ei i-a ales Domnul să ducă chivotul lui Dumnezeu și să-I slujească pe vecie.” Și David a strâns tot Israelul la Ierusalim ca să suie chivotul Domnului la locul pe care i-L pregătise.*” (1 Cronici 15:2-3).

De multe ori ni se întâmplă și nouă să luăm inițiative bune, dar să nu fie vremea potrivită sau să nu folosim mijloacele dorite de El. Atunci când El ni se împotrivește, de regulă interpretăm ca

David că Domnul este împotriva inițiativei noastre. Această interpretare aduce în inima noastră întristare, dar și mânie. În 1 Cronici 13 ni se spune că David s-a mâniat. Mânia s-a născut din neînțelegerea următorului lucru: dacă eu am vrut să fac un lucru bun, de ce mi-a stat Domnul împotriva? Doar am vrut să îl fac pentru El și de dragul Lui! Dacă ne vom smeri inimile înaintea Lui, Domnul ne va descoperi adevăratul răspuns. Domnul i-a adus aminte lui David de porunca sa din Lege despre purtarea chivotului, dar l-a și încurajat din nou binecuvântând casa lui Obed-Edom unde a fost mutat chivotul: „*Au venit și au spus împăratului David: „Domnul a binecuvântat casa lui Obed-Edom și tot ce avea, din pricina chivotului lui Dumnezeu.”*”

Păcatul lui Uza ne curtează pe fiecare din noi. Ori de câte ori încercăm să susținem lucrarea lui Dumnezeu printr-un compromis. Repetăm greșeala lui Uza. Dar de multe ori putem repeta acest păcat doar la nivel de atitudine. Nu este vorba despre un compromis vizibil, dar avem o atitudine care nu-L onorează pe Domnul: ne consumăm și ne îngrijorăm prea mult pentru lucrarea Lui, ne împovărăm prea mult cu ea, și undeva în adâncul nostru credem că lucrarea Domnului depinde de noi. Ruperea lui Uza este un avertisment pentru fiecare din noi pentru a înțelege cât de ofensator este acest păcat și cât de devastator poate fi el pentru viața noastră.

Îmbărbătat de Însuși Dumnezeu, David găsește curajul de mai iniția a doua oară aducerea chivotului la Ierusalim. De regulă, când apare un eșec în urma unei inițiative, oamenii evită să mai încerce a doua oară. Amintirea dureroasă a eșecului, teama de un nou eșec pot produce un blocaj teribil. David însă are mintea deschisă și înțelege cauza eșecului primei încercări și deosebește cu claritate voia lui Dumnezeu. El organizează din nou o mare sărbătoare în cinstea Domnului. În cadrul ceremoniei David alege să danseze înaintea Domnului din răspuțeri îmbrăcat nu în haine pompoase, ci în in subțire. Oare de ce își asumă David acest rol în cadrul ceremoniei? David dorește să se umilească înaintea Domnului pentru ca poporul să înțeleagă cine este adevăratul Împărat și să-și aibă privirile îndreptate asupra Lui. Chiar autorul îl numește pe David de două ori în acest pasaj „*împăratul David*” (v.12 și v.16). Mical îl numește tot împăratul David. Este evident că autorul dorește să evidențieze contrastul dintre funcția măreață a lui David și rolul pe care și-l asumă el în cadrul ceremoniei.

Mical sesizează acest contrast și îl disprețuiește pe David în inima ei. Interesant că autorul o numește de trei ori pe Mical în acest pasaj „*Mical, fata lui Saul.*” Mical trăia de fapt în spiritul tatălui ei, adică spiritul afirmării de sine. Mical era îngrijorată că David și-ar putea pierde din slavă înaintea poporului. Din perspectiva unui împărat care dorește să rămână sus pe pedestal, nu se cuvenea să se îmbrace în haine de in subțire și să joace ca un simplu om înaintea Domnului. Împăratul trebuia să poarte haine pompoase și să aibă gesturi fine și bine calculate! Însă David este îngrijorat ca nu cumva poporul să-l idolatrizeze și să uite de Domnul. Tocmai de aceea alege să fie un simplu om care dansează înaintea adevăratului Împărat. David îi aduce aminte că el a jucat înaintea Domnului care l-a ales mai presus de casa lui Saul pentru a fi împărat peste poporul Domnului. Deci, David îi atrage atenția lui Mical că el a dansat mai întâi înaintea Domnului și nu înaintea oamenilor. Preocuparea primordială a lui David era să fie plăcut înaintea Domnului și nu înaintea oamenilor. În al doilea rând îi amintește că Domnul era acela care l-a ales. El nu merita nimic, ci înălțarea lui era

prin puterea Domnului și harul Său, deci Domnul și nu el, trebuie să fie cel slăvit. În al treilea rând îi aduce aminte că tatăl ei fusese lepădat. Și oare nu fusese lepădat tocmai pentru că devenise prea preocupat de imaginea sa înaintea poporului și-l uitase pe Domnul? Și în al patrulea rând, David subliniază că poporul Israel era poporul Domnului și nu poporul lui David. Poporul Domnului trebuia să-L cinstească pe Domnul! Ce contrast între cuvintele lui Mical și cele ale lui David, între viziunea lui Mical și cea a lui David. În musturarea lui Mical cuvântul „Domnul” lipsește cu desăvârșire. Ea are o viziune absolut firească asupra situației. Ea nu este în mijlocul mulțimii care se bucura alături de chivot și nici nu se bucură că Domnul a intrat în cetatea ei. Este însă preocupată de imaginea lui David înaintea poporului, și indirect de imaginea ei în ochii oamenilor. David Îl pomenește de trei ori pe Domnul în mesajul adresat lui Mical și este copleșit de bucuria venirii Domnului în Ierusalim și premeditează să se umilească înaintea Domnului, înaintea ochilor Lui și înaintea poporului. David veghează asupra inimii lui și nu lasă ca mesajul ademenitor al Șarpelui transmis prin gura soției sale să-L îndepărteze pe Domnul. David dă dovadă de verticalitate în relația cu Mical și o confruntă duhovnicește fără teamă de conflict sau de tensiune. El pune relația cu Domnul mai presus de relația cu soția sa.

Perspectiva lui David este absolut șocantă: *„Vreau să mă arăt și mai de nimic decât data aceasta și să mă înjosesc în ochii mei; totuși voi fi în cinste la slujnicele de care vorbești.”*

Când toți ceilalți împărați sunt preocupați de mărirea gloriei lor (de fapt pentru asta trăiesc!), David este preocupat de micșorarea sa înaintea poporului. El vrea să scadă pentru ca adevăratul Împărat să crească înaintea ochilor poporului Domnului! Spiritualitatea inimii lui David a atins înălțimi amețitoare. Iată din nou rodul anilor dureroși ai modelării. David este frământat de relația lui Israel cu Domnul. El este conducătorul slujitor care și-a înțeles rolul fundamental de a veghea asupra relației lui Israel cu Yahwe. Nu atât proprietatea materială, libertatea și pacea erau ținutele domniei lui David ci ținta sa principală era ca Israel să îl iubească pe Domnul mai presus de orice, chiar mai presus de David! David este lucid și înțelege inima bolnavă a poporului gata oricând să-și idolatrizeze liderul pământesc și să uite de Domnul cel viu și nevăzut. David știe bine că Saul a cultivat acest spirit în popor ani în șir, și de aceea încearcă să prevină căderea și să aducă vindecare. El știe că acest lucru nu va atrage dispreț din partea poporului, ci mai degrabă cinste, dar o cinste curată, după voia lui Dumnezeu. Poporul era chemat să îl cinstească pe David ca pe slujitorul pe care li l-a dăruit Domnul în marea sa bunătate, dar nu ca pe sursa mântuirii lor.

Privind la exemplul lui David descopăr o resursă nouă pentru a birui momentele dificile când ești denigrat, bârfit, disprețuit de cei pe care îi slujești cu mult drag. În astfel de momente te poți bucura că nu te idolatrizezi. Aceasta este partea cea bună, partea cea plină a paharului. Este adevărat că te și întristezi pentru că poporul Domnului încalcă porunca ce încurajează cinstirea liderilor și nu denigrarea lor și astfel este afectată relația lor cu Domnul. Dar pentru a nu te întrista prea mult poți face într-un fel haz de necaz și să te bucuri că tu nu umbrești slava lui Dumnezeu.

Capitolul 6 se termină pe un ton trist: *„Și Mical, fata lui Saul, n-a avut copii până în*

ziua morții ei.” Nu știm sigur dacă ea nu a avut copii deoarece David nu a mai intrat la ea niciodată sau pentru că Domnul a făcut-o stearpă. Oricum, autorul evidențiază o pedeapsă din partea Domnului care ne sugerează că Mical a persistat în spiritul lui Saul și nu a înțeles cu adevărat niciodată spiritul în care o chema David să trăiască. Pedeapsa a fost aspră, dar spre binele ei. Pedeapsa presupunea trei dimensiuni: privarea de la bucuria de a fi mamă, incapacitatea de a participa la întărirea casei regale a lui David și eliminarea definitivă din linia mesianică. Disprețuirea Unsului Domnului este un mare păcat înaintea Domnului. De aceea mare atenție cum ne raportăm la cei pe care Domnul i-a așezat în lucrarea Sa. De multe ori ei poate greșesc, iar de multe ori poate nu le înțelegem deciziile și comportamentul. Atenție însă ca nu cumva să cădem în păcatul de a-i judeca sau disprețui. Lucrul acesta nu place deloc Domnului și vom atrage asupra noastră pedeapsa aspră a Domnului.

Dacă în capitolul 5 Domnul îl înalță pe David înaintea poporului, în cap.6 David este cel ce Îl înalță pe Domnul în ochii lui Israel. David nu doar recunoaște în inima lui că Domnul este sursa înălțării sale dar dorește ca lucrul acesta să fie clar pentru tot poporul. Astfel, înțelegem o a doua mare responsabilitate a unui lider: el nu trebuie să vegheze doar asupra inimii sale pentru a nu se îngâmfa (cap.5), ci trebuie să vegheze și asupra inimii poporului pentru a nu-l idolatriza.

La începutul cap.7 autorul ne prezintă dorința lui David de a zidi o casă Domnului. Cum de a apărut această dorință în inima lui David? Oare nu știa David că Domnul este duh și că adevărata sa locuință este în ceruri, după cum el însuși scrie în Ps.11:4: „*Domnul este în Templul lui Cel sfânt, Domnul își are scaunul de domnie în ceruri.*”? Oare credea David că Domnul are nevoie de un confort mai ridicat? În mod cert nu. Însă David era în continuare preocupat de raportarea poporului la împărat și la adevăratul Împărat: „*Iată! Eu locuiesc într-o casă de cedru, iar Domnul locuiește într-un cort.*” Israelitul care venea la Ierusalim vedea pe de o parte casa strălucitoare a lui David, iar pe de altă parte un Cort modest în care locuia Domnul. Oare privirea lui nu avea să fie atrasă mai degrabă spre David decât spre Domnul? Ba mai mult, Israel începea să devină o națiune puternică în zonă. Cei dintre neamuri care aveau să îl viziteze pe David ce aveau să zică despre Dumnezeul lui David? Se impunea deci o casă strălucitoare, reprezentativă pentru Marele Dumnezeu al lui Israel.

David era în acord și cu planurile Domnului revelate în cartea Deuteronom. Acolo Dumnezeu îi spune lui Israel că, după ce va intra în țară și-i va da odihnă și-l va izbăvi de toți vrăjmașii lui, Domnul va face două lucruri: va porunci nimicirea amaleciților și va alege un loc în Israel unde să Își așeze Numele. Saul nu a fost preocupat el însuși de nimicirea amaleciților. Spre deosebire de el, David, când țara are odihnă, deja se gândește la un loc stabil și măreț unde să locuiască Numele lui Dumnezeu. David înțelege evoluția lui Israel pe scena istoriei și necesitatea schimbării Cortului cu o casă măreață și intuiește bine următoarea fază din planul lui Dumnezeu. Inima lui David nu se înstrăinează de Dumnezeu și nu devine copleșită de grijile și responsabilitățile împărăției. Inima lui rămâne aproape de inima lui Dumnezeu și intuiește viitoarele planuri ale Domnului.

Natan răspunde împăratului fără să îl întrebe pe Domnul mai întâi. Însă Domnul i se

arată apoi lui Natan, și acesta trebuie să se smerească și să vină la David cu un mesaj diferit. Chiar dacă uneori planurile noastre sunt foarte frumoase și bine intenționate, aceasta nu înseamnă că nu mai trebuie să Îl întrebăm pe Domnul și să pornim de la premisa că, oricum sunt atât de frumoase încât sigur și Domnul este de acord. Intenția lui David de a zidi o casă Domnului presupunea o schimbare importantă despre care Dumnezeu nu pomenise nimic. Domnul trebuia neapărat consultat în această privință. Să analizăm cu atenție mesajul Domnului.

Domnul începe cu o întrebare care îi sugerează lui David că nu el va zidi o casă Domnului: „*Oare tu Îmi vei zidi o casă ca să locuiesc în ea?*” Și totuși de ce nu? Dumnezeu aduce două argumente pentru această decizie:

1. Eu am locuit într-un cort și nu o casă de la ieșirea din Egipt și până în prezent.
2. Nu am spus nici măcar o vorbă nici unui lider din Israel despre zidirea unei case în toată această perioadă de timp.

Sensul primului argument ar putea fi următorul: Eu am locuit într-un cort și nu M-am temut că acest lucru va umbri slava Mea înaintea lui Israel. Într-adevăr, Domnul a locuit într-un cort în primul rând pentru că trebuia să se deplaseze împreună cu poporul Israel. Apoi, a continuat să locuiască într-un cort pentru că încă nu-și alesese un loc stabil în Israel. Astfel, poporul putea înțelege că El nu are favoriți, ci că va alege să locuiască în seminția care Îl va iubi mai mult. Și în al treilea rând, poporul putea prețui Cortul nu prin strălucirea sa, ci datorită prezenței lui Dumnezeu în mijlocul lui. Deci, nu este așa de tragic că Domnul locuiește într-un cort. Al doilea argument aduce niște nuanțe noi. El insistă pe faptul că Domnul nu a luat nici o inițiativă în acest sens. Atunci când este vorba despre schimbările majore din planul lui Dumnezeu, Domnul și nu omul este Cel care trebuie să ia inițiativa. Deuteronom 11:10-11 specifică foarte clar:

„dar veți trece Iordanul și veți locui în țara pe care v-o va da în stăpânire Domnul, Dumnezeul vostru. El vă va da odihnă după ce vă va izbăvi de toți vrăjmașii voștri care vă înconjoară și veți locui fără frică. Atunci va fi un loc, pe care-l va alege Domnul, Dumnezeul vostru ca să facă să locuiască Numele Lui acolo.”

Este evident, că Domnul și nu omul, trebuia să hotărască atât locul în care va locui Numele Domnului cât și vremea pentru acel loc. Cu alte cuvinte: „Davide, Eu încă nu am luat nici o inițiativă în acest sens! Oare o poți lua tu în locul Meu? Oare crezi că Mi-a scăpat ceva? Că am uitat?” Aducerea chivotului la Ierusalim era o inițiativă care nu presupunea o schimbare majoră în planul lui Dumnezeu. Domnul a fost de acord cu ea și a încurajat-o. Înlocuirea Cortului cu o casă era însă o inițiativă foarte curajoasă care presupunea schimbările rânduielilor din Lege care prevedea ca

chivotul să locuiască într-un Cort. Această schimbare o putea face doar Domnul și nu intra în atribuțiile omului. Domnul Se bucură că David este frământat de gloria Sa și că intuiește următoarea fază din planul Său, dar îi atrage atenția că schimbarea o poate iniția doar Dumnezeu și că o va face la vremea potrivită. Uneori în dorința noastră de a înălța Numele Domnului, putem să îl minimalizăm pe Domnul și să oferim prea multă importanță acțiunilor noastre. Domnul va rămâne însă Dumnezeu, și noi doar niște oameni. După prezentarea celor două argumente, Domnul îi aduce aminte lui David istoria înălțării lui și că, de fapt, Domnul a fost și va fi sursa succeselor și victoriilor sale. Domnul a luat inițiativa și l-a chemat în lucrare, El a fost alături de David, și El a nimicit pe toți vrăjmașii lui. Este interesant că unele traduceri folosesc timpul viitor începând cu v.9b: „*și îi voi face numele mare... și voi da un loc poporului Meu...*”. Nu știu exact care este varianta cea mai bună de traducere. Însă este evident că Domnul insistă că El este cel care l-a înălțat pe David. Oare de ce îi aduce aminte Domnul lui David în acest context că El este Cel care l-a înălțat. Oare uitase David acest lucru?

David nu uitase acest lucru, dar pasajul aduce o nuanță nouă asupra procesului înălțării. În cap. 5 Domnul este Cel care îl înalță pe David. În cap.6 David este cel care îl înalță pe Domnul. Toate bune și frumoase, dar inima lui David și inima poporului ar fi putut să cadă în următoarea capcană: „Da, Domnul este Cel care l-a înălțat pe David, dar apoi și David l-a înălțat pe Domnul!”. Relația dintre David și Domnul putea fi percepută ca pe un parteneriat atractiv: Tu mă înalți, și eu Te înalț! Inițiativa lui David de a zidi o casă Domnului întărește ideea de parteneriat: „Uite, Doamne, ce idei mai am eu pentru înălțarea Numelui Tău! Eu Te voi înălța din nou!” Dar David și Domnul nu erau parteneri. Ori cât de apropiată era relația dintre Domnul și David, David rămâne un simplu om, iar Domnul Marele Dumnezeu. Dumnezeu are un plan perfect și El trebuie să ia inițiativa în schimbările majore. Atâta vreme cât Domnul nu spusese nimic de zidirea unei case, David nu trebuia să fie atât de nerăbdător să zidească o casă Domnului. Deși el dorea să facă un lucru spre slava lui Dumnezeu, el putea uita că în cele din urmă Domnul este Cel care se înalță singur pe Sine. Dar oare nu o face prin oameni? Ba da, dar Domnul Își înalță Numele înălțând oameni ca David. Da, Numele Domnului a fost înălțat prin David! Dar cine l-a înălțat pe David? Cine a luat inițiativa și a susținut tot procesul înălțării lui David? Oare nu Eu Domnul, îi spune Domnul lui David. Oare cum am făcut cu tine, nu trebuie să procedezi tot așa și cu viitoarea Mea locuință? Deci, dacă Numele Domnului a fost înălțat prin David, dar David a fost înălțat prin Domnul, aceasta înseamnă că de fapt, Domnul este Cel care s-a înălțat pe Sine. De fapt, noi nu putem să înălțăm Numele Domnului, ci doar să acceptăm să fim înălțați de harul Său și să fim conștienți că înălțarea noastră este spre slava Lui. Domnul Își înalță Numele prin înălțarea noastră. De aceea, nu suntem parteneri, și niciodată nu ne va fi dator cu nimic. „Davide, vrei să îmi zidești o casă? Dar oare am luat Eu vreo astfel de inițiativă? Eu sunt Cel care te-am înălțat, și nu Tu pe mine! Vrei să Îmi zidești o casă? Eu îți vestesc că Eu îți voi zidi Ție o casă!”.

Deși Domnul se referă la dinastie, cuvântul folosit „casă” este foarte sugestiv. David este frământat de soarta Numelui Domnului și vrea să Îi zidească o casă, fără ca Domnul să nu fi luat nici cea mai mică inițiativă în acest sens. Domnul însă îi răspunde zâmbind: „Tu să îmi zidești Mie o casă? Eu ți voi zidi ție una!” această formulare ne ajută să surprindem mai bine tensiunea textului: de fapt cine înalță pe cine? Reacția lui Natan ne arată că el însuși era copleșit de ascensiunea lui David.

Cum de a îndrăznit Natan să îi răspundă lui David: „*Du-te și fă tot ce ai în inimă, căci Domnul este cu tine.*”, fără să întrebe mai întâi pe Domnul, când în discuție era însăși schimbarea orânduielilor din Lege cu privire la Cort? Oare începea să vadă Natan în David partenerul lui Dumnezeu care înalță Numele Domnului? Inima noastră este nespus de înșelătoare și deznădăjduit de rea, încât chiar după ce cineva face un lucru spre slava lui Dumnezeu, noi să rămânem copleșiți și uimiți de ce a făcut el pentru Domnul.

Domnul îi spune lui David despre planurile pe care le are El cu privire la zidirea casei lui și înălțarea sa. Și apoi, îi vorbește despre zidirea casei Domnului. Davide, mai întâi îți voi zidi Eu o casă, și apoi unul din fii tăi îmi va zidi Mie o casă! Ordinea este atât de importantă, cât și cine ia inițiativa. Omul trebuie să rămână om, și Domnul Dumnezeu.

Dumnezeu în bunătatea Sa îi descoperă și faptul că ideea sa cu zidirea unei case Domnului era totuși o idee bună. Dar Domnul precizează foarte clar că nu el, ci fiul său avea să zidească Numelui Său o casă. Uneori planurile și ideile noastre sunt foarte bune dar vremea lor este mai târziu. Sunt informații la care nu avem acces, și din această pricină este foarte greu pentru noi să identificăm vremea unui lucru de sub soare. Mai târziu, Dumnezeu îi va spune lui David că nu el va zidi Casa, căci este un om al sângelui. Într-adevăr, David a purtat multe războaie și a dus până la capăt mandatul primit de Israel în timpul lui Iosua. Aceasta a fost slujba lui David ca împărat. Domnul își revela prin istoria lui Israel planul Său de restaurare a Universului. David, ca om al sângelui creiona paradigma judecării viitoare a lui Dumnezeu. Solomon ca om al păcii creiona minunata perioadă de restaurare după împlinirea judecării. De-abia după judecată, strălucirea ascunsă a Cortului Său va deveni vizibilă și va copleși cu slava sa inima oricui. Prin viața lui David Domnul zugrăvește un tipar profetic pentru cele două venituri ale lui Mesia: Împăratul a venit la ai Săi ca Salvator, dar ai Săi nu L-au primit, ci L-au respins și prigonit pe nedrept; după o vreme însă Domnul a intervenit și L-a înălțat și reabilitat, după care a venit judecata Domnului: peste cei ce L-au respins și peste neamurile vrăjmașe lui Israel. Prin viața lui Solomon Dumnezeu zugrăvește un tipar profetic pentru perioada care reprezintă rodul celor două venituri ale lui Mesia: o perioadă de pace și prosperitate, o perioadă de glorie pentru Casa lui Dumnezeu și poporul Lui!

Domnul îi promite lui David o dinastie puternică care va întări împărăția lui Israel. Domnul face o promisiune specială acestei dinastii: „*dacă va face răul, îl voi pedepsi cu o nua omenească și cu lovituri omenești; dar harul Meu nu se va depărta de la el, cum l-am depărtat de la Saul, pe care l-am îndepărtat dinaintea ta, ci casa ta și împărăția ta vor dăinui veșnic înaintea Mea, și scaunul tău de domnie va fi întărit pe vecie.*”

Saul a greșit, și Domnul a îndepărtat casa lui de la tron și a ales pe David. Domnul îi promite lui David că El nu va face acest lucru în cazul urmașilor lui care vor greși. Ei vor fi pedepsiți, dar nu casa lui David nu va fi lepădată niciodată, ci mereu un urmaș al lui David va ședea pe tron. Această promisiune pentru casa lui David, era de fapt o mare promisiune pentru Israel. Întărirea pe vecie a casei lui David presupunea de fapt întărirea pe vecie a lui Israel. Aceasta însemna că Israel avea să se bucure de libertate și binecuvântare pe vecie. El nu va mai fi niciodată rob, și niciodată nu va fi

strămutat din moștenire. Ne aducem însă aminte de blestemele și binecuvântările din Deut. 28 și Lev.26, și analizăm cu atenție acele pasaje care precizau cât se poate de clar că persistența lui Israel în păcat va duce la strămutarea lui din moștenire. Cum se împacă acest lucru cu promisiunea necondiționată față de David, casa lui și împărăția lui: „*Ci casa ta și împărăția ta vor dăinui pe vecie, și scaunul tău de domnie va fi întărit pe vecie.*” O primă interpretare ar fi aceea că urmașii lui David vor fi și ei credincioși ca David și vor călăuzi poporul Domnului pe căile Lui. Făcând acest lucru Israel va trăi în ascultare de Domnul și astfel se va bucura pentru totdeauna de binecuvântarea Lui. Și este adevărat, că spre deosebire de regatul de Nord (Israel, după divizarea țării după moartea lui Solomon), Iuda s-a bucurat de mai mulți împărați credincioși care au condus poporul spre ascultarea de Domnul. Astfel, timp de peste patru sute de ani, Iuda s-a bucurat de libertate. Totuși, după patru sute de ani, din pricina fărădelegilor împăraților lui Iuda și a poporului lui Iuda, Domnul i-a lepădat și Iuda s-a dus în robia babiloniană. Astfel, împărăția lui David a dispărut de pe hartă, iar scaunul lui a rămas gol. În acest context, este scris Psalmul 89. Psalmistul analizează tocmai promisiunea necondiționată din legământul davidic. Psalmul are trei părți. În prima parte psalmistul laudă credințioșia, bunătatea și puterea Domnului. Apoi, în a doua parte, el reia legământul davidic, pe care un Dumnezeu credincios, bun și atotputernic ar trebui să-l îplinească. El insistă pe promisiunea necondiționată a lui Dumnezeu:

„Dacă fiii lui vor părăsi Legea Mea și nu vor umbla după poruncile Mele, dacă vor călca orânduilele Mele, și nu vor păzi poruncile Mele, atunci le voi pedepsi fărădelegile cu nuiua și nelegiuirile cu lovituri; dar nu-Mi voi îndepărta deloc bunătatea de la ei, și nu-mi voi face credințioșia de minciună; nu-mi voi călca legământul, și nu voi schimba ce a ieșit de pe buzele Mele. Am jurat odată pe sfințenia Mea: să mint oare lui David? Sămânța lui va dăinui în veci; scaunul lui de domnie va fi înaintea Mea ca soarele; ca luna, va dăinui pe vecie și ca martorul credincios din cer.” (Ps.89:30-37).

Apoi, în a treia parte a psalmului, el descrie momentul îndepărtării și smeririi casei lui David. Cel mai probabil, psalmistul se poate referi la momentul ducerii în robia babiloniană când pentru prima dată după mai bine de patru sute de ani scaunul de domnie al lui David a rămas gol. Psalmistul se întreabă pe bună dreptate cum stă în picioare credințioșia lui Dumnezeu: realitatea istorică contrazice fără drept de apel promisiunea făcută de Domnul lui David. Sfârșitul psalmului este însă glorios: fără a găsi și oferi un răspuns la această contradicție, psalmistul scrie ultimul verset: „*Binecuvântat să fie Domnul în veci! Amin! Amin!*” (Ps.89:52). Cel neprihănit va trăi prin credință. Chiar dacă nu înțelege, și chiar dacă aparent Domnul se contrazice, psalmistul acceptă prin credință existența unei explicații mai presus de el și găsește puterea să binecuvânteze din inimă Numele Domnului! Și totuși, care este acea explicație mai presus de el. Explicația este că promisiunea lui Dumnezeu pentru casa lui David se împlinește în două faze și pe două planuri distincte. În prima fază, acel fiu al lui David care va zidi o casă Numelui lui Dumnezeu este Solomon. Dar după patru sute de ani, casa lui David rămâne fără tron și fără împărăție. Acest lucru ne face să explorăm a doua fază și al doilea plan. În ceilalți psalmi ai lui David descoperim că din el va veni Mesia, despre a cărui

scaun de domnie și împărăție se spune că vor dăinui pe vecie:

„Căci un copil ni s-a născut, un Fiu ni s-a dat, și domnia va fi pe umărul Lui; Îl vor numi: „Minunat, Sfetnic, Dumnezeu tare, Părintele veșnicilor, Domn al păcii.” El va face ca domnia Lui să crească și o pace fără sfârșit va da scaunului de domnie al lui David și împărăției lui, o va întări și o va sprijini prin judecată și neprihănire, de acum și în veci de veci: iată ce va face râvna Domnului oștirilor.” (Isaia 9:6-7).

Este vorba despre Mesia, Fiul lui Dumnezeu care domnește din veșnicie în veșnicie peste tot Universul peste tot pământul și peste poporul lui Dumnezeu. Prin acest Fiu al lui David, Domnul rămâne credincios promisiunii făcute lui David! Astfel, înțelegem de ce autorii Noului Testament consideră că fiul care va zidi o Casă Numelui Domnului nu este doar Solomon, ci și Mesia Însuși. În Evrei 1:5, autorul ne spune cu privire la Mesia: *„Căci căruia din îngeri a zis El vreodată: „Tu ești Fiul Meu; astăzi Te-am născut?”*. Și iarăși: *„Eu îi voi fi tată și El îmi va fi fiu.”*? Este evident cum el citează din 1 Sam.7, și consideră acest text o profeție cu privire la Mesia.

Domnul îl ia din nou prin surprindere pe David și îl copleșește cu măreția planurilor Lui. David, asemenea unui partener grijuliu, se frământă cu ideea că a sosit momentul zidirii unei case Numelui Domnului și propune o astfel de inițiativă, pe care „se părea” că Domnul „o uitase”. Domnul însă îi aduce aminte că El este Dumnezeu și îi vorbește despre faptul că El va zidi mi întâi o casă lui David, și că într-adevăr, unul din fiii lui va zidi o casă Numelui lui Dumnezeu. Acest fiu va fi mai întâi Solomon și apoi, Mesia Însuși. Domnul îi deschide lui David o perspectivă minunată asupra planului Său veșnic, în care se regăsește și ideea lui David, dar la vremea potrivită. De multe ori venim cu idei minunate înaintea Domnului care parcă îi scapă lui Dumnezeu. Domnul nu este de acord cu ele de multe ori, dar aceasta nu pentru că ideile nu ar fi bune, ci pentru că El are altele mai bune care înglobează de cele mai multe ori și ideile noastre. David a dorit să zidească o casă Domnului. Domnul nu l-a lăsat, dar i-a zidit el o casă veșnică și a dat fiului lui harul zidirii unei case. Să nu descurajăm deci atunci când Domnul nu este de acord cu ideile noastre, ci să avem răbdare să descoperim ideile Lui infinit mai înalte decât ale noastre.

Capitolul 7 se încheie cu minunata rugăciune a lui David. Rugăciunea cuprinde trei părți: în prima parte (v.18-21), David își exprimă recunoștința față de Dumnezeu și se arată copleșit de planurile Lui cu viața sa și a casei lui. Capitolul a început cu marea frământare a lui David de a zidi o Casă Numelui lui Dumnezeu, de a face ceva foarte important pentru Domnul, și se termină cu David care este copleșit de ce va face Dumnezeu pentru El. Domnul nu va rămâne niciodată dator nimănui. Oricât am face pentru El, am face tot prin harul Lui, și chiar și în acest context, El ne va da însutit înapoi. Tot timpul vom vedea că am renunțat la gunoaie pentru a primi comori. David înțelege acest lucru și se apropie cu profundă smerenie și recunoștință față de Domnul: *„Cine sunt eu, Doamne Dumnezeule, și ce este casa mea de m-ai făcut să ajung unde sunt? Și încă atât este puțin înaintea Ta...”* Reacția lui David nu este: „după cât am suferit...se cuvenea să primesc aceste lucruri!”. Nu, ci

David înțelege că nu merită nimic, ci că totul este prin har și că Domnul îi oferă mai mult decât și-a imaginat vreodată. David recunoaște că el este om și că Domnul este Dumnezeu. Nu este vorba de parteneriat, ci de o subordonare totală față de Autoritatea Supremă. În a doua parte a rugăciunii, David înalță unicitatea lui Dumnezeu și a poporului Său, Israel (v.22-24). Aducerea în discuție a unicității lui Israel apare ca un element neașteptat în rugăciunea sa. Domnul făcuse o promisiune lui David și casei Lui, dar David rostește în mijlocul rugăciunii sale minunate cuvinte despre Israel și planurile lui Dumnezeu cu acest popor. În cap 5, ne aducem aminte că David a înțeles că Domnul îl înalță din pricina poporului Său Israel. El înțelege și acum că o promisiune făcută lui și casei lui nu putea fi despărțită de poporul Lui. Ba chiar era făcută de dragul acestui popor. O dinastie puternică era cheia pentru o împărăție puternică, pentru prosperitatea, unitatea și libertatea națiunii. David își aduce aminte de planurile Domnului cu Israel: Domnul l-a răscumpărat pe Israel ca să fie poporul Lui și ca să îl reprezinte printre neamuri. El nu separă promisiunea făcută lui de planul Domnului cu poporul Lui. El înțelege că scopul promisiunii este tocmai acela de a împlini planul Domnului cu poporul Lui. David nu este un individualist, un egoist sau un erou solitar. El este alipit cu toată inima de poporul Domnului și de planurile Domnului cu poporul Lui. De fapt, el trăiește pentru poporul Domnului. Tocmai de aceea aduce în discuție în mijlocul rugăciunii sale planurile Domnului cu Israel.

În a treia și ultima parte a rugăciunii sale (v.25-29), David îi cere lui Dumnezeu să își îplinească promisiunile făcute lui și casei lui. David cere acest lucru cu profundă smerenie. De două ori David menționează că are curajul să ceară acest lucru, tocmai pentru că Dumnezeu a fost Cel care a luat inițiativa și a rostit această promisiune (vezi v.27 și v.29b). David a înțeles că în schimbările majore din planul Lui, singurul care poate lua inițiativele este doar Dumnezeu. Din această pricină, el insistă acum în rugăciune, că îndrăznește să se roage pentru o dinastie fără sfârșit tocmai datorită faptului că Domnul a rostit o promisiune în acest sens. David nu este indiferent față de promisiunile lui Dumnezeu făcute lui. El se smerește, renunță la planurile lui și acceptă planurile Domnului, mult mai înalte, mult mai minunate. El le primește cu bucurie și entuziasm și dorește împlinirea lor și se roagă fierbinte pentru împlinirea lor. Dar oare de ce face acest lucru? Era David centrat pe sine și dorea ca orice om ca numele lui și a casei lui să străbată cu răsunet istoria? Nu, inima lui David era alipită de planurile Domnului și în v. 26 el precizează foarte clar de ce dorește ca să se îplinească promisiunea lui Dumnezeu cu privire la casa lui: „*Slăvit să fie Numele Tău pe vecie și să se zică: „Domnul oștirilor este Dumnezeul lui Israel.”*”. David dorește ca prin casa lui, Numele lui Dumnezeu să fie înălțat în Israel și apoi peste toate popoarele pământului. Din această pricină, și nu din alta, dorește atât de fierbinte împlinirea promisiunilor făcute lui și casei lui. Și David nu uită nici în finalul rugăciunii să menționeze că el nu vede la sine nici un merit: „*...Și Tu ai vestit **harul** acesta robului Tău!*”.

Să analizăm din nou ideile principale din cap.5-7:

1. **Cap.5:** Domnul îl înalță pe David înaintea poporului, iar acesta veghează asupra inimii lui pentru a rămâne smerit și dependent de Domnul.
2. **Cap.6:** David îl înalță pe Domnul înaintea poporului, și veghează asupra inimii poporului ca să nu-l idolatrizeze și să uite de Domnul.
3. **Cap.7:** David dorește să înalțe și mai mult Numele Domnului zidindu-i o casă, dar Domnul îl oprește și-i vestește că El îl va înalța și mai mult, zidindu-i o casă veșnică.

Este evident, că tema înălțării este o temă centrală. În cap. 5 Domnul îl înalță pe David, în cap. 6 David îl înalță pe Domnul, iar în cap. 7 se răspunde la întrebarea: de fapt, cine înalță pe cine? Iar răspunsul este că David și Domnul nu sunt parteneri, că David este om, iar Domnul este Dumnezeu, și că de fapt, Domnul îl înalță atât pe David cât și propriul Nume, că nimeni nu-i va rămâne dator și că totul este prin harul Lui și spre slava Numelui Lui. Iată că nici măcar când îi înălțăm Numele cu sinceritate nu ne putem lăuda înaintea Lui și El nu ne rămâne dator: Davide, vrei să faci multe pentru Numele Domnului? Foarte frumos, dar nu uita că tot ce faci pentru El e tot prin harul Lui și că oricum El va face mai mult pentru tine decât face El prin tine pentru El! *Din El, prin El și pentru El sunt toate lucrurile!* Amin.

Dacă analizez cap.1-4 din perspectiva revelației progresive a lui Dumnezeu, observ un element care nu apare cu atâta claritate până acum în Vechiul Testament, și anume: rolul liderului ca model pentru vindecarea inimii unei națiuni. Într-adevăr, în primele patru cap. descoperim cum frumusețea inimii lui David vindecă națiunea de spiritul lui Saul. Înțelegem de ce liderul nu poate rămâne în umbră. El este modelat în umbră, dar la un moment dat, ce a zidit Dumnezeu în el, în ascuns trebuie adus la lumină, trebui să strălucească în ochii poporului. Un lider este în primul rând un model, un reper moral pentru ceilalți. Această secțiune evidențiază atât impactul pe care l-a avut Saul asupra inimii poporului, cât și vindecarea adusă de modelul lui David. Este de fapt, o nouă secțiune din manualul de leadership dăruit de Domnul omenirii. Fiecare lider trebuie să înțeleagă atât impactul foștilor lideri asupra comunității pe care o slujește, precum și rolul lui primordial de model și reper moral. Liderul devine o persoană publică și trebuie să se comporte ca atare. Deși, el nu fuge după slava mulțimii, el trebuie să fie foarte interesat ca să fie înțeles corect de națiune și să nu fie interpretat greșit. David dorește ca poporul să vadă că el nu sărbătorește moartea lui Saul, că nu atacă Israelul, că nu a poruncit moartea lui Abner, că nu aprobă asasinarea lui Iș-Boșet. El inițiază acțiuni publice tocmai pentru a îndepărta zvonuri și pentru a-și juca rolul de model. Orice lider nu trebuie să cadă într-o falsă capcană a modestiei, ci să își joace cu cinste rolul de model pe care i l-a oferit Domnul.

Dacă analizez cap.5-7 din perspectiva revelației progresive a Vechiului Testament, primul lucru care mi se evidențiază ca nou îl descopăr în cap. 6: nicăieri până în Sam.6 nu este prezentat atât de clar preocuparea unui lider ca nu cumva el să ia locul lui Dumnezeu înaintea poporului. Ideea de veghere asupra propriei inimi într-un context de înălțare o mai găsim chiar în Samuel. Dar cap. 6

aduce la lumină un mare adevăr: liderul trebuie să vegheze nu doar asupra inimii lui pentru a nu se îngâmfa, ci și asupra inimii poporului pentru a nu-l idolatriza. Când Domnul îl înalță, el trebuie mereu să îl înalțe pe Domnul astfel încât privirea poporului să fie ațintită spre El. Dar în acest proces (vezi cap.7), liderul și Dumnezeu nu sunt parteneri, și liderul rămâne un simplu om, iar Domnul un mare Dumnezeu. Liderul nu trebuie să cadă în ispita de a sprijini carul lui Dumnezeu și de a-și lua lucrarea în serios, ci să își amintească mereu că Domnul, de fapt, își înalță propriul Nume. Totul este din El, prin El și pentru El! Este interesant cum autorul asociază în aceste capitole tema ispitei de a-ți lua prea în serios rolul și de a sprijini carul lui Dumnezeu și tema responsabilității de a veghea asupra inimii poporului. Ideea pe care ne-o sugerează autorul ar fi: responsabilitățile liderului sunt foarte mari și importante, dar niciodată nu trebuie să uite că el, deși extrem de important în planul lui Dumnezeu, este doar un simplu om, și Domnul rămâne singurul Dumnezeu! În același timp, cap 7 are o importanță deosebită datorită legământului davidic. Domnul descoperă pe de o parte următoarea etapă din planul Lui: „*fiul tău va zidi o casă Numelui Meu.*”, iar pe de altă parte avem primul indiciu că Mesia, cel mult așteptat, va veni din David. Dacă Mesia vine din David, această înseamnă că David reprezintă și o prefigurare a lui Mesia, și că deci trebuie să interpretăm cartea Samuel, și din perspectiva tiparelor mesianice zugrăvite prin viața lui David.

Biruințele și bunătatea lui David – 2 Samuel 8:1-10:19 –

Capitolul 8 ne prezintă războaiele și biruințele avute de David. În cap.7, am semnalat deja că mai multe traduceri folosesc timpul viitor pentru versetele 9b-11. În cap. 8 autorul ne-ar prezenta deci, pe de o parte credințioșii lui David de a împlini planul lui Dumnezeu, iar pe de altă credințioșii lui Dumnezeu față de promisiunile făcute lui David. David dorea să zidească o casă Domnului. Domnul nu este de acord cu acest lucru, ci îi descoperă lui David că responsabilitatea lui este să biruiască pe vrăjmașii lui Israel și să dea odihnă lui Israel ca să nu mai fie tulburat ca mai înainte de toți vecinii lui. David se smerește în fața voii Domnului, renunța la dorința sa de a zidi o casă Domnului și continuă ofensiva asupra vrăjmașilor lui Israel.

David a purtat multe războaie. Acesta a fost modul în care el L-a slujit pe Domnul și în prin care a întărit împărăția lui Israel. David a fost cu adevărat un om al sângelui. Războaiele duse de David în cap.8 sunt războaie drepte. El purta războaiele Domnului. Pe de o parte cucerește teritoriul promis de Domnul lui Israel, iar pe de altă parte smerește pe vrăjmașii lui Israel care multă vreme au făcut mult rău poporului lui Dumnezeu. Dacă suntem atenți la teritoriile menționate de autor, ne dăm seama că, prin David, Israel a împlinit mandatul primit de Iosua, și anume acela de a cuceri țara promisă. Iată, în sfârșit, după patru sute de ani, se împlinește promisiunea pe care a făcut-o Dumnezeu lui Avraam. Versetul trei pune în lumină acest lucru: *„David a bătut pe Hadadezer, fiul lui Rehob, împăratul din Toba, când s-a dus să își așeze iarăși stăpânirea peste râul Eufrat.”* Ce căuta David la Eufrat? El nu căuta nimic altceva decât să împlinească promisiunea lui Dumnezeu făcută lui Avraam: *„În ziua aceea, Domnul a făcut un legământ cu Avram și i-a zis: „Seminței tale dau țara aceasta, de la râul Egiptului până la râul cel mare Eufrat...”* (Gen.15:18). David nu era purtat de o dorință idolatră de a-și extinde teritoriile și stăpânirea. El era eliberat de dorința de putere, dar rămânea fidel planurilor Domnului.

Capitolul 8 pare un capitol simplu în care sunt înșiruite victoriile lui David, dar el marchează o ascensiune fără precedent a poporului Israel, împlinirea mandatului primit de Iosua și împlinirea promisiunii făcute de Domnul lui Avraam. David este Unsul, acea sămânță a lui Avraam, prin care se împlinește promisiunea lui Dumnezeu. David devine un simbol al judecății și dreptății divine. El aduce pe de o parte judecata lui Dumnezeu asupra vrăjmașilor Domnului și asupra vrăjmașilor lui Israel, iar pe de altă parte aduce ordinea și dreptatea în Israel.

Toate acestea creionează de fapt un tipar mesianic. Dacă prima parte din viața lui David este un tipar mesianic pentru prima venire a lui Mesia, a doua parte din viața lui David prefigurează a doua venire a lui Mesia. În prima parte a vieții lui David nu ripostează, ci răspunde cu bine la rău. El este prigonit și Domnul îngăduie să fie prigonit. Dar după ce Domnul îl înalță ca

împărat, același David împlinește judecata lui Dumnezeu pe pământ. Paralele cu lucrarea lui Isus Hristos sunt cât se poate de clare. Din această pricină, Dumnezeu a ales ca Mesia să fie fiul lui David, și ca David să fie marea prefigurare a lui Mesia. Profetiile despre Mesia din Vechiul testament par a se contrazice. Uneori, Mesia este prezentat ca un vlăstar slab care suferă și este respins de popor. Alteori, același Mesia este plin de glorie și aduce judecata și dreptatea pe pământ. Viața lui David ne ajută să dezlegăm acest mister. Profetiile vorbesc despre același Mesia dar în două momente diferite ale lucrării Lui. La fel ca David, el va fi mai întâi respins și prigonit. Dar apoi, Domnul îl va înălța nespus de mult și-L va răzbuna. El însuși va fi agentul răzbunării și dreptății lui Dumnezeu.

Astfel, capitolul 8 este extrem de important pentru a înțelege natura domniei lui David și de ce David este numit un om al sângelui. Capitolul 8 menționează de două ori: „*Domnul ocrotea pe David oriunde se ducea.*” Autorul subliniază pe de o parte credințioșia lui Dumnezeu față de David, iar pe de altă parte că Domnul era sursa succeselor lui David. Autorul parcă vrea ca cititorul să nu uite că Domnul era în spatele biruințelor lui David. De asemenea, autorul subliniază și faptul că David a rămas smerit și în ascultare de Domnul. În Legea din Deuteronom pentru împărat se preciza ca împăratul să nu aibă mulți cai (putere militară), multe soții (simbolul alianțelor politice) și multe bogății (putere economică). David a avut mai multe soții, dar dacă îl comparăm cu Solomon sau cu alți împărați, putem spune că nu a încălcat condiția din Deuteronom. Capitolul 8 accentuează faptul că David a respectat și celelalte două porunci din legea pentru împărat. Versetul 4 ne prezintă cum David a tăiat vinele cailor din prada de război și a păstrat doar o sută. Era un act de mare neînțelepciune pentru vremea respectivă. Caii erau extrem de valoroși în luptă. Și David își păstrează așa de puțini cai? David însă este credincios Legii lui Dumnezeu. Versetul 11 ne stârnește din nou admirația pentru inima lui David: „*Împăratul David le-a închinat (vasele de aur...) Domnului, cum închinase și argintul și aurul luat de la toate neamurile pe care le biruise...*”. David refuză bogăția, și închină tot aurul Domnului. El deja pregătește construirea unei case mărețe pentru Domnul și recunoaște înaintea tuturor că Domnul merită tată gloria și cinstea pentru biruințele sale.

Legea din Deuteronom 17 avea rolul de a proteja inima împăratului și de a o păstra dependentă de Domnul. David rămâne dependent de Dumnezeu. Inima sa nu își pune încrederea nici în puterea militară, nici în alianțe politice, nici în bogății. Inima sa rămâne alipită de Domnul. Începem să înțelegem din ce în ce mai bine de ce David a fost numit de Domnul un om după inima Sa.

Capitolul 8 începe cu expresia „*după aceea*”. Este important să interpretăm cap. 8 din perspectiva cap.7. În cap.7 David are dorința să zidească o casă Domnului. Domnul nu este de acord cu acest lucru și-i descoperă planul măreț al Domnului cu Israel, precum și rolul lui în acest plan: să zdrobească pe vrăjmașii lui Israel și să întărească astfel împărăția. Asta și face David în cap.8. El își înțelege locul în planul lui Dumnezeu, îl acceptă și își îndeplinește cu perseverență slujba. În cap.8, David este și un exemplu de perseverență. El nu obosește să poarte războaiele Domnului. Saul a reușit să păstreze anumite teritorii, dar nu a reușit să se extindă, să lărgască granițele Israelului conform poruncilor din Lege. Saul a purtat bătălii false. Saul s-a lăsat focalizat de David, pe care îl vedea ca un concurent și a o amenințare, și în loc să dezvolte împărăția, el a fost preocupat să îl

îndepărteze pe David și să-și păstreze tronul cu orice preț. David însă poartă războaiele Domnului și, prin el, se împlinește promisiunea făcută de Dumnezeu lui Avraam. De multe ori locul nostru în planul lui Dumnezeu nu se potrivește cu visele și dorințele noastre. Ce vom face? Ne vom răzvrăti și vom tânji mereu spre ceea ce am visat cu atâta dor, sau vom accepta ca David planul lui Dumnezeu cu viața noastră, fiind deplin încredințați că El a păstrat ce este mai bun pentru noi. Vom persevera ca David în împlinirea lucrării pe care ne-a dat-o Dumnezeu sau vom privi mereu spre visele noastre neîmplinite?

Capitolele 9 și 10 reprezintă un mare mister pentru mine. Cap. 1-8 ne prezintă ascensiunea ameiitoare a lui David, și cum în acest proces, el rămâne smerit și este preocupat de glorificarea Numelui lui Dumnezeu și de împlinirea planurilor Lui. Cap. 11 ne prezintă căderea lui David și apoi în cap. 12-20 ne sunt prezentate consecințele căderii lui David, precum și procesul reabilitării lui. Dar între aceste două mari secțiuni: **înălțarea lui David** (1-8) și **căderea și reabilitarea lui David** (11-20), autorul inserează două capitole mister. Cap. 9 pune în lumină bunătatea lui David față de Mefiboșet, iar cap. 10 ne descrie bătălia cu Amoniții. Care este rolul lor? Fac ele parte din secțiunea cu înălțarea lui David, sau pregătesc secțiunea cu căderea lui David? Nu știm deocamdată. Vom analiza pe rând cele două capitole, și apoi vom încerca să identificăm rolul lor în narațiune.

În cap. 9 strălucește bunătatea lui David față de urmașii lui Saul și credincioșia sa față de propriile promisiuni. Cei mai mulți împărați distrugau toată casa fostului împărat pentru a elimina pericolul unei revolte și vreunei revendicări a tronului din partea urmașilor fostului împărat. Orice urmaș reprezenta o reală amenințare. Oricând, în momente de criză din domnia sa, acel urmaș putea organiza o revoltă, sau poporul disperat își putea întoarce inima spre el. David nu se teme de astfel de lucruri. În primul rând, inima lui nu îi era lipită de tron, și în al doilea rând, el își punea încrederea în Dumnezeu, că El îi va proteja împărăția. David se comportă cu bunătate față de urmașii lui Saul și Ionatan. El îi jurase lui Saul că nu-i va nimici sămânța, și jurase și lui Ionatan că nu-și va îndepărta niciodată bunătatea de la casa lui. Versetul 1 din cap.9 ne arată că David era preocupat de împlinirea promisiunii față de Ionatan. El nu nimicește pe nici unul din urmașii lui Saul. Dar el îi jurase lui Ionatan mai mult de atât, jurase că se va comporta cu **bunătate** față de fiii lui. David folosește chiar aceste cuvinte: „*Nu mai este nimeni din casa lui Saul ca să mă port cu el cu o bunătate ca bunătatea lui Dumnezeu?*”. Apoi, David află de Mefiboșet, fiul olog al lui Ionatan. Fiind olog, Mefiboet nu putea munci. David îi oferă pământuri și slujitori pentru a-i oferi siguranță materială. Ba mai mult David îi face un loc la masa lui. Mefiboșet s-a temut probabil la început, iar apoi când a văzut oferta lui David s-a simțit nevrednic: „*Cine este robul tău ca să te uiți la un câine mort ca mine?*”. Tabloul este tulburător de frumos. Din pricina răului făcut de Saul lui David, Mefiboșet avea motive întemeiate să se teamă când a fost chemat de David. Dar surpriză: David nu doar că nu-i face rău, dar îi face un mărșă și neașteptat bine! Mefiboșet se îndoia de propria sa valoare din pricina deficienței fizice pe care o avea. Se putea considera pedepsit sau uitat de Dumnezeu. Dar David îi arată că este prețios înaintea sa: David îl umple de bogății și-i dă onoarea să șadă la masa împăratului. Orice împărat ținea la imagine și la ideea de reprezentativitate. Lui David nu îi era rușine să mănânce cu Mefiboșet la masă. Gestul lui David poate fi văzut ca un embrion al mișcării mondial de ajutorare și

valorizare a persoanelor cu diferite deficiențe. Cultura în care trăim este sensibilizată într-o oarecare măsură la aceste problematice. Dar în timpul lui David astfel de persoane nu valorau mare lucru, căci nici nu puteau munci, nici nu puteau lupta, și mai erau și suspectate de păcate ascunse pentru care au fost pedepsite sau uitate de Dumnezeu. David înfruntă din nou spiritul vremii și ia o decizie șocantă de a-l aduce pe Mefiboșet la masa lui.

Est dificil să nu facem o paralelă între bunătatea lui David față de Mefiboșet și bunătatea lui Dumnezeu față de noi. Suntem ca Mefiboșet, mutilați de păcate și cu frica pedepsei în inima noastră. Dumnezeu Își trimite Fiul. Noi ne apropiem de El cu teama judecății și cu un sentiment profund de non-valoare. Dar surpriză Fiul nu ne pedepsește, ci a venit să ne dea mai mult decât am putut visa. El este plin de har și de daruri pentru noi și ne înalță ca pe niște fii de împărați. Suntem chemați în cercul cel mai apropiat al marelui Împărat. Bunătatea Sa ne copleșește și prin harul Lui începem să înțelegem cât de valoroși suntem în ciuda neputințelor și infirmităților noastre spirituale. Oare această paralelă este doar speculativă sau a fost premeditată de Cel care a inspirat Scriptura?

Pentru a putea răspunde la această întrebare trebuie mai întâi să observăm când anume ia David această inițiativă: Ni se spune că Mefiboșet avea un fiu mic pe nume Mica. Ne aducem aminte de 2 Sam.4:4, când autorul precizează că Mefiboșet avea ani când a sosit vremea morții lui Saul. Dacă Mefiboșet avea în cap.9 un fiu mic, înseamnă că el avea cel puțin 25 de ani, și deci David avea cel puțin 50 de ani, adică trecuseră 13 ani de când era împărat peste tot Israelul. Oare uitase David 13 ani de promisiunea făcută lui Ionatan? Cu siguranță că nu, dar acum David descoperise noi fațete ale bunătății lui Dumnezeu. El dorește să-i arate o bunătate ca bunătatea lui Dumnezeu. În acești peste 13 ani, David a fost, mereu și mereu surprins de bunătatea lui Dumnezeu care a depășit orice așteptări și orice limite ale imaginației. La fel cum a primit enorm de la Domnul prin harul Lui, el vrea să dăruiască enorm celor din jur nepunând în discuție problema meritelor. David dorește să oglindească bunătatea și harul lui Dumnezeu și reușește! Cap.9 vine să echilibreze imaginea pe care ne-am putea să o facem despre David din cap.8. În cap. 8 vedem doar un om al sângelui, un agent al judecății divine, și deci ne putem imagine o persoană crudă și nemiloasă. Cap. 9, ni-l prezintă pe același David într-o cu totul altă ipostază. El este acum agentul bunătății și harului divin. Se pare că rolul cap. 9 este acela de a ne oferi un profil complet și echilibrat al lui David. El nu este doar un judecător, și unul nemilos, ci el este și plin de bunătate și îndurare. Se pare că următorul cap, cap. 10 are același rol. Cap.10 ne descrie o bătălie pe care autorul o menționează în cap. 8. În cap. 8, autorul ne prezintă doar victoria lui David și numărul de vrăjmași omorâți. În cap. 10 în schimb, autorul ne prezintă mai multe detalii despre această bătălie. Și surpriză: poate nu chiar așa cum ne-am imaginat, și anume omul sângelui David, pornind războiul împotriva amoniților și sirienilor. Nu, ci David vrea să arate bunăvoință noului împărat amonit și trimite soli să-l mângâie pentru moartea tatălui său, și care își exprimase bunăvoința față de David. Dar iată că noul împărat amonit umilește trimișii lui David și provoacă pe Israel la război. Tot el aduce pe Sirieni împotriva lui Israel, și după ce Israel îi învinge, sirienii se regroupează pentru un nou război. Iată că cei care au început războiul au fost amoniții și sirienii. David nu a făcut decât să răspundă cu demnitate și inima neînfricată la provocarea făcută de vrăjmașii Domnului. David a arătat bunătate față de Amon, dar când bunătatea sa a fost călcată în

picioare, acesta a adus judecata lui Dumnezeu asupra amoniților. Cap. 10 ne ajută să înțelegem ce fel de vecini avea Israel și cum au izbucnit războaiele cu aceștia și de ce au fost ele necesare. David nu a fost un împărat crud și fără milă, care a căutat ceartă cu țările vecine sau a purtat războaie nedrepte de dragul supremației.

Astfel, cap. 9 și 10 au rolul de a completa și explica profilul războinicului David prezentat în cap. 8. David oglindește în mod echilibrat caracterul lui Dumnezeu. Dumnezeu este și dreptate și îndurare, și sfințenie și milă. O cunoaștere corectă a lui Dumnezeu înseamnă tocmai înțelegerea echilibrului și armoniei dintre dreptatea sa și îndurarea Sa. David est deopotrivă agentul judecății lui Dumnezeu, cât și agentul îndurării Lui. El oglindește echilibrul din caracterul lui Dumnezeu. Și poate face acest lucru tocmai datorită unei relații apropiate cu Domnul și a unei cunoașteri profunde a lui Dumnezeu.

Dacă a doua parte din cartea 1 Samuel insistă pe pregătirea și modelarea unui lider, prima parte din 2 Samuel ne prezintă liderul în acțiune, dacă vrei, fișa postului unui lider în poporul lui Dumnezeu. Astfel, în primele patru capitole înțelegem funcția de model a unui lider. Un lider este în primul rând un model care poate aduce vindecare în inima poporului. Liderul are impact în primul rând prin ceea ce este și apoi prin ceea ce face. Pentru a putea fi un model cu impact asupra poporului Domnului un lider trebuie înălțat de Domnul. Dar această înălțare generează alte trei responsabilități ale unui lider (vezi cap.5-7):

- Să vegheze asupra inimii lui să nu se îngâmfe.
- Să vegheze asupra inimii poporului să nu-l idolatrizeze.
- Să nu cadă în capcana de a sprijini carul lui Dumnezeu și să nu uite niciodată că el este doar un om, și că Domnul este Dumnezeu.

Apoi, în cap.8-10, autorul ni-l creionează pe David ca cel care și-a înțeles și acceptat rolul în planul lui Dumnezeu și ca cel care oglindește echilibrat frumusețea caracterului divin. David a înțeles că rolul lui în marele plan a lui Dumnezeu era finalizarea cuceririi țării promise și întărirea împărăției lui Israel prin smerirea vrăjmașilor dimprejur. El a fost credincios acestui mandat și a renunțat la propriile idei sau planuri ca de exemplu zidirea unei case Domnului. Dar în împlinirea acestui mandat el a rămas smerit și dependent de Domnul și nu și-a uitat principala sa funcție, și anume aceea de a oglindi frumusețea Domnului înaintea poporului. Este important să observăm că primele 10 capitole nu reprezintă neapărat o cronologie exactă și nu descriu doar evenimente ce au avut loc înainte de păcatul cu Bat-Șeba. În cap. 5, atunci când autorul ne prezintă înălțarea lui David pomenește de nașterea lui Solomon (care a avut loc după păcatul cu Bat-Șeba) și de alianța cu Tirul, care conform datelor istoric a avut loc în ultimii 9 ani de domnie ai lui David. Apoi în cap. 7:1 David pomenește de

casa sa de cedru despre care cap. 5 ne spune că a fost construită după alianța cu Tirul. Dacă este vorba despre aceeași casă, atunci înțelegem că legământul davidic s-a încheiat la sfârșitul domniei lui David chiar mult timp după păcatul cu Bat-Șeba. Ba mai mult, expresiile traduse de Cornilescu cu „după aceea”, în alte traduceri sunt traduse cu „în trecerea vremurilor.” Aceste observații aduc o nouă lumină asupra cărții 2 Samuel. Se pare că în prima parte 1-10 autorul vrea să înalțe înaintea noastră succesele și reușitele lui David și lucrurile bune pe care le putem învăța de la el. El face acest lucru selectând evenimente din întreaga domnie a lui David și rupându-le în funcție de anumite teme. Apoi, în a doua parte a cărții autorul se focalizează pe greșelile și necazurile domniei lui David. Și pentru aceasta, la fel, selectează evenimente din întreaga sa domnie prezentându-le nu neapărat în ordine cronologică.

Din primele două capitole înțelegem ce are de făcut un lider. El este chemat să fie un model pentru popor și să își împlinească cu credincioșie slujba sa specifică în planul lui Dumnezeu. Deci, mai întâi liderul trebuie să fie un model pentru popor: aceasta este marea sa responsabilitate. Pentru aceasta trebuie să aibă o relație profundă cu Domnul și să își înțeleagă și responsabilitățile de persoană publică. Domnul îl va trece prin tot felul de contexte pentru ca nestematele zidite în ascuns în inima sa să poată străluci cu putere în ochii poporului. El trebuie să își asume acest rol și să se implice activ și creativ în această sarcină. Deci liderul are impact mai întâi prin ceea ce este el. Dar liderul are și ceva concret de făcut. El are impact și prin ceea ce face. El trebuie să își înțeleagă rolul specific și lucrarea sa specifică în marele plan al lui Dumnezeu și să dovedească credincioșie și perseverență față de acestea. David a înțeles chemarea sa de a cuceri țara promisă și a condus poporul spre împlinirea acestui mandat. El a acceptat că nu zidirea unei case Domnului este chemarea lui. Deci, adevăratul lider este un model pentru popor, identifică faza prezentă din planul lui Dumnezeu și conduce cu entuziasm și curaj poporul spre împlinirea cu credincioșie a acestei faze. În dinamica acestui proces în care este model pentru popor și conducător în împlinirea unei lucrări specifice din planul lui Dumnezeu, liderul nu trebuie să uite o clipă să vegheze asupra inimii lui să nu se îngâmfe, asupra inimii poporului să nu-l idolatrizeze și din nou asupra inimii lui pentru a nu intra în spiritul lui Uza și anume acela de a sprijini chivotul lui Dumnezeu.

Păcatul lui David și consecințele acestuia asupra personalității lui – 11:1-12:31 –

În a doua parte a domniei lui David, autorul ne consemnează greșelile lui David și necazurile din familia și împărăția sa. Cum spuneam și mai devreme, evenimentele din 2 Samuel nu sunt prezentate toate în ordine cronologică. De aceea, nu putem fi siguri că păcatul cu Bat-Șeba a avut loc după toate evenimentele din capitolele 1-10.

Dacă am încerca să localizăm temporal evenimentele din cap. 11, ne-am putea folosi de pasajul din cap.12:24 care ne sugerează că Solomon s-a născut nu după mult timp după ce a murit fiul lui David născut în urma adulterului cu Bat-Șeba. La sfârșitul domniei lui David, Solomon l-a urmat la tron și nu era un copil. Deci dacă Solomon ar fi avut 20 de ani în acel moment, atunci înseamnă că păcatul cu Bat-Șeba a avut loc aproximativ în al 18-lea an al domniei lui David. Sunt apoi date istorice care plasează cucerirea cetății Raba în jurul anului 990 î.H. Având în vedere că domnia lui David peste Iuda a început în 1010 î.H., atunci păcatul cu Bat-Șeba ar fi avut loc în jurul anului 992 î.H. David a domnit 40 de ani peste Iuda și Israel. Păcatul cu Bat-Șeba a avut loc undeva între al 15-lea și al 18-lea an de domnie. David avea deci în jur de 47 de ani când a comis această fărădelege. Aceste lucru este important de știut. Iată că David depășise pofta tinereții și avea 9 soții și mai multe fiutoare. Cu toate acestea, cel rău l-a prins în capcana adulterului. Ce s-a întâmplat? Cum a fost posibil?

Știm din istoria lui Saul că nu există zonă de invulnerabilitate și că lupta credinței trebuie dusă până la sfârșit. Ispitele sunt foarte mari și după zeci de ani de credință, iar căderea este posibilă și după mari biruințe spirituale. Prima greșală pe care ne-o semnaleză autorul la David este aceea că David nu s-a mai dus la război, deși sosise vremea din an (primăvara) când împărații porneau la război. În cap. 10 ni se semnaleză faptul că David l-a trimis pe Ioab să lupte împotriva amoniților. Oare începea David să își dezvolte un obicei prost sau în cap. 10 a rămas cu un motiv întemeiat la Ierusalim? Nu știm acest lucru, dar știm sigur că în cap.11, David nu a avut motive întemeiate să rămână la Ierusalim. Nu îl vedem nici bolnav și nici rezolvând probleme urgente. Nu, ci autorul ni-l prezintă așezat în pat. Era după-amiaza spre seară și David se scoală din pat. Oare de când stătea David în pat și ce căuta el la ora aceea în pat? Oare nu sunt atâtea responsabilități pe care le are un împărat? Oare nu era chemarea lui să fie alături de popor și să poarte războaiele Domnului împotriva vrăjmașilor Domnului? Îl vedem pe David într-un moment de pasivitate, de relaxare, de lene și poate chiar plictiseală. David mersese atâția ani la război. Intrase în rutina războiului și era obișnuit cu victorii ori unde mergea. Și atunci, s-a gândit probabil să facă o pauză. David a mai încetat să persevereze în lucrurile încredințate de Domnul. Fără o direcție clară, fără un obiect al muncii, fără o preocupare și implicare în planurile Domnului, devenim foarte vulnerabili. Când mergem cu toată puterea în direcția slujirii lui Dumnezeu, ispita este ca ceva care ne oprește din drumul nostru și o

depășim mai ușor. Dar când suntem pasivi și nu prea avem de lucru, nu avem un drum al nostru, ispita este mult mai atractivă pentru că ne dă ea ceva de făcut, și oricum neavând nimic până atunci, oferta este mult mai tentantă.

David este leneș, relaxat, nemotivat, cu garda jos, cum se spune. Se plimbă pe acoperișul casei împărătești fără o preocupare clară pentru planurile lui Dumnezeu. Exact în acest moment cel rău atacă și-i oferă imaginea unei femei foarte frumoase care se scâldea cu trupul gol prin apropiere. Această imagine trezește în David o cumplită poftă sexuală. Ne putem gândi că David putea oricând merge la una din soțiile sau țiitoarele sale. Însă uneori pofta sexuală este orientată spre o persoană anume. Și așa a fost și acest caz. O poftă fără margini s-a trezit în David de avea un act sexual exact cu acea frumoasă femeie pe care a văzut-o scâldându-se.

În loc să respingă cu hotărâre ispita, David se joacă cu ea, intră în jocul ei, și astfel, începe să se intereseze de identitatea femeii respective. Atunci când intrăm în negociere cu ispita, mereu vom merge mai departe decât am fi dorit la început. Noi îi dăm un deget, și ea ne ia toată mâna. David trimite apoi niște oameni să o aducă. Poate decizia de a se culca cu ea fusese deja luată sau poate a vrut doar să o cunoască și decizia a fost luată mai târziu. Textul nu ne spune că David a violat-o. Fie că a sedus-o, fie că a profitat de poziția lui de împărat, Bat-Șeba acceptă actul sexual cu David. Era foarte dificil pentru o femeie să îl refuze pe împărat. Viața ei și a familiei ei era în joc. David o constrânge pe Bat-Șeba să facă un lucru împotriva conștiinței ei și să își trădeze soțul. Dacă Bat-Șeba nu ar fi fost căsătorită, atunci fapta era socotită de Lege mai puțin gravă. Dar pentru că Bat-Șeba, era căsătorită, Legea îi condamnă la moarte pe amândoi. Oare nu știa David, oare ce a fost în mintea lui? Mintea omului are capacitate să se lase sedusă de plăcerea păcatului și să refuze în momentul săvârșirii păcatului să asculte glasul conștiinței. Pur și simplu îl scoți pe Dumnezeu din mintea ta, nu mai vrei să te gândești la El și la poruncile Lui, și îți focalizezi atenția doar asupra plăcerii păcatului. De regulă când cineva procedează așa nu se gândește la consecințe. Păcatul îți promite clipe de neuitat, dar neagă ideea unor consecințe dureroase. Mesajul este: vei trăi niște clipe de neuitat și apoi viața își va relua cursul ei normal. Aceasta este una din cele mari minciuni care există pe acest pământ. Și are succes în mod special în contextul ispitelor sexuale. Dar consecințele apar întotdeauna, și întotdeauna sunt mult, mult mai dureroase decât cineva și-ar fi putut închipui.

Așa a fost și în cazul lui David. Bat-Șeba rămâne însărcinată. Situația se complică. Bărbatul ei era de mult plecat la război. Versetul 4 este puțin modificat în alte traduceri care propun următoarea variantă: „*ea a venit la David și el s-a culcat cu ea. Ea tocmai se curățise de necurăția ei.*” Deci înseamnă că ea tocmai își încheiase perioada de necurăție de după menstruație. Deci nu avea cum să fi fost însărcinată deja, iar în perioada de necurăție nu avea voie să întrețină vreun act sexual. Ba mai mult, bărbatul ei era de mult plecat la război. Era evident că în burta ei era copilul lui David și că ea avea să fie acuzată de adulter. David a comis păcatul în ascuns și a dorit să rămână ascuns. Iată că nu a fost așa. Păcatul iese mereu la iveală. Și atunci când începe să iasă, cel care l-a comis încearcă și mai mult să îl acopere, și tot nu reușește, și încearcă și mai mult. Și în această încercare, comite și alte păcate. Un păcat are tot timpul prieteni. Păcatul urăște singurătatea, dar iubește nebunește companie. Un păcat nu va intra niciodată singur în viața noastră. El va aduce cu sine o mulțime de alte păcate.

David încearcă să iasă din această situație chemându-l pe Urie și încercând să îl facă pe acesta să se culce cu soția lui. Dar Urie este o persoană credincioasă cu valori bine întemeiate. El este devotat Domnului și lui David. Răspunsul lui trădează atâta devotament, demnitate și disciplină: „*Chivotul și Israel și Iuda locuiesc în corturi, domnul meu Ioab și slujitorii domnului meu sunt tăbărâți în câmp, și eu să intru în casă să mănânc și să beau și să mă culc cu nevasta mea? Nu voi face acest lucru!*”. David își folosește din nou autoritatea de împărat și îl îmbată pe Urie, în speranța că sub influența alcoolului acesta va ceda și va merge acasă. Dar Urie chiar și beat rămâne credincios principiilor lui. Ascunderea unui păcat pare o sarcină facilă la început, dar mereu această sarcină devine din ce în ce mai complicată și implică din ce în ce mai multe compromisuri. Așa a fost și în cazul lui David. Situația s-a complicat rău de tot în cazul lui. David se putea opri oricând și să se pocăiască, dar nu era așa ușor. Odată intrat în joc, nu ieși așa ușor. David hotărăște omorârea lui Urie, însă se gândește la o anumită strategie, tocmai ca și acest păcat să rămână ascuns. Și în aceste momente, cel rău vine alături de tine să te ajute, să îți pună la dispoziție toate resursele necesare comiterii unui nou păcat. În acest context, resursa cheie este Ioab. Iată cum păstrarea lui Ioab în funcție se întoarce în cele din urmă împotriva lui David. David știe sigur că Ioab nu-l va refuza. Ioab chiar se bucura, crede că împăratul se va încărca cu un păcat ca al său. Acest lucru îi va asigura păstrarea funcției pentru totdeauna. Ioab nu are nici o ezitare. Putea să îl refuze pe David sau să îi explice că Urie era unul dintre vitejii oștirii. Pe Ioab nici măcar nu îl interesează motivul. Poate îl știa deja, poate nu. Ioab este bucuros că David devine corupt așa cum era și el. David îl implică și pe Ioab în păcatul lui, și îl omoară pe Urie prin sabia fiilor lui Amon. A fost vorba de crimă cu premeditare. Iată unde a ajuns David. Bineînțeles că el nu se întristează la auzul morții lui Urie și a celorlalți soldați. El se bucură că păcatul lui va rămâne ascuns. David a plâns chiar la moartea lui Saul. Acum însă nu are lacrimi pentru slujitorii lui viteji și credincioși care luptau pentru el. David este întunecat și împietrit de păcat. Păcatul odată intrat îți strică mintea și te împietrește și te târăște fără milă spre comiterea unor păcate chiar mai mari. Cap. 11 ne prezintă tăvălugul păcatului dacă vreți. Și de unde a începutul totul. De la lene și neveghere. Apoi, joaca cu ispita, apoi adulter, apoi minciună și crimă, și implicarea și altor persoane în comiterea păcatului. Împietrirea inimii lui David mă sperie. Și pentru mine această împietrire este oglindită în faptul că David a pus în mâna lui Urie condamnarea acestuia la moarte. El l-a trimis pe însuși Urie cu scrisoarea morții către Ioab. Ce sinistru! David, nu era inima ta o inimă după inima lui Dumnezeu? Ce s-a întâmplat cu ea?

Sunt foarte interesante ultimele cuvinte din cap. 11: „*Fapta lui David nu a plăcut Domnului.*” Era evident că nu plăcuse Domnului, dar totuși, autorul insistă pe acest aspect. Este prima dată când autorul face un comentariu negativ la adresa lui David. Putem înțelege că faptele sale dinainte au plăcut Domnului, sau că, dacă unele au fost greșite, nu au fost atât de grave.

În cap. 12, autorul ne prezintă confruntarea și pocăința lui David, dar Domnului. Domnul dorește să-l ierte pe David și ia inițiativa nu să-l omoare, ci să-l cheme la pocăință. Ce mare este harul lui Dumnezeu! După tot ce a primit David de la Domnul, fapta sa era impardonabilă și vrednică de moarte, cu toate acestea, prima inițiativă a Domnului nu este nimicirea lui David, ci chemarea sa la pocăință. Într-adevăr, îndurările Domnului sunt fără margini! Natan este vasul prin care Domnul îl

cheamă pe David la pocăință. Nu era ușor să confrunți un rege. Acesta se putea mânia și te putea omorî într-o clipită. Nu a fost ușor pentru Natan să facă acest lucru, însă acesta a dat dovadă de curaj și încredere în Dumnezeu. El a dovedit și multă înțelepciune. Inspirat de Domnul și-a ales cuvintele cu grijă și a folosit o metodă foarte eficientă de confruntare. El i-a spus lui David povestea unui om bogat care a nedreptățit un om sărac. Nu este la întâmplare faptul că povestea era despre o mieluşea. David fusese păstor și cunoștea foarte bine atașamentul față de un miel. David nu știa că povestea i se adresează lui. Natan este foarte inspirat, el știa că omul în general vede mai bine păcatele din viața altora decât din viața lui. Și mai știa că unii oamenii își recunosc foarte ușor propriile păcate în ceilalți, însă nu le recunosc la ei înșiși. David condamnă păcatul omului bogat. Dar Natan îi spune: „*Omul acela ești tu!*”. David reacționează față de omul bogat: se mânie, afirmă că ce a făcut el este vrednic de moarte, oferă posibilitatea iertării și salvării vieții lui, dar aplică pedeapsa Legii: „*să dea patru mieluşele înapoi!*”. Reacția dreaptă a lui David ca judecător îl ajută să înțeleagă reacția Marelui Judecător și legitimitatea ei, în ceea ce privește păcatul lui David față de Urie. David înțelege cât de mult s-a mâniat Dumnezeu, că el este vrednic de moarte, că i se oferă iertarea, dar că vor rămâne pedepse și consecințe extrem de dureroase. Și într-adevăr, tocmai acesta este mesajul Domnului prin gura lui Natan.

Dincolo de înțelepciunea cu care Domnul l-a inspirat pe Natan, ceea ce mă uimește este că a fost nevoie de o asemenea strategie pentru trezirea lui David. Oare nu era evident că David păcătuisese? De ce mai era necesară o asemenea demonstrație și abordare? Și mai menționăm că trecuseră peste 9 luni de la comiterea adulterului cu Bat-Şeba, căci din mesajul lui Natan aflăm că în cap. 12 Bat-Şeba deja născuse: „*copilul care ți s-a născut va muri.*” Ce făcuse David 9 luni de zile? Mă îngrozesc când mă gândesc la efectul de împietrire al păcatului. Iată că cel care avea o inimă după inima lui Dumnezeu nu își pune problema pocăinței timp de 9 luni de zile chiar dacă era vorba despre adulter și crimă. Și după 9 luni de zile este nevoie să vină Natan și să îi facă o demonstrație foarte inteligentă pentru a-l convinge de păcatul său împotriva lui Dumnezeu. După ce păcătuiești numai ești același om. Păcatul îți fură lumina, îți atacă luciditatea spirituală, îți întunecă discernământul. Efectele și consecințele păcatului se regăsesc în primul rând în personalitatea celui care l-a comis. Domnul este foarte întristat și mâniat de păcatul lui David. El îi aduce aminte cât de mult l-a înălțat și cât de mult i-a oferit. David nu doar că îl avea pe Domnul, dar avea de toate: succes, soții, copii, lucrare, prestigiu. Și cu toate acestea a dorit ceva mai mult, chiar dacă acest „mai mult” intra în contradicție cu poruncile divine. Și Domnul subliniază atât de frumos: „*Și dacă ar fi fost puțin atât, aş mai fi adăugat. Pentru ce dar ai disprețuit cuvântul Domnului?*” Gravitatea păcatului a fost judecată în raport cu cât îi fusese dat de Domnul. David primise enorm. Dacă era un om care nu a reușit să se căsătorească, care ar fi fost sărac și fără perspective și care de-abia a început să umble cu Dumnezeu, ar fi fost vinovat dacă ar fi comis adulter, dar totuși mai puțin vinovat decât David. Ispita și presiunea ar fi fost mult mai mare pentru acesta. Dar David nu doar că Îl cunoștea pe Domnul de atâția ani, dar avea și binecuvântări pământești din belșug. Cu toate acestea, a cedat ispitei. David era vrednic de moarte și Legea prevedea atât pentru adulter, cât și pentru crimă pedeapsa capitală. Cu toate acestea, Domnul îi oferă iertarea sa. Iată cât de mare era harul lui Dumnezeu. Înțelegem că, din pricina efectului de împietrire al păcatului, pedeapsa pentru adulter, crimă, idolatrie etc, era pedeapsa

capitală. Cei mai mulți deci care aveau să comită aceste păcate nu aveau să își mai pună problema unei pocăințe autentice. Totuși, pentru cei disponibili pocăinței, Domnul era gata să le ierte și aceste păcate. Pocăința lui David este descrisă în tulburătorul Psalm 51 scris *„când a venit la el proorocul Natan, după ce intrase David la Bat-Șeba.”* Comentariul de la începutul psalmului ne ajută să înțelegem că pocăința lui David a avut loc după confruntarea cu Natan. Iată ce important este rolul unui prooroc care confruntă. De multe ori minimalizăm importanța acestui rol: de ce este nevoie de confruntare? Își poate da seama și singur? Sau Natan se putea gândi: dacă nu s-a pocăit atâta vreme, ce rost are să-l mai confrunt acum? Sigur nu va primi mustrarea mea. Dar iată că David a primit mustrarea lui Natan și a primit harul pocăinței.

Dacă facem o comparație între păcatul lui David și cel care a adus la lepădarea lui Saul, ne dăm seama că nu putem afirma că păcatul lui David a fost mai puțin grav. Ba mai mult, parcă ni se pare că este mult mai grav. Cu toate acestea, Domnul nu îl leapădă pe David ca împărat și David își și reface relația cu Domnul. De ce Domnul nu l-a lepădat și pe David din funcția de împărat? Nu știm exact, dar Domnul se uită la inima din spatele unei alegeri și se uită și la alegerile viitoare a celui ce a comis păcatul. Se pare că hotărârea de a renunța la Domnul a fost mult mai profundă în cazul lui Saul și acesta a evitat pocăința până la sfârșitul vieții. David a căzut în păcat, dar a primit mustrarea și Domnul i-a dat nu doar harul de a reintra în relație cu El, dar i-a dat și șansa păstrării tronului. Atunci când Domnul pedepsește pe cineva, se uită nu doar la fapta vizibilă, ci și la inima celui ce a comis păcatul, la profunzimea deciziei de a întoarce spatele lui Dumnezeu și la disponibilitatea viitoare a celui în cauză de a se pocăi.

După ce vedem cum Domnul îl iartă pe David și nici nu îl îndepărtează de la tron, ne punem întrebarea: atunci să păcătuim ca să se înmulțească harul? Dacă Domnul iartă într-o secundă și adulterul, și crima, atunci măcar la fel de repede va ierta și alte păcate. Deci e simplu: păcătuiesc și apoi îmi cer iertare. Toate bune și frumoase, da mesajul lui Dumnezeu pentru David include doar vestea iertării. Domnul îi vestește și consecințele păcatului său: *„Acum niciodată nu se va depărta sabia din casa ta, pentru că M-ai disprețuit și pentru că ai luat de nevastă pe nevasta lui Urie Hetitul. Așa vorbește Domnul: „Iată, din casa ta voi ridica nenorocirea împotriva ta, și voi lua sub ochii tăi pe nevestele tale și le voi da altuia care se va culca cu ele în fața soarelui acestuia. Căci ai lucrat pe ascuns; Eu însă voi face lucrul acesta împotriva întregului soare și întregului Israel.”*

Deși David este iertat, iertarea nu anulează toate consecințele dureroase ale păcatului. După ce citim Psalmul 51 suntem profund mișcați de sinceritatea lui David și de dimensiunea pocăinței lui. Domnul îi răspunde și îl iartă, dar cu demnitate și verticalitate aduce toate consecințele dureroase pe care i le vestise mai dinainte. Și în următoarele 8 capitole autorul nu face altceva decât să ne descrie cum s-au împlinit nenorocirile pe care i le vestise Domnul lui David.

Păcatul aduce consecințe. Este o lege implacabilă. Ea izvorăște din însăși dreptatea și demnitatea lui Dumnezeu. Iertarea nu anulează decât o parte din consecințele unui păcat. În cele ce

urmează vom analiza consecințele păcatului lui David și ne vom îngrozi de durerile cu care s-a confruntat sufletul lui David. Consecințele păcatului lui le vom descoperi mai întâi în el, apoi în familia lui și apoi în împărăția, și nu în cele din urmă la neamurile dimprejur. David a păcătuit în ascuns, și a făcut tot ce a putut să își ascundă păcatul. Dar iată că acel păcat făcut în ascuns a generat consecințe dezastruoase până la marginile pământului. Suntem legați unii de alții mai mult decât ne închipuim noi. David avea și o poziție specială, de Uns al Domnului. Cu cât rolul nostru e mai reprezentativ în lucrarea lui Dumnezeu, cu atât mai grave consecințe are păcatul nostru asupra celor din jurul nostru.

Vom analiza cu atenție aceste capitole evidențiind diferitele consecințe ale păcatului lui David.

- Prima consecință a păcatului lui a fost că a adus și mai multe păcate. Un păcat nu ne vizitează niciodată singur.
- A doua consecință a fost împietrirea inimii lui David.
- A treia consecință a fost moartea copilului. Domnul i-a spus: „*Domnul îți iartă păcatul, nu vei muri. Dar, pentru că ai făcut pe vrăjmașii Domnului să-L hulească, săvârșind fapta aceasta, fiul care ți s-a născut va muri.*”

Păcatul lui David nu a rămas ascuns. Diavolul ne amăgește că păcatul nostru va rămâne ascuns, dar apoi îl răspândește până la marginea pământului pentru a ne umple de rușine și pentru ca vrăjmașii Domnului să batjocorească Numele Lui. David era o lumină pentru împărații din jur, pentru neamurile din jur, era o lumină deranjantă. Viața curată a lui David aducea la lumină și condamna întunericul din ei. Câtă bucurie a adus căderea lui David celor deranjați de lumina din David: iată și el este ca noi, de fapt, Domnul cu care se laudă este o mare minciună! David era o persoană publică cu rol de model. Păcatul lui a devenit cunoscut. El trebuie pedepsit în mod public, tocmai pentru ca Domnul să arate tuturor că el Se detașează de fapta lui David și nu o aprobă. Ne aducem aminte cum Moise, deși a fost iertat, nu a mai putut intra în țara promisă după ce a vorbit ușuratic cu buzele înaintea întregului popor. Prima pedeapsă publică a lui David a fost moartea copilului. O pedeapsă cumplită, mai dureroasă decât însăși moartea lui David. Pierderea unui copil este una din cele mai mari dureri pe care le poate avea cineva. David rostise cu puțin înainte cu mânie: „*Și să dea înapoi patru miei...*”. David, omorându-l pe Urie, a luat pe cineva drag din viața multor oameni. David avea să trăiască și el această mare durere: mai întâi copilul de-abia născut, apoi Amnon, apoi Absalom. Trei dintre copiii lui aveau să moară. Dar care ar putea fi a patra pierdere? Să fie pierderea tronului, sau durerea produsă de necinstirea țiitoarelor lui, sau trădarea și moartea lui Adonia? Nu știm sigur, dar pedeapsa lui Dumnezeu aduce mai multă durere în viața lui David decât a adus el în viața altor oameni prin uciderea lui Urie.

Deși autorul, atunci când ne descrie consecințele păcatului lui David nu face o separație clară între prezentarea consecințelor asupra personalității lui, a consecințelor asupra familiei și cele asupra împărăției lui, în cap.11-12, se pare că el insistă mai mult asupra consecințelor păcatului asupra personalității lui, deși cu acestea ne vom întâlni și în celelalte capitole.

Păcatul odată intrat în viața noastră ne mutilează personalitatea și distruge rapid ceea ce Dumnezeu a zidit cu atâta trudă și răbdare în noi. Am observat deja cum păcatul înfășoară așa de lesne. Păcatul nu ne vizitează niciodată singur și ne atrage într-un lanț fără sfârșit de păcate. David a început cu o neveghere, dar a ajuns apoi un curvar, un mincinos și un criminal. În cap.11 observăm cum păcatul înfășoară cu rapiditate personalitatea lui David și cum acesta devine rob păcatului. În cap. 12 ne-am speriat de împietrirea adusă de păcat. David, cel cu inima curată, devine insensibil față de propriile păcate, chiar dacă acestea însemnau curvie și crimă. El nici nu își pune problema pocăinței pentru mai bine de 9 luni de zile și este nevoie de intervenția inspirată a lui Natan. Păcatul anihilează simțurile spirituale și înăbușă cu brutalitate strigătul conștiinței. David îmbracă fără rușine haina fățarniciei și își ascunde nelegiuirile sub preș. Cucerirea cetății Raba ne prezintă un alt David, decât cel cu care eram noi obișnuiți. Punctul forte al spiritualității lui David era smerenia lui. Mereu făcea un pas înapoi și dădea toată slava Domnului. Dar acum la Raba se lasă atras de propunerea perfidă a lui Ioab, și David vine la finalul bătăliei pentru a lua el slava. Fără rușine, își pune coroana unui împărat păgân pe cap și arată spre sine cu toată putere. Ce mare contrast este între acest tablou și cel care ni-l prezintă pe David umil, dansând în haine de în înaintea chivotului. Ba mai mult, tratamentul la care a supus pe prizonieri ne șochează. Deși sunt unele traduceri care propun o variantă mai acceptabilă de traducere, și anume că David i-ar fi pus să muncească cu fierăstrăul și securile, cred că traducerea lui Cornilescu este corectă. Iată-l pe David crud, nemilos, plin de dorința de a se răzbuna. Domnul a fost de acord cu pedepsirea amoniților, dar nu a poruncit torturarea lor și nici nimicirea lor cu desăvârșire. Punctele forte ale lui David erau smerenia, și bunătatea și lepădarea răzbunării deșarte. Dar David este acum mândru, fugind după slava deșartă a mulțimii, robit de gândul răzbunării și de o cruzie feroce. Ce s-a întâmplat cu David? David a fost preschimbat de păcat. Și pentru a înțelege cât de mult îți maltratează păcatul inima, autorul subliniază prin cucerirea cetății Raba cum păcatul a subminat și preschimbat în rău cele mai minunate calități ale lui David. Atunci când păcătuim cu gândul că ne vom cere iertare, uităm de forța de mutilare a păcatului. După ce vom păcătui, nu vom mai fi aceleași persoane ca înainte, și gândul de a ne cere iertare s-ar putea nici să nu mai apară. Ce trebuie mereu să ne înfricoșeze la păcat, este că el ne va fura luciditatea minții și nu vom ști niciodată în ce ne va transforma pactul cu diavolul.

Înainte de a ne prezenta cucerirea cetății Raba, autorul ne descrie durerea lui David la pierderea copilului său, precum și insistența sa în a căpăta îndurare din partea lui Dumnezeu. Oare cum să interpretăm insistența lui David? Cu siguranță, autorul vrea să sublinieze prin acest tablou că dureroasa confruntare cu consecințele păcatului este implacabilă, de neevitat. Ori cât de mult a insistat David în rugăciune, Domnul a rămas intransigent. David a încercat să îl convingă pe Domnul să anuleze confruntarea cu consecințele păcatului, dar Domnul a rămas ferm pe poziție. David tocmai experimentase iertare pentru crimă și adulter. El știa că îndurările Domnului sunt fără margini, și a

sperat până în ultima clipă. Gestul său pare frumos, dar dovedește că nu a înțeles încă necesitatea confruntării cu consecințele propriilor păcate. În primul rând, David făcuse un păcat public și din pricina lui Neamurile din jur huliseră Numele Domnului. El trebuia pedepsit public. Și apoi, după cum vom vedea pe parcursul secțiunii, tocmai durerea confruntării cu propriile păcate aduce vindecarea sufletului nostru mutilat de propriile păcate. David nu a jelit pentru moartea copilului, ci doar înainte, în speranța salvării vieții lui. Dar David a jelit chiar pentru moartea lui Saul. Oare nu ar fi fost normal să jelească și pentru moartea copilului său? Lacrimile ne-au fost date de Domnul ca să plângem. Avraam a jelit-o pe Sara, poporul Domnului și-a jelit mereu eroii credinței. Existența durerii și exprimarea ei este o normalitate. Ea arată și cât de mult am iubit pe cei pe care i-am pierdut. E adevărat că durerea ne poate copleși sufletele și ne poate închide în temnița depresiei, dar cel credincios are speranță, are nădejdea învierii din morți și a revederii cu cei dragi. Ei nu au plecat de tot, este doar o mică despărțire. Peste puțină vreme, foarte puțină vreme ne vom uni cu toții în slavă. David nu mai are lacrimi pentru copilul său și merge doar pe principiul că „viața merge înainte.” Slujitorii lui sunt, pe bună dreptate, surprinși de reacția sa. Ce se întâmplase cu inima sensibilă a lui David care a scris cântări de jale chiar la moartea vrăjmașilor lui?

Bat-Şeba a fost și ea pedepsită pentru păcatul ei. Ea a suferit multă vreme pentru pierderea copilului. În 1 Cronici 3:5, autorul precizează că Solomon a fost al patrulea copil al Bat-Şebelei. Este posibil deci ca durerea pierderii primului copil să fi persistat cu putere mai bine de patru ani de zile. Nașterea lui Solomon marchează un moment al mângâierii și speranței. Domnul le-a iertat păcatul și le dă șansa unui nou început. Cu toate acestea suferința cumplită adusă de consecințele păcatului îi ajută să înțeleagă gravitatea păcatului și să nu cadă în isпита de a transforma harul în desfrânare.

Secțiunea 11-20 ocupă un loc special în revelația progresivă a lui Dumnezeu. Nicăieri nu avem descrisă o cădere așa de mare a unui om credincios care apoi este iertat și reabilitat. Căderea lui Saul a fost amețitoare. De la Lucifer și Adam nu mai găsim o cădere așa de mare. Înțelegem vulnerabilitatea și pericolul căderii. Astfel nu suntem chiar așa șocați când are loc și căderea lui David. Dar spre deosebire de Saul, David se întoarce la Domnul și primește iertarea și reabilitarea. De această dată ne surprinde harul și îndurarea lui Dumnezeu. Dar autorul nu insistă atât pe acestea, cât pe consecințele păcatului. Dacă istoria s-ar fi terminat în cap. 12 cu cuvintele: „*Domnul îți iartă păcatul nu vei muri.*”, atunci ne-am fi gândit cu toții: „*să păcătuim deci ca să se înmulțească harul.*” Dar istoria păcatului lui David nu se încheie aici. Aproape jumătate din cartea 2 Samuel autorul ne descrie consecințele păcatului lui David. Nicăieri în Scriptură nu înțelegem mai bine aceste adevăruri: iertarea nu anulează toate consecințele păcatului, harul nu poate fi transformat în desfrânare, Domnul nu se lasă batjocorit: omul va culege ce va semăna. Cu toții ne speriem de suferință. Citind experiențele prin care a trecut David ne îngrozim și ne rugăm să nu trecem prin nici una din ele. Ce este de făcut? Să veghem în fiecare zi a vieții noastre și să acceptăm mai degrabă suferința despărțirii de păcat. David ar fi suferit dacă și-ar fi omorât lenea și pofta din cap. 11. Dar ar fi suferit mult, mult mai puțin decât în cei 10 ani de zile de necazuri. Autorul vrea să privim la David și să ne îngrozim. Da, există șansa iertării oricărui păcat, dar să nu uităm că vom culege ce am semănat. David a semănat câteva săptămâni de neveghere și a cules 10 ani de necazuri. Oare nu este mai înțelept să

umblăm în căile Lui și să acceptăm fără ezitări suferința despărțirii de păcat? Aceste capitole ne învață frica de Domnul într-un mod minunat. Cine este înțelept va lua aminte.

Consecințele păcatului lui David asupra familiei lui – 13:1-14:33 –

Am menționat deja faptul că David nu face o separație clară între diferitele tipuri de consecințe ale păcatului cu David. Totuși, cap.13-15 par să insiste mai mult asupra consecințelor păcatului lui asupra familiei lui. David a comis adulter și crimă. În cap. 13 autorul ne descrie cum unul din fiii lui David comite o imoralitate sexuală, iar altul comite crimă. Ba mult mai dureros, imoralitatea sexuală o vizează pe fiica împăratului, iar cel omorât este chiar întâiul născut al împăratului. Legătura cu păcatul lui David este mai mult decât evidentă. Ba mai mult, Domnul îi vestise foarte clar prin Natan: „*Acum niciodată nu se va depărta sabia din casa ta...*”. Suntem mai legați unii de alții mai mult decât ne putem imagina, și acest adevăr este cu atât mai adevărat când este vorba de familie. Relația tată-fiu este extrem de importantă. Tatăl este un model pentru fiii lui. Există și legături spirituale foarte profunde. Tatăl este privit ca un dumnezeu de copil, iar copilul învață prin imitație. Tatăl este reperul său moral, idealul unde vrea să ajungă. Nu este de mirare că foarte mulți băieți repetă păcatele taților lor. Paradoxal, când erau mai mici chiar au condamnat cu ură păcatele taților lor. Cu toate acestea, când ei ajung mari le repetă greșelile. Violența și alcoolismul se transmit de foarte multe ori din generație în generație. Tatăl este prin definiție un model pentru băiețelul care în mod natural se identifică cu părintele de același sex. Acest reper îl învață despre cum ar trebuie să fie când va ajunge mare. Astfel, tatăl trasează o cărare strâmbă copiilor lui. Aceștia cu siguranță, pot alege când devin mai mari să refuze această cărare strâmbă și să caute un alt drum. Dar această schimbare necesită mult efort. Ei, vor urma în mod natural, exemplul tatălui lor. Este o lege naturală, dacă vreți. La fel cum un copil învață limba părinților lui, la fel își însușește și modul lor de a fi. Când crește mare, copilul poate alege să învețe altă limbă. Dar acest lucru va necesita multă trudă. Într-un fel o va lua de la zero. La fel este și cum învățarea unui alt mod de a fi. Copilul trebuie să își aleagă alte modele și să învețe să fie altfel. Are nevoie de sprijin și ajutor.

Dincolo de aceste explicații de natură psihologică, există și explicații de natură spirituală, care de altfel se împletesc cu cele de natură psihologică și se completează reciproc. Se pare că pornind de la aceste legități lăsate de Dumnezeu în familie, cel rău reușește să perpetueze răul prin intermediul legăturilor de familie. Astfel, nu e de mirare că mai mereu păcatele părinților îi vizitează pe copii. Copii se nasc cu un anumit bagaj ereditar primit de la părinți, ei sunt expuși modelelor parentale, și nu în ultimul rând se nasc într-un război spiritual în care protagoniști sunt părinții lor. Atacurile spirituale asupra părinților lor se vor abate cu siguranță și asupra lor. Dar de multe ori copiii tind să amplifice păcatele din viața părinților. De aceea se spune că slăbiciunile părinților devin vicii la copii. Efectele devastatoare ale păcatelor părinților asupra copiilor devin o pedeapsă aspră pentru părinți, cu menirea de a-i trezi și de a-i chema la pocăință. Aceasta nu înseamnă că acei copii nu au liber arbitru și că nu pot alege să fie altfel. Dar Domnul este suveran și atotștiutor, și astfel ne dă anumiți copii

ținând cont de toate alegerile pe care le-am făcut și pe care avem să le facem. Pe de altă parte, cei mai mulți dintre muritori vor alege calea răului. Pornind de la acest adevăr dureros înțelegem de ce cei mai mulți copii repetă păcatele părinților lor.

Amnon este întâiul născut a lui David. Atenție, acest lucru este foarte important. Întâiul născut, este cel care devine un reper pentru frații mai mici și este primul care se confruntă cu modelul parental. Este lesne de înțeles de ce el va fi următoarea țintă a atacurilor celui rău. Amnon, este curtat de o ispită asemănătoare cu cea a lui David din cap. 11. În el se aprinde pofta sexuală. Textul spune că o iubea pe Tamar. Dar după cum vom vedea, nu era vorba de o iubire adevărată, ci era vorba de o iubire pasională, egoistă. Era vorba mai degrabă de poftă. Tamar devenise o obsesie sentimentală și sexuală pentru Amnon. Nu așa este dragostea care vine din Dumnezeu și care este mereu în spiritul lui „agape”. Ba mai mult. Iubirea lui Amnon era o iubire interzisă. Ea nu putea veni de la Dumnezeu, căci în primul rând era idolatră, iar în al doilea rând era interzisă de Lege relația sexuală dintre un frate și o soră: „*Să nu descoperi goliciunea sorei tale, fata tatălui tău, sau fata mamei tale, născută în casă sau afară din casă.*” (Lev. 18:9). Ispita lui Amnon este de aceeași natură ca ispita lui David din cap.11. Nu este vorba despre poftă în general, ci despre o atracție teribilă îndreptată asupra unei anumite femei. Celelalte femei nu mai înseamnă nimic și nu mai reprezintă o atracție. Amnon ar fi putut înțelege că este vorba despre o ispită, s-ar fi putut lupta cu ea, și în cele din urmă ea s-ar fi stins. Dar Amnon se lasă doborât de ispită, și când el cochetează cu ea, cel rău îi trimite și un sfătuitor pentru a-i da curajul să comită ce el nu avea curajul doar de unul singur. Este incredibil ce se întâmplă atunci când cochetăm cu o ispită. Apare imediat contextul prielnic, precum și persoanele care ne încurajează să depășim anumite granițe dificil de trecut. Faptul că Tamar era fecioară, reprezenta o piedică reală pentru Amnon. Ionadab i-a dat impulsul de care avea nevoie pentru a trece peste această piedică. Ionadab, nu doar că îi dă impulsul de care avea nevoie, dar îi pune pe tavă și un scenariu diabolic. Amnon pune în aplicare planul său diabolic și o violează pe Tamar, după care o urăște mai mult decât a iubit-o. Aceste lucruri demonstrează din nou că nu a fost vorba despre o iubire sinceră. A fost o iubire pasională și egoistă. Lui Amnon nu i-a pasat că Tamar i s-a împotrivit sau de consecințele acțiunii lui asupra viitorului ei, ci și-a împlinit poftele cu orice preț. Iar după ce și-a satisfăcut pofta, Tamar nu a mai însemnat nimic pentru el, ba mai mult a urât-o foarte mult. Oare de ce a urât-o Amnon? Oare pentru că i s-a împotrivit, sau pentru că această experiență i-a adus deziluzia pe care ți-o aduce orice păcat? Păcatul îți promite marea cu sarea, umplerea acelui gol pe care îl purtăm cu toții în suflet. Dar după ce înfăptuim păcatul, acel gol rămâne, și ne dăm seama că nu a fost așa cum am sperat. De aceea trăim o mare deziluzie și dezamăgire. Această dezamăgire ne poate determina să urâm obiectul ispitei, cel de care au fost legate speranțele noastre. În cazul de față, Amnon, își legase speranțele de Tamar. Astfel, după comiterea păcatului, el a urât-o foarte mult.

Tamar a fost o victimă a poftei lui Amnon. Ea a fost umilită și și-a pierdut și fecioria. Acest lucru făcea imposibilă căsătoria ei. Legea prevedea ca femeile despre care bărbații lor aflau după noaptea nunții că nu erau fecioare, să fie omorâte cu pietre (vezi Deuteronom 22). Să rămâi necăsătorită în acel context reprezenta o mare rușine. Tamar nici nu avea martori pentru a dovedi că a fost violată, deși Legea prevedea soluții și pentru cazuri cu mărturii diferite: se mergea la preot, și

acesta întreba pe Domnul. Tamar însă pare că nu prea știa Legea. Conform lui Levetic 18, Amnon trebuia pedepsit cu moartea și nu era îngăduită căsătoria între frate și soră. Cu toate acestea, după viol, Tamar îl roagă pe Amnon să nu o alunge, ci să o ia de nevastă.

Un rău nu vine niciodată singur, ci generează mereu un alt rău. Păcatul lui David a deschis un izvor al morții în familia lui. Următorul care intră în acest lanț al răului este Absalom. Acesta nu apelează la judecători și la soluționarea păcatului după Lege. El preferă o soluție personală. El începe să îl urască pe Amnon și plănuiește moartea acestuia, și după doi ani de zile găsește contextul potrivit și îl omoară pe Amnon. La David ajunge zvonul că toți fiii lui au fost uciși și David este devastat. Învățăm un lucru foarte important despre zvonuri. Imediat după crimă, fiii lui David s-au suit pe catări și au gonit spre cetatea împăratului. Dar iată că, înainte să ajungă ei, a și ajuns la David vestea că toți fiii împăratului au murit. Rapiditatea cu care circulă și cu care este amplificată și distorsionată o veste rea este absolut uimitoare. Această lecție ne învață să nu dăm crezare zvonurilor și să nu reacționăm până nu verificăm veștile primite. Vestea care zboară din gură în gură nu se poate să nu fie modificată, și de obicei, dacă este o veste rea, dimensiunea răului va fi amplificată. Ionadab apare și în acest context. El nu pare îndurerat de moartea „prietenului său”. Ionadab este un om foarte șiret și un mare oportunist. Oare de ce l-a încurajat pe Amnon să păcătuiască? Oare de ce nu l-a prevenit de intențiile lui Absalom? Poate Ionadab, fiul lui Șimea, fratele lui David, era purtat de același duh de gelozie care-l caracteriza pe tatăl său, care în contextul luptei cu Goliat îl acuză pe David de răutate și mândrie și cel rău se folosește de el pentru a încerca să îl descurajeze pe David. Din această pricină, Ionadan își dorea să vadă durere și necaz în casa lui David. Ba mai mult, această tulburare a apelor îi oferea ocazia să promoveze. Oportuniștii se pricep de minune să tulbure apele pentru a-și croi un drum. O altă interpretare ar fi aceea că Ionadan încearcă să se pună cât mai bine cu cei cu poziții înalte, tot cu motivația de a obține anumite favoruri. Astfel, el îl ajută pe Amnon să își împlinească dorințele și încearcă să îl încurajeze pe David atunci când acesta este devastat de vestea că toți fiii lui au murit.

David rămâne doborât de durere. Amnon era întâiul lui născut, era copilul lui, era succesorul la tron. Suferințele prin care trece David din pricina tragediilor descrise în cap. 13 sunt de nedescris. În același timp, David dă dovadă de orbire și lipsă de verticalitate. El o lasă pe Tamar să meargă să îi pregătească o turtă lui Tamar, și îl lasă pe Amnon să meargă la sărbătoarea organizată de Absalom. Când află de viol, el se mânie foarte tare, dar nu ia nici o inițiativă pentru a clarifica situația și a-l pedepsi pe Amnon. El este pasiv. El este cuprins de slăbiciune. El știa că după Lege Amnon trebuia omorât, cu atât mai mult că el nu a dat timp de doi ani nici un semnal de pocăință. Dar nu cu mult timp în urmă, el însuși comisese adulter. Este foarte dificil să confrunți pe cineva pentru același păcat pe care l-ai făcut și tu recent, și aceasta cu atât mai mult cu cât acel cineva este copilul tău care știe de păcatul tău. Păcatul aduce cu sine cumplite sentimente de culpabilitate, și ne slăbește puterea de a lua atitudine și de a confrunța pe ceilalți din jur. David fusese iertat și reabilitat, și avea responsabilitatea să aducă dreptatea în împărăția sa, indiferent de trecutul său. Îl vedem însă pe David mutilat de păcat și plin de slăbiciune. Consecințele păcatului au fost adânc săpate în el.

Cap.13 ne deschide ochii să înțelegem consecințele păcatelor noastre asupra familiei noastre.

Păcatul nu poate rămâne doar între noi și Domnul sau noi și cel rău, el îi va implica mereu și pe ceilalți din jur, și primii care vor fi afectați, vor fi cei din familia noastră. Ba mai mult, este posibil ca răul făcut de noi să fie amplificat în viețile copiilor noștri. David și-a revenit și s-a întors la Domnul, dar Amnon și Absalom nu s-au mai întors de pe calea răului. Ei au murit în păcatele lor, iar David a fost conștient că i-a pierdut pentru totdeauna, că nu a mai existat nici măcar speranța revederii la învierea din morți. Fiii lui aveau să fie supuși unui chin etern, departe de Fața Domnului și de cei răscumpărați. Câtă durere a umplut sufletul lui David. Da. O durere comparabilă cu durerea din sufletul lui Adam. Adam a adus păcatul în lume. Deși, se pare că el s-a dezis și a revenit pe calea ascultării, timp de peste nouă sute de ani a privit cu ochii înlăcrimați cum răul se amplifică în lume. Avalanșa răului nu mai putea fi oprită. Întoarcerea noastră la Domnul și curmarea răului din viața noastră, nu garantează stăvilirea răului din viața celor afectați de păcatele noastre. Și primii care vor fi afectați vor fi cei din familia noastră.

După ce David s-a mângâiat de moartea lui Amnon a încetat să mai urmărească pe Absalom. David avea însă responsabilitatea înaintea lui Dumnezeu de a fi răzbunătorul sângelui fiului său. El trebuia să fie agentul răzbunării lui Dumnezeu. Indiferent dacă el personal mai simțea sau nu nevoia de a-și răzbuna fiul, dreptatea trebuia înfăptuită. Altfel, sângele lui Amnon continua să strige din pământ și aducea vinovăție peste casa lui David și peste țara lui Israel. Temeiul înfăptuirii dreptății este onoarea și sfințenia lui Dumnezeu și nu sentimentele noastre. Dar inima lui David a început să tânjească după Absalom. Era o dorință care intra în contradicție cu legea dreptății lui Dumnezeu, și pentru o vreme David reușește să își stăpânească această dorință și să facă ceea ce trebuia să facă. Dar nu este suficient să încercăm să ținem sub control aceste dorințe înșelătoare. Ele trebuie răstignite, nimicite din sufletul nostru. David nu a făcut însă acest lucru. Atunci când avem o dorință înșelătoare căreia ne împotrivim, dar pe care nu o alungăm definitiv devenim foarte vulnerabili. Și devenim vulnerabili mai ales la imboldurile pe care ni le dau ceilalți din jur. Ne aducem aminte și de Amnon. În astfel de situații, singuri nu avem curajul să facem pasul spre compromis. Dar acest lucru nu înseamnă că suntem în siguranță. Ceilalți din jur au o mare influență asupra noastră. Ei ne pot da imboldul vital.

Așa s-a întâmplat cu David în cap.14. El a primit de la Ioab și prin femeia din Tecoa imboldul fatal. Oare ce l-a motivat pe Ioab să se implice? Ioab este un personaj foarte interesant. Deși imoral și corupt, el îi este fidel lui David și urmărește cu ardoare împlinirea dorințelor acestuia. Parcă descoperim în Ioab spiritul lui Ionadab. Ajutând pe cineva să își îplinească o dorință ascunsă, devenim privilegiații acestei persoane. Lui Ioab nu-i plăcea să își vadă stăpânul trist. Dar aducerea înapoi a lui Absalom nu era în armonie cu legea lui Dumnezeu. Pe Ioab nu-l preocupa atât de mult moralitatea unei probleme. Ioab este și foarte priceput: inspirat de cel rău, o trimite pe femeia din Tecoa și îi pune pe buze niște cuvinte foarte iscusite. Este imposibil să nu facem o paralelă între cap.12 și cap. 14. În cap. 12, Domnul îl trimite pe Natan la David pentru a-l dovedi vinovat și a-l aduce pe David pe linia ascultării de Domnul. În cap.14, cel rău, prin Ioab, o trimite pe femeia din Tecoa pentru a-l dovedi vinovat pentru ce nu era vinovat și pentru a-l aduce pe linia neascultării de Domnul. Discursul femeii din Tecoa parcă este în oglindă discursul lui Natan. Parcă Ioab sau cel rău

s-au inspirat din înțelepciunea discursului lui Natan pentru a concepe un mesaj foarte inteligent dar care să fie un mesaj al morții și nu un mesaj al vieții. Acesta creează o situație ipotetică, ce este prezentată ca și cum a fi reală. Această situație seamănă foarte mult cu situația lui David în raportul său cu Absalom. Lui David îi este mai ușor să ia o decizie într-o situație în care nu este direct implicat. Și astfel, oferă absolvirea de păcatul uciderii așa-zisului fiu al femeii din Tecoa. După lege însă, este o decizie greșită care ofensează dreptatea și sfințenia lui Dumnezeu. La prima vedere, pare o decizie a harului și îndurării. Dar oare este o decizie care izvorăște dintr-o dragoste adevărată? Dragostea nu ar trebui arătată și față de fiul care a murit? Dragostea și respectul față de cel ucis este demonstrată prin pedepsirea ucigașului. Dacă ucigașul este iertat imediat, atunci ne-am putea gândi ca este o acțiune luată din dragoste. Dar această dragoste pune la îndoială dragostea față de fiul ucis. Cuvintele femeii din Tecoa oglindesc curentul umanist, în care imaginea lui Dumnezeu este distorsionată: avem doar un Dumnezeu al dragostei, iertării și îndurării; dar un Dumnezeu al judecății și răzbunării pare de neconceput. Dar dragostea fără dreptate nu este o dragoste adevărată. Dragostea adevărată iubește adevărul și protejează pe cei dragi, îi apără, le face dreptate. Un Dumnezeu care nu judecă, nu este un Dumnezeu care iubește mai mult, ci dimpotrivă un Dumnezeu care nu iubește suficient pe cei nedreptățiți. Femeia din Tecoa îi prezintă lui David această imagine ciuntită a lui Dumnezeu și-l face să se simtă vinovat că nu îl cheamă pe Absalom înapoi, iată ce frumos sună cuvintele ei: „*Trebuie negreșit să murim și vom fi ca niște ape vărsate pe pământ care nu se mai adună. Dumnezeu nu i-a viața, ci dorește ca fugarul să nu mai rămână izgonit dinaintea Lui.*” Sunt cuvinte așa de frumoase despre Dumnezeu încât parcă nu putem decât să le primim în inima noastră. Sunt la fel de frumoase ca acele cuvinte care ne prezintă doar un Dumnezeu al dragostei care ne va ierta pe toți, care te acceptă așa cum ești, dar care a fost prost înțeles în Vechiul Testament când a fost prezentat ca gelos și răzbunător. Dar aceste cuvinte frumoase nu sunt adevărate și sunt extrem de periculoase. Un Dumnezeu fals va duce la o viață falsă, în care dreptatea și valorile sfințeniei vor fi călcate în picioare în numele unei dragoste fără margini. Exact acest lucru îl face David,ascultând de cuvintele femeii și chemându-l pe Absalom înapoi.

Femeia este foarte iscusită. Înainte de a face referire la situația lui David cu Absalom, de trei ori insistă și smulge de la David decizia de a oferi iertare fiului ei.: v.8, v.10 și v.11., ea știe că noi ne legăm de cuvintele noastre și că apoi tindem să fim consecvenți cu deciziile noastre. Dacă am luat această decizie așa de hotărât invocând și numele lui Dumnezeu în această situație, atunci e normal să repet decizia în situații similare. Femeia știe să îl și ungă cu miere pe David și să îl lingusească: de două ori îl compară cu un înger al lui Dumnezeu. De asemenea ea profită de disponibilitatea lui David de a primi sfaturi de la robii săi și de a fi deschis la părerile celorlalți. Acesta e un lucru bun, să nu fii mândru și să fii deschis. Dar acest lucru bun poate fi pervertit și poate apoi duce la o cădere. Ioab se închină în fața împăratului și îl laudă că a avut disponibilitatea de a-l asculta. Deschiderea noastră la sfaturile celorlalți se poate însă întoarce ca un bumerang împotriva noastră. Deschiderea noastră trebuie să fie limitată. Depinde cine și ce ne vorbește. Nu putem de dragul deschiderii să primim orice și să negociem cu valorile împărăției. Cel rău poate profita de deschiderea și sinceritatea noastră pentru a ne duce pe tărâmurile alunecoase unde să punem la îndoială valorile care nu se negociază. Deschiderea noastră la păreri și argumente trebuie să fie limitate și să fim atenți la cei care

vor să ne manipuleze profitând de sinceritatea noastră.

David ia decizia greșită de a-l primi înapoi pe Absalom. Absalom nu dădea nici un semn de pocăință însă. Ba mai mult, pasajul de la finalul cap.14 ni-l prezintă plin de mândrie și de sine. David hotărăște totuși ca Absalom să nu-i vadă fața. Astfel, toți știau că Absalom nu a căpătat trecere înaintea împăratului și că nu mai poate participa la conducerea țării sau să fie un posibil succesor la tron. David nu cedează deodată. Dar după doi ani de zile, din nou la intervenția lui Ioab, îl primește pe Absalom și-l sărută. Tabloul pare mișcător: tatăl care își primește înapoi fiul risipitor! Dar nu este așa. Absalom nu este deloc asemenea fiului risipitor. Fiul risipitor își recunoaște păcatul și zice cu amar: *„Am păcătuit împotriva cerului și împotriva ta; nu mai sunt vrednic să fiu fiul tău; fă-mă ca unul din argații tăi.”* Da Absalom nu este smerit, ci dimpotrivă plin de sine, de mândrie și dualitate. El nu s-a pocăit de păcatul lui și este extrem de împietrit. El era foarte frumos, asemenea lui Saul. Dar Saul a rămas smerit, în ciuda frumuseții lui. Absalom nu este așa. Decizia de a da foc ogorului lui Ioab și faptul că nici măcar nu își cere scuze demonstrează îngâmfare și egoismul lui. Ba mai mult, el are curajul să ceară să vadă fața împăratului și să zică: *„Doresc acum să văd fața împăratului. Și dacă este vreo nelegiuire în mine, să mă omoare.”*

Ba mai mult, dorința de a-și vedea tatăl avea un cu totul alt scop. Nu era o dorință sinceră de a se împăca cu tatăl său, ci era primul pas din planul de a-și detrona tatăl. Absalom era fiul risipitor, dar care nu s-a întors acasă pentru a se împăca cu tatăl, ci pentru a-l jefui și a-l ucide pe acesta. Liderul înțelept deosebește între adevărații fii risipitori și cei care doar mimează acest lucru dar au alte intenții.

Observăm din nou la David efectele devastatoare ale păcatului în personalitatea lui. David nu mai este liderul vigilent și puternic care poate sta în fața slujitorilor lui care cere moartea lui Saul care doarme în peșteră. Nu, ci David este acum plin de slăbiciuni și ușor de manipulat. Păcatul său i-a diminuat din verticalitate în deciziile față de ceilalți. Iată că și imaginea despre Dumnezeu este distorsionată. În cap. 8 și 9 am descoperit echilibrul dintre dreptate și bunătate din inima lui David. Dar acum, după ce a experimentat iertarea pentru crimă și adulter, el vede mai mult iubirea și bunătatea lui Dumnezeu și începe să uite de dreptatea și judecata Acestuia. Căderea a produs un real dezechilibru în percepția lui Dumnezeu, și acest dezechilibru conduce la decizii greșite în împărăția lui Israel. Dar tocmai consecințele dureroase ale păcatului sunt cele care au menirea să îl trezească pe David și să reîntipărească în inima lui adevărurile despre dreptatea și judecata lui Dumnezeu și să restabilească echilibrul. Iată că experiența păcatului ne afectează mai întâi de toate imaginea pe care o avem despre Dumnezeu. De aici decurg de fapt dezechilibrele din personalitatea noastră. Într-adevăr, noi ne îngrozim de dezechilibrele din personalitatea lui David și de slăbiciunile lui după păcatul cu Bat-Șeba, dar acestea derivă din distorsionarea imaginii despre Dumnezeu în urma experienței păcatului. Iată că cea mai groaznică consecință a păcatului în noi este afectarea imaginii despre Dumnezeu. David a pierdut din această imagine adevăruri importante despre dreptate și judecată. Chiar după 10 ani de dureri, el încă schioapătă la acest capitol.

Sfârșitul cap. 14 ne atrage atenția și asupra faptului că răul adus de David în familia lui nu ar

mai fi putut fi oprit nici după pocăința acestuia. Iată că nici Amnon, și nici Absalom nu revin pe calea pocăinței. David și-a revenit după adulter și crimă. Fiii lui au comis și adulter și crimă, dar nu și-au mai revenit. Slăbiciunile părinților devin vicii la copii. E posibil ca noi să ne mai întoarcem din rele noastre, dar mulți din cei care ne vor călca pe urme nu se vor mai întoarce niciodată. Atenție, deci la impactul pe care îl avem asupra familiei noastre: cei pentru care suntem modele vor înainta și mai mult în lucrurile rele cu care noi cochetăm și s-ar putea să nu își mai revină niciodată. Fiii lui David erau mari când David a păcătuit, și tot au fost marcați de exemplul tatălui lor. Ce se întâmplă cu copiii mai mici când privesc la păcatele părinților lor?

Răscoala lui Absalom - 15:1-16:23 -

Absalom a plănuit de mult timp detronarea tatălui său. El l-a determinat să facă acest lucru? Dorința de putere era cu siguranță o motivație puternică. În același timp, Absalom a început să își disprețuiască și chiar să își urască tatăl, probabil din pricina pasivității lui. Finalul cap. 14 ni-l prezintă pe Absalom un om mândru, intrigant de îngâmfat și plin de sine. El nu dă nici cel mai mic semn de pocăință. El considera că a făcut bine ucigându-l pe Amnon. El îl condamnă astfel pe tatăl lui pentru pasivitate și neimplicare. Ba mai mult, argumentul pe care îl aduce el în denigrarea lui David înaintea poporului are în vedere tocmai pasivitatea acestuia în înfăptuirea dreptății: *„Iată pricina ta este bună și dreaptă; dar nimeni din partea împăratului nu te va asculta.”* Absalom avea ca și argument pasivitatea lui David față de păcatul lui Amnon. Iar în ce privește spusele despre sine: *„De m-ar pune pe mine judecător în țară! Orice om care ar avea o neînțelegere și o judecată ar veni la mine și i-aș face dreptate!”*. Absalom putea invoca inițiativa pe care a avut el în uciderea lui Amnon. Împăratul a uitat dreptatea, dar el a înfăptuit-o cu curaj. Putem să ne dăm seama că Absalom, fiind dominat de o imagine prea bună despre sine, chiar credea cuvintele pe care le rostea despre David și despre sine. Poate chiar așa îl vedea el pe David: ca pe un împărat care nu are curaj să facă dreptate, iar pe sine se vedea salvatorul națiunii. Este mai ușor să rostești o minciună dacă o crezi chiar tu. Strategia folosită de Absalom este perversă. El profită de bunătatea lui David față de el pentru a se întoarce împotriva lui. El apoi îl denigrează pe David și speculează setea oamenilor de a li se da dreptate și slăbiciunea oamenilor față de aprecieri. Absalom este un expert în campanie electorală: denigrează contracandidatul, dă dreptate tuturor frustraților și nedreptățiților, le promite dreptatea, se arată cu inima aproape de popor, speculează slăbiciunile mulțimii, îi lingusește prin vorbe și gesturi: *„Și când se apropia cineva să se închine înaintea lui, el îi întindea mâna, îl apuca și-l săruta.”* Ipocrizia și dualitatea lui Absalom sunt josnice, meschine, de-a dreptul respingătoare. Este impresionantă abilitatea și perseverența sa. Timp de patru ani, Absalom este zilnic, dis de dimineață la poarta cetății pentru a-și face campanie electorală pe ascuns. Și timp de patru ani de zile nu este descoperit. David ne uimește din nou prin orbirea și pasivitatea sa. Autoul subliniază și slăbiciunea și naivitatea din inima poporului: *„Și Absalom câștiga inima poporului lui Israel.”*

Poporul privea la ce izbea privirea și cu siguranță era plăcut impresionat de frumusețea lui Absalom. Poporul a fost slab în fața valului de denigrare față de David și credul față de promisiunile deșarte ale lui Absalom. Adulterul, crima și pasivitatea lui David erau fapte reale și cunoscute și reprezentau probabil un atu în discursul denigrator al lui Absalom. Dar David fusese iertat și reabilitat de Domnul însuși. Natan era martorul acestei reabilitări. Cu toate acestea, este foarte probabil ca Absalom să fi invocat dosarele vechi ale lui David chiar dacă acestea au fost achitate de Marele

Judecător. Un astfel de gest este o mare ofensă la adresa Singurului care are dreptul să ierte și să judece.

După patru ani de trudă, Absalom organizează rebeliunea. David s-a arătat mai bun decât Dumnezeu față de Absalom și va fi lovit pe la spate tocmai de acesta. **A tolera păcatele apropiatilor noștri și a nu-i confrunta nu înseamnă nicidecum dragoste și bunătate.** Înseamnă lașitate și slăbiciune, lipsă de adevărată prietenie. Pentru a înțelege acest lucru, Domnul îngăduie să fim loviți de cei față de care ne-am arătat prea buni. Uneori evităm confruntarea și sperăm ca lucrurile să se rezolve de la sine. Dar nu va fi așa. De cele mai multe ori contextele ne vor ghida cu precizie spre durerosul moment al confruntării.

Dacă în prima parte a capitolului ni se prezintă răscoala lui Absalom, pentru a înțelege și mai bine greșeala și slăbiciunea lui David și pentru a ne teme să repetăm eroarea lui David și să ne arătăm mai buni decât Domnul, în a doua parte a capitolului autorul ne descrie o serie de decizii pe care le ia David după ce află că inima poporului este de partea lui Absalom. Prima decizie pe care o ia David este să părăsească Ierusalimul. Este conștient acum de intenția lui Absalom de a-i omorî. El nu mai speră în reconciliere sau îngăduință din partea lui Absalom, ci este extrem de lucid: „*va arunca nenorocirea peste noi și va trece cetatea prin ascuțișul săbiei.*” El evită să stea în Ierusalim pentru a evita distrugerea cetății și uciderea oamenilor nevinovați din cetate. David nu dă dovadă de lașitate plecând, ci de înțelepciune și cumpătate. El pune în calcul și faptul că în cetate puteau fi susținători ai lui Absalom. El este conștient că rămânerea în cetate ar fi însemnat o moarte sigură și că și cei din cetate vor fi afectați. El pleacă cu demnitate cu scopul de a proteja poporul pe care-l iubea. Iată că uneori, renunțarea este dovada unui act de înțelepciune și grijă față de cei din jur.

A doua decizie pe care o ia David este de a-l testa pe Itai din Gat. Într-adevăr, se pare că nu este doar grija față de acesta, dar și un test față de acesta. Itai era un străin și venise de curând în Israel. Putea miza David pe loialitatea lui? De aceea, îi cere să rămână în cetate, dar îl primește imediat să vină cu el, după ce se convinge de sinceritatea și loialitatea acestuia.

A treia decizie constă în a lăsa chivotul la Ierusalim. Este o decizie a credinței și demnității, dar și eficientă din punct de vedere practic. David este conștient că ceea ce se întâmplă, se întâmplă cu voia lui Dumnezeu și este o consecință a păcatelor sale, David își asumă cu demnitate greșelile și consecințele acestora. Nu mai este David de altă dată care postește 7 zile pentru salvarea copilului său. David decide să nu ia chivotul cu el. Acceptă nuiuaa aspră a lui Dumnezeu și se lasă în mâna Lui. Dacă Domnul îi va da harul să se închine din nou înaintea Feței Lui, Îl va face la momentul hotărât de el. Apoi, purtarea chivotului după ei cu siguranță i-ar fi încetinit. Chivotul putea fi purtat doar pe umeri și trebuia purtat cu grijă și respect. David și oamenii lui erau însă în mare grabă. David nu are o raportare idolatră la chivot. Pentru el chivotul nu era un obiect magic aducător de noroc. Domnul cel viu era cel care îi va hotărî traseul vieții sale indiferent de prezența sau absența chivotului în mijlocul lor. O altă decizie foarte înțeleaptă pe care o ia David este să le ceară preoților Țadoc și Abiatar să rămână cu fiii lor la Ierusalim. Ei vor fi cei care îl vor informa cu privire la evoluția evenimentelor din Ierusalim și cu strategiile vrăjmașilor. David află că Ahitofel este de partea lui

Absalom și face două lucruri. Mai întâi cere ajutorul și implicarea lui Dumnezeu: „*Doamne, nimicește sfaturile lui Ahitofel!*”. Dar David nu se oprește aici. El știe că încrederea în Dumnezeu merge mână în mână cu implicarea sa concretă pe pământ. De aceea îi cere lui Hușai, Architul să rămână la Ierusalim și să nimicească sfaturile lui Absalom.

Cineva s-ar putea întreba: ce relevanță au aceste decizii a lui David pentru noi acum? Este o inițiere în spionaj, sau ce putem învăța de aici? Doar dacă încadrăm pasajul în context înțelegem adevărata lecție pe care vrea să ne-o dăruiască autorul. Este un contrast teribil între pasivitatea, inerția și orbirea lui David din capitolele 13-14 și luciditatea și perspicacitatea lui David din cap. 15. Se pare că acest context de criză îl trezește pe David din somn și îl mobilizează cât se poate de mult. Păcatul aduce multe mahrame peste mintea noastră. David își pierde din luciditatea pe care o avea ca și mare lider al lui Israel și este pasiv și ia decizii greșite. El est orb la pericolele din jurul lui și nu mai știe să citească în inima celor de lângă el. El a fost cel care l-a adus pe Absalom înapoi. El este vinovat pentru această răscoală și pentru dezbinarea împărăției. Dar consecințele nevegherilor lui au menirea să îl trezească din somn. Este extraordinar faptul următor: pe măsură ce analizăm consecințele păcatului lui David întrezărim că acestea reprezintă de fapt instrumentele harului lui Dumnezeu prin care Domnul vindecă inima rănită a lui David și reconsolidează personalitatea acestuia mutilată de păcat. Este o perspectivă foarte importantă, ca nu cumva, din pricina consecințelor dureroase ale păcatelor noastre să ne îndoim de iertarea lui Dumnezeu și să deznădăjduim sub povara obsesiei regretelor: o, dacă nu a-și fi păcătuیت, nu aş mai fi trăit toate acestea! Regretul își are rolul lui, dar o repetare la infinit a regretului te închide în capcana depresiei și te împiedică să îți mai reiei și să îți trăiești viața.

În capitolul 16 autorul ne prezintă reacția a patru personaje față de detronarea lui David: Mefiboșet, Șimei, Hușai și Ahitofel. Reacția lui Mefiboșet o cunoaștem doar prin ce vorbește Țiba. Există posibilitatea ca Țiba să fi inventat aceste acuzații aduse lui Mefiboșet, iar David să fi greșit luând o decizie fără verificarea informațiilor. Totuși, este mai puțin probabil. Țiba ar fi putut urmări un profit printr-o denigrare, dar David era acum un fugar și nimeni nu putea ști ce se va întâmpla.

Dacă Țiba era un oportunist, mai degrabă s-ar fi dus la Absalom. El a riscat ajutându-l pe David. Dacă Absalom ar fi aflat, atunci Țiba nu ar fi avut un sfârșit chiar frumos. Apărarea lui Mefiboșet din cap. 19 are loc după moartea lui Absalom și revenirea lui David la tron. Și Șimei și-a exprimat părerea de rău față de David după revenirea sa la tron. Deci, din pricina contextului nu putem pune mult preț pe apărarea lui Mefiboșet. Ba mai mult, decizia finală a lui David este: „*Tu și Țiba veți împărți pământurile!*”. Deci, David nu consideră că Țiba l-ar fi denigrat pe Mefiboșet, ci David îl pedepsește pe Mefiboșet, dăruindu-i jumătate din pământuri lui Țiba. Ținând cont de toate acestea, înclină să creadă că spusele lui Țiba din cap. 16 au fost adevărate. Și aceasta cu atât mai mult cu cât cap. 16 îmi prezintă apoi pe Șimei și Ahitofel care sunt împotriva lui David. Se pare că autorul vrea să evidențieze în cest capitol cum detronarea lui David a scos la iveală ce era în inima celor de lângă David și celor din popor. Mefiboșet este cel față de care David a arătat în capitolul 9 o bunătate ca bunătatea lui Dumnezeu: deși era urmașul lui Saul, deși era olog, David i-a dat multe pământuri și mulți slujitori și l-a chemat să mănânce la masa sa. Dar cu toate acestea, Mefiboșet se pare că a

păstrat în inima sa gânduri rele împotriva lui David. El a păstrat în inima sa și dorința de a fi el pe tron. Astfel, David era un vrăjmaș l-a văzut în detronarea lui David și dezbinarea din familia sa o mare oportunitate. În astfel de momente, inima poporului se putea întoarce foarte ușor spre urmașii lui Saul celui care le-a asigurat mulți ani pacea și stabilitatea. Iată o mare surpriză pentru David: cel ce mânca la masă cu el, cel căruia i-a arătat o bunătate ca bunătatea lui Dumnezeu, a ridicat călcâiul împotriva lui. David scrie mai mulți psalmi în această perioadă. În psalmii lui David sunt câteva pasaje care vorbesc despre durerea experimentată de David când cei foarte apropiați l-au trădat și s-au ridicat împotriva lui. El nu-i numește direct, dar cu siguranță că Absalom, Mefiboșet și Ahitofel sunt personaje care s-ar potrivi de minune cu detaliile oferite de aceste pasaje:

- „*Chiar și acela cu care trăiam în pace, în care îmi puneam încrederea și care mânca din pâinea mea, ridică călcâiul împotriva mea.*” (Ps.41:9).
- „*Nu un vrăjmaș mă batjocorește, căci aș suferi: nu potrivnicul meu se ridică împotriva mea, căci m-aș ascunde dinaintea lui. Ci tu, pe care te socoteam una cu mine, tu, frate de cruce și prieten cu mine! Noi, care trăiam împreună într-o plăcută prietenie, și ne duceam împreună cu mulțimea în Casa lui Dumnezeu!*” (Ps.55:12-14).

Ps.41:9 este citat în noul Testament de Isus cu referire la Iuda. Trădarea lui David din partea celor mai apropiați prieteni devine o paradigmă pentru trădarea lui Iuda. Ținând cont că Iuda a murit spânzurându-se, am putea spune că Ahitofel este cel care s-ar potrivi cel mai bine cu personajul descris în pasajele de mai sus. David experimentează o nouă durere, cea de a fi trădat de cei mai apropiați prieteni ai săi.

Șimei este al doilea personaj care se ridică împotriva lui David. El îl blestemă pe David și aduce acuzații total nefondate. David îl cruțase pe Saul de două ori și s-a purtat cu mare bunătate cu urmașii lui. Saul și fiii lui au murit pe câmpul de luptă în bătălia cu filistenii. Cu toate acestea Șimei invocă pedeapsa lui Dumnezeu față de moartea lui Saul. În această perioadă tulbure, cel rău îl trimite pe Șimei pentru a aduce confuzie în mintea lui David. Ce se întâmpla era o pedeapsă din partea lui Dumnezeu, era o consecință a păcatului lui David, dar nu avea nici o legătură cu moartea lui Saul. Cel rău nu pare a fi interesat ca David să facă legătură între evenimentele prezente și greșelile sale trecute. Ba mai mult, Șimei îl ispitește pe David să ia decizia de a-l omorî. Ar fi fost o decizie legitimă și înțeleaptă? David fusese detronat, și acest lucru se întâmplase cu voia lui Dumnezeu. Dumnezeu a îngăduit detronarea sa. El nu mai era deocamdată agentul dreptății lui Dumnezeu în Israel. Poate dintr-o astfel de pricină David este împotriva intenției lui Abişai de a-l omorî pe Șimei.

Stăpânirea de sine a lui David este uimitoare. El își asumă cu demnitate consecințele păcatelor sale. Nu era momentul ripostei, ci momentul asumării consecințelor greșelilor sale, momentul smeririi și acceptării pedepsei divine. Vorbele lui David sunt șocante: „*Lăsați-l să blesteme căci Domnul i-a zis.*” În mod cert nu Domnul l-a trimis în mod direct pe Șimei să-l blesteme pe David. Și

atunci cum putem înțelege cuvintele lui David? Fie este vorba despre o imagine distorsionată a lui Dumnezeu, fie este vorba de înțelegerea acelei perspective conform căreia tot ce i se întâmplă este îngăduit de Domnul și are un scop. Astfel, David se detașează de planul vizibil și de nebunia provocatoare a lui Șimei, și încearcă să întrevadă un plan nevăzut, în care Dumnezeu este suveran și toate lucrurile vin din mâna Lui, chiar și cele mai puțin plăcute. Astfel David nu reacționează față de Șimei, ci față de planul nevăzut al celui Preaînalt. El nu se smerește în fața nebuliei lui Șimei, ci în fața suveranității lui Dumnezeu care a îngăduit cuvintele batjocoritoare ale lui Șimei. Frământarea lui David nu este: „Cum de îndrăznește Șimei să mă batjocorească?”, ci: „Oare de ce a îngăduit Dumnezeu acest lucru?”. În cele din urmă, problema – dacă era vreo una – nu era între David și Șimei, ci între David și Cel care îngăduie acest tablou tragic din viața sa. David se smerește în fața suveranității lui Dumnezeu și așteaptă tot de la Domnul reabilitarea sa și soluționarea situației: *„Poate Domnul se va uita la nechezul meu, și-mi va face bine în locul blestemelor de azi.”*

Cap.16 se termină cu, contrastul dintre Hușai care rămâne fidel lui David și rămâne în Ierusalim de dragul lui David chiar cu riscul de a-și pierde viața, și Ahitofel, care nu doar că trece de partea lui Absalom dar are și niște sfaturi diabolice pentru acesta și spre nimicirea lui David. Păcatul lui David a deschis o mare a răului nu doar în familia sa, ci și în împărăția sa. La casa regală s-au adunat oameni duali, cu două fețe, care se arătau prieteni, dar de fapt erau împotriva lui David și împotriva valorilor lui Dumnezeu. Pe de altă parte, discernământul lui David este încă îndoielnic din pricina efectelor păcatului asupra personalității sale. Răscoala lui Absalom nu face decât să îl trezească pe David (vezi cap. 15) și să aducă dușmanii ascunși la iveală (vezi cap.16). Răscoala lui Absalom a lucrat atât spre binele lui David cât și spre binele împărăției lui. David a fost trezit dintr-un somn spiritual profund, iar casa regală a fost curățată de multe vase ale răutății și ipocriziei. David nu era însă conștient de toate acestea când a trecut prin această încercare. El era copleșit de durerea de a-și vedea propriul fiu urmărindu-l să-i ia viața și de a vedea dezbinare în împărăția sa.

Sfatul lui Ahitofel de la sfârșitul capitolului 16 ne îngrozește. Ne îngrozește și mai mult cum de a stat acest om lângă David și, și mai mult, ultimul verset: *„Sfatul dat pe vremea aceea de Ahitofel avea tot atâta putere ca și când ar fi întrebat pe Dumnezeu. Tot așa era cu toate sfaturile lui Ahitofel, fie pentru David, fie pentru Absalom.”* Nu este normal ca sfatul dat de un om să aibă aceeași autoritate cu un mesaj venit din partea lui Dumnezeu, ori cât de spiritual și înțelept ar fi fost acel om. Și aceasta cu atât mai mult cu cât acel om este un slujitor al întunericului, un om plin de răutate care este gata să încalce orice valoare în picioare. Cum l-a putut Ahitofel să îl sfătuiască pe Absalom să se culce cu soțiile tatălui său? Cum a fost posibil ca David să aibă atâta încredere într-un asemenea om al cărui suflet era de mult vândut celui rău?

Pe de altă parte, prin sfatul lui Ahitofel se împlinește pedeapsa anunțată de Domnul cu aproximativ 9 ani mai de mult: *„Iată din casa ta voi ridica nenorocirea împotriva ta, și voi lua sub ochii tăi pe nevestele tale și le voi da altuia care se va culca cu ele în fața soarelui acestuia. Căci tu ai lucrat pe ascuns; Eu însă voi face acest lucru în fața întregului Israel și în fața soarelui.”* (12:11-12).

Și iată că, după 9 ani de zile: „*Au întins un cort pentru Absalom pe acoperiș, și Absalom a intrat la fiitoarele tatălui său în fața întregului Israel.*” Dumnezeu este credincios promisiunilor fie că este vorba de binecuvântare, fie că este vorba de pedeapsă. Este interesant faptul că Natan nu îi spune lui David: cel rău va ridica nenorocirea din casa ta, sau nenorocirea se va ridica din casa ta, ci Eu voi ridica nenorocirea din casa ta. Domnul Își asumă rolul de a împlini pedeapsa asupra lui David. Știm că cel rău dădea și el târcoale și el l-a insuflat pe Absalom și pe Ahitofel, căci Dumnezeu nu poate ispiti pe nimeni. Dar cel rău trage la carul de slavă a lui Dumnezeu. Cel care îngăduia toate acestea era Domnul care dorea să îl pedepsească pe David. Dar după cum vedem nu este o pedeapsă spre nimicire, ci o pedeapsă spre vindecare, reabilitare și mântuire. Durerea rămâne însă, și este imensă. Astfel, înțelegem mai bine cuvintele lui David despre Șimei: „*Domnul l-a trimis.*”, căci David știa de multă vreme de pedeapsa anunțată de Domnul prin gura lui Natan. El este conștient că a sosit momentul dreptății lui Dumnezeu

Un alt lucru care mă impresionează este credincioșia lui Dumnezeu în a pedepsi. Și iată aici o similaritate ciudată. Domnul i-a promis lui David că va ajunge rege și acest lucru se întâmplă după mai bine de 10 ani de la momentul făgăduinței. Domnul îl anunță pe David că altul se va culca cu nevestele sale din pricina păcatului cu Bat-Șeba, și acest lucru se întâmplă tot după mai bine de 10 ani de zile. Nici binecuvântarea, nici pedeapsa nu se revarsă cu rapiditate în viața lui David. Oare de ce? Domnul nu vrea să îl strivească pe David nici prin binecuvântări, nici prin pedepse! El are atâta grijă de sufletul firav al lui David și îi dă atât binecuvântarea, cât și pedeapsa, doar atunci când este pregătit. Oare după cum în cei 10 ani din 1 Samuel, David a fost pregătit pentru înălțare, tot așa în cei 10 ani din 2 Samuel, David a fost pregătit pentru pedeapsă. Observăm că David primește cu demnitate și smerenie pedeapsa și acesta nu-l distruge, ci aduce vindecare în inima lui. Putem spune că era pregătit. Credincioșia lui Dumnezeu se înalță până la ceruri, fie că este vorba de binecuvântarea noastră, fie că este vorba de pedepsirea noastră. Îmi aduc aminte de cuvintele lui Iosua către generația care fusese martoră la cucerirea Canaanului și la credincioșia lui Dumnezeu în a le face bine:

„Iată că astăzi eu mă duc pe calea pe care merge tot ce este pământesc. Recunoașteți dar din toată inima voastră și din tot sufletul vostru că nici unul din cuvintele bune, rostite asupra voastră de Domnul, Dumnezeul nostru, n-a rămas neîmplinit; toate vi s-au împlinit, nici unul n-a rămas neîmplinit. Și după cum toate cuvintele bune, pe care i le spuse Domnul, Dumnezeul vostru, s-au împlinit pentru voi, tot așa Domnul va împlini față de voi toate cuvintele rele până vă va nimici de pe fața acestei țări bune pe care v-a dat-o Domnul, Dumnezeul vostru. Dacă veți călca legământul pe care vi l-a dat Domnul, Dumnezeul vostru, și dacă vă veți duce să slujiți altor dumnezei și să vă închinați înaintea lor, Domnul Se va aprinde de mânie împotriva voastră, și veți pieri de grab din țara cea bună pe care v-a dat-o El.” (Iosua 23:14-16).

Credincioșia lui Dumnezeu în a ne face bine este o garanție a credincioșiei lui Dumnezeu în a ne pedepsi, dacă ne abatem de la poruncile Lui. Când eram mai mic priveam oarecum cu uimire anumite evenimente pe care le îngăduia Domnul în viața unor oameni, dar după ce am mai crescut, am început să înțeleg că multe din ele se explicau prin trecutul acelor persoane. Legea culesului și a semănatului este atât de adevărată. Dumnezeu este drept și nu se lasă batjocorit. Este adevărat că nu tot timpul greutățile din viața noastră sunt consecința unor păcate din trecut (vezi cartea Iov), dar de multe ori durerile din prezent reprezintă rodul semănatului din trecut. Afli cum a murit copilul de-abia născut al unui om respectabil și bun la suflet, și te poți întreba: de ce, Doamne? Dar el știe în adâncul lui cum a convins cu mulți ani în urmă pe cineva să avorteze. Și exemplele pot continua la infinit. Vestea bună este că Domnul nu vrea să ne umilească și să ne distrugă prin pedeapsa Sa, ci vrea să ne trezească și să ne îndrepte privirile spre dreptatea și judecata sa pe care am sfidat-o atunci când am făcut alegeri greșite și am lepădat frica de Domnul.

Răscoala lui Absalom (continuare)

- 17:1-17:29 -

Capitolul 17 ne prezintă niște scene care parcă sunt luate dintr-un film de acțiune cu tema spionajului și cu neașteptate răsturnări de situație. De aceea, ne întrebăm pe bună dreptate: ce vrea Dumnezeu să ne învețe prin acest capitol? Mai întâi ne înspăimântăm din nou de inteligența diabolică a lui Ahitofel. Ahitofel era cel care se declară prietenul lui David și care era sfetnicul de încredere al lui David. Și acum propune un plan diabolic și foarte inteligent care are în vedere nimicirea lui David. Suntem atenționați din nou cât de bine poate simula un om o prietenie și că cei de lângă noi pot ascunde multă răutate în inima lor. Acest adevăr ne poate face să ne pierdem încrederea în toți de lângă noi, și să ne întrebăm mereu: oare cel ce mi se declară prieten nu este, de fapt, un Ahitofel? Dar aceasta, nu este o perspectivă biblică asupra prieteniei. Avem multe exemple în care oamenii lui Dumnezeu au avut încredere în cei de lângă ei. Ne aducem aminte doar de prietenia dintre David și Ionatan. Există prieteni adevărați și putem avea încredere în ei. Dar trebuie mereu să avem mintea trează și să-l lăsăm pe Dumnezeu să ne formeze un anume discernământ în sfera relațiilor, pentru a nu fi prea creduli și pentru a deosebi între un prieten adevărat și între cineva cu două fețe. Ba mai mult, mereu trebuie să ne aducem aminte de avertismentul din Ieremia: „*Blestemat este oricine se încrede în om!*”. Cei care înlocuiesc încrederea în Domnul cu încrederea în om, sau pun mai presus încrederea în oameni decât încrederea în Domnul vor cădea sub blestem. Încrederea în Domnul este totală. Încrederea într-un om nu poate fi niciodată totală: trebuie să ne aducem aminte mereu, că cel de lângă noi este un om, și fiind un om este vulnerabil, și oricând poate cădea în capcana celui rău. Sunt situații în care nu ne putem da seama de la început de intențiile ascunse din inima celor de lângă noi. Nu-i nimic, noi acordăm o încredere moderată celor de lângă noi până la proba contrarie. Pornim de la prezumția de nevinovăție și de la ipoteza bunei credințe până la proba contrarie. Elise l-a ținut pe Ghehazi lângă el până când Domnul a dat la iveală gândurile ascunse ale inimii lui. Nu trebuie să ne temem. Domnul v-a îngădui contexte prin care vor fi date în vileag gândurile ascunse ale inimii. Aceste contexte, deși dificile, ne vor descoperi cine ne este prieten cu adevărat și cine nu, cine îl iubește pe Domnul cu toată inima, și cine are inima împărțită. Această perspectivă echilibrată ne ajută să evităm atât extrema suspiciunii permanente, cât și extrema naivității. A nu-ți deschide inima față de celălalt și a nu avea încredere în nimeni, pe motiv că oricine se poate transforma într-un trădător, este o extremă nescripturală și periculoasă. A avea inima prea deschisă și a avea prea mare încredere în toți cei de lângă tine, pornind de la extrema că toți oamenii sunt buni și bine intenționați, este iarăși o extremă periculoasă. Domnul ne cheamă către echilibru în sfera relațiilor. Și trebuie să știm că orice relație implică un risc. A-ți deschide inima și a oferi credit cuiva, implică riscul unei dureri și dezamăgiri, în cazul în care cel de lângă tine te va trăda într-un fel sau altul. Domnul ne îndeamnă să ne asumăm acest risc, dar și să-l diminuăm punând mai presus de încrederea în om, încrederea în Domnul.

Cap. 17 ne vorbește nu doar despre o mare trădare, dar și despre o mare prietenie. În pasaj nu apare doar Ahitofel, dar și Hușai. Dacă ar fi fost prezent doar Ahitofel, atunci poate ne-am fi cutremurat și ne-am fi întors cu suspiciune către toți prietenii de lângă noi. Dar este prezent și Hușai. Prezența sa în pasaj ne arată că pot fi și prietini adevărați și că merită să ne încredem în cei de lângă noi. Dacă David nu ar fi avut încredere în Hușai, atunci nu i-ar fi cerut să rămână la Ierusalim și nu ar fi mai avut cine să nimicească sfaturile diabolice ale lui Ahitofel. Trădat de Ahitofel și propriul fiu, David nu a căzut în extrema de a generaliza și de a-și pierde încrederea în toți de lângă ei. Sunt mulți oameni care cad în capcana generalizării, și pornind de la o mare dezamăgire într-o relație, își închid inima față de toți cei din jurul lor. Ei petrec timp cu alții, par a fi alături de ei, para fi buni prieteni, și oameni deschiși și sociabili, dar de fapt ei sunt străini și suspicioși, cu inima ferecată de zeci de lacăte. Sunt izolați chiar trăind în mijlocul comunității. Dacă nu-ți deschizi inima față de ceilalți și dacă nu le oferi încredere, nu poți avea acces la o părtășie profundă, nu poți dezvolta relații autentice, și ești în pericolul izolării. Iar cine este singur, este o ușoară pradă atacurilor celui rău.

Acum înțelegem mai bine modul în care este construit capitolul 17. Pe de o parte îi avem pe Ahitofel, Absalom și bătrânii lui Israel, care l-au trădat pe David. Dar pe de altă parte, îi avem pe Hușai, pe preoții Țadoc și Abiatar, pe fiii lor, pe slujnică, pe curajoasa femeie din Bahurim. Aceștia sunt oameni care, de fapt, și-au riscat viața de dragul lui David. Iată că David nu era înconjurat doar de trădători, ci și de prieteni adevărați, gata să își dea viața pentru el. A accepta să fii spion presupune un mare risc. Toți acești oameni s-ar fi putut retrage și și-ar fi putut vedea de treaba lor. Dar ei au ieșit din sfera lor de confort și de dragul lui David și-au asumat un mare risc. Ei erau credincioși Unsului Domnului, și credințioșii lor față de David reflecta de fapt, credințioșia lor față de Domnul. Am putea din nou începe discuția despre moralitatea rostirii unui neadevăr de dragul salvării vieții cuiva. Textul pare să nu-i condamne pe prietenii lui David pentru modul în care și-au înșelat vrăjmașii. Acest pasaj este un nou argument care poate susține teoria conform căreia, în relație directă cu vrăjmașul, în context de război, în regulile jocului este inclusă și posibilitatea înșelării vrăjmașului. Astfel, nu se pune problema cum să nu mințim, ci cum să ne înșelăm vrăjmașul mai bine. Dacă acest lucru ar fi adevărat în vechiul testament, rămâne doar să vedem în ce măsură poate fi aplicat și în contextului Noului Legământ.

Chiar ultimul pasaj din capitolul 17 se încheie cu un contrast între Amasa, verișorul lui David care trece de partea lui Absalom, și Șobi, Machir și Barzilai care sunt de partea lui David și îi dau hrană pentru drum. Rebeliunea lui Absalom a făcut ca Israel să se împartă în două. Astfel, a strălucit fidelitatea unor slujitori și a fost dată în vileag fățărnicia altora. Durerea trădării este mângâiată totuși de credințioșia și bunătatea unora ca și Barzilai, Galaaditul.

Cuvântul „Domnul” apare o singură dată în cap. 17: *„Dar Domnul hotărâse să nimicească bunul sfat al lui Ahitofel ca să aducă nenorocirea peste Absalom.”* În spatele intrigilor și discuțiilor de la casa regală, este Domnul, suveran peste istoria care hotărăște destinul fiecărui împărat. *„Inima Împăratului este ca un râu de ape înaintea Domnului, pe care îl îndreaptă oriunde vrea.”* Acest verset semnalează implicarea directă al lui Dumnezeu. Înțelegem că Domnul nu a dorit ca Absalom să rămână multă vreme pe tron. Cu toate acestea, a îngăduit răscoala acestuia. Domnul nu a dorit

îndepărtarea definitivă a lui David de la tron, dar a îngăduit detronarea sa. Înțelegem că Domnul are un plan precis cu David. El este credincios să împlinească pedeapsa vestită asupra lui David, dar nu face lucrul acesta cu scopul de a-l nimici, ci cu scopul de a-l disciplina și de a aduce o mare curățire la curtea împăratului. O împărăție nu poate fi puternică, atât vreme cât cei apropiați împăratului urzesc gânduri rele împotriva împăratului. Domnul avea în gând să îi îndepărteze pe toți aceia care nu erau devotați lui David. Versetul 14 aduce multă liniște în sufletul nostru. Iată că, chiar atunci când Domnul ne disciplinează din pricina păcatelor noastre, El ține toate lucrurile sub control. Pedeapsa nu este o avalanșă haotică care nu se știe ce va strivi în cale. Domnul nu ne lasă pradă celui rău și a durerii. El cântărește cu grijă pedeapsa și tot El decide îndepărtarea ei. El este asemenea unui tată bun și drept, care ne pedepsește pentru că ne iubește. Aceste evenimente din viața lui David îmi aduc aminte de cuvintele din Evrei 12:

„Și ați uitat sfatul pe care vi-l dă ca unor fii: „Fiule, nu disprețui pedeapsa Domnului și nu-ți pierde inima când ești muștrat de El. Căci Domnul pedepsește pe cine-l iubește, și bate cu nuiua pe orice fiu pe care-l primește.” Suferiți pedeapsa: Dumnezeu Se poartă cu voi ca și cu niște fii. Căci care este fiul pe care nu-l pedepsește tatăl? Dar dacă sunteți scutiți de pedeapsă, de care toți au parte, sunteți niște feciori din curvie, iar nu fii. Și apoi, dacă părinții noștri trupești ne-au pedepsit și tot le-am dat cinstea cuvenită, nu trebuie oare cu atât mai mult să ne supunem tatălui duhurilor și să trăim? Căci ei într-adevăr n pedepseau pentru puține zile, cum credeau ei de cuviință, dar Dumnezeu ne pedepsește pentru binele nostru ca să ne facă părtași sfințeniei Lui. Este adevărat că orice pedeapsă, deocamdată pare o pricină de întristare, și nu de bucurie; dar mai pe urmă aduce roada dătătoare de pace a nerpihăririi.”

Domnul a cântărit cu grijă pedeapsa asupra lui David, și astfel s-a implicat și a nimicit sfaturile lui Ahitofel. Ahitofel a plecat acasă, și-a pus casa în rânduială și s-a spânzurat. Ahitofel părea un om foarte puternic, dar de fapt era foarte slab. Mândria și orgoliul său i-au adus pieirea. El nu a suportat să fie pe locul doi, nu a acceptat înfrângerea cum se spune. Nu a cunoscut smerenia și a refuzat cale umilinței. A preferat mai bine să moară, decât să recunoască că altul a fost mai inteligent ca el și că a primit mai multă cinste. Cum spuneam, Ahitofel, părea un om puternic, deoarece mergea din succes în succes. Dar tăria unui om se vede atunci când pierde, atunci când succesul dispare din viața lui. Ahitofel, s-a dovedit foarte slab. Un om care decide să se sinucidă este un slab care refuză să accepte durerile și încercările vieții. Să îți pui capăt vieții primite în dar de la Domnul este o mare ofensă adusă cerului. Ahitofel a murit strivit de povara păcatelor sale.

Analizând capitolele 15-17 descoperim:

- Credințioșia lui Dumnezeu în a împlini pedeapsa asupra lui David.

- Grijă cu care Domnul cântărește pedeapsa asupra lui David.
- Scopul pedepsei nu este nimicirea lui David ci vindecarea sa.
- Prin pedeapsă David se trezește din somnolența adusă de păcatul din viața lui.
- Prin pedeapsă, Domnul aduce la iveală gândurile ascunse ale slujitorilor lui David și se realizează o mare curățire la curtea împăratului.
- Dumnezeu ne cheamă la echilibru în relație, evitând atât încrederea oarbă, cât și suspiciunea paranoică. Există dușmani, dar există și prieteni adevărați.

Revenirea lui David la tron – 18:1-20:26 –

Autorul construiește pe fuga lui David din Ierusalim o frumoasă paradigmă mesianică. Este o mare revoltă împotriva Unsului Domnului, care este trădat de cei mai apropiați oameni din jurul lui. Iată că sfetnicul său în care se încredea și chiar fiul au ridicat călcâiul împotriva lui. Puterile întinericului s-au dezlănțuit, și cel rău își are trimișii săi pentru a-l descuraja pe David. Șarpele cel vechi vorbește prin Șimei pentru a-l arunca pe David în groapa disperării. David iese din Ierusalim cu prietenii săi, urcă pe dealul măslinilor și trece pâraul Chedron. El se încrede în Domnul și acceptă cu cea mai mare demnitate pedeapsa pe care Dumnezeu a îngăduit-o în viața lui. Durerea îi sfâșie sufletul, căci chiar fiul său, ieșit din el vrea să îl omoare, și cei cărora le-a făcut bine îl urăsc. Poporul Israel pe care l-a salvat din mâna Filistenilor și pe care l-a înălțat printre popoare s-a răsculat împotriva lui. Dar chiar dacă fost respins de ai săi, o rămășiță din Israel și mulți dintre Neamuri i se arată credincioși și devotați. Este foarte interesant să subliniem că autorul insistă pe faptul că mulți din cei care au plecat cu el sau l-au ajutat au fost dintre neamuri. Paradigma mesianică este evidentă. Isus, fiul lui David, Unsul Domnului avea să ia cină la ai săi pentru a-i mântui și pentru a le face bine. Dar El avea să fie respins de ai săi și trădat de cei mai apropiați. Iuda, ucenicul Său, avea să îl vândă. Isus avea să treacă pâraul Chedon împreună cu ucenicii lui exact înainte de a se dezlănțui ura lui Israel împotriva lui. El însuși spune: *„Dar acesta este ceasul vostru și puterea întinericului.”* Petru, ca Abişai de altă dată scoate sabia pentru a-l apăra pe Isus, dar acesta îl oprește. Ne aducem aminte de David care l-a oprit pe Abişai să îl omoare pe Șimei. Isus, cu cea mai mare demnitate îi spune lui Petru: *„Bagă-ți sabia în teacă. Nu voi bea paharul pe care Mi l-a dat tatăl să îl beau?”*. La fel ca David, Isus este ancorat în planul vizibil și îl vede pe Tatăl în spatele tuturor acestor evenimente. El este un actor conștient care se smerește în fața voii lui Dumnezeu. Isus este gata să bea paharul judecății lui Dumnezeu, dar El nu își pierde speranța. La fel ca David, el are nădejdea că va vedea din nou Fața Domnului, că suferința se va sfârși, că Domnul îi va face bine și îi va face dreptate. Spre deosebire de David însă, care culegea ce a semănat, Isus sorbea paharul judecății lui Dumnezeu în locul nostru, în locul celor ce au păcătuit, și chiar în locul lui David, cel care fusese iertat în baza jertfei lui Isus Hristos. Cu toate acestea. Duhul lui Șimei glăsuiește prin trecătorii care îi spun: *„Pe alții i-a mântuit, iar pe Sine nu se poate mântui! Dacă este El, împăratul lui Israel, să Se pogoare acum de pe cruce, și vom crede în El! S-a încrezut în Dumnezeu: să-L scape acum Dumnezeu dacă îl iubește. Căci a zis: „Eu sunt Fiul lui Dumnezeu.”* Chiar tâlharul de pe cruce Îl batjocorește și Îl descurajează. Dacă fiul lui David se răsculase împotriva sa, acum creatura se răscula împotriva Creatorului și-L batjocorea pe chiar Cel ce le dăduse viață. Spre deosebire de David Isus rămâne singur. Ucenicii Lui îl părăsesc și fug. Spre deosebire de David, Isus este dat în mâna păcătoșilor care au făcut ce au vrut cu El.

Este fascinant faptul că autoul construiește din tabloul pedepsirii lui David o paradigmă pentru răstignirea lui Mesia. Înțelegem că într-adevăr, David era iertat și alb ca neaua înaintea lui Dumnezeu, dacă Dumnezeu ne îndreaptă ochii prin demnitatea Sa în fața pedepsei, spre demnitatea Fiului lui Dumnezeu în fața paharului pe care i-l dă Tatăl. David știa de multă vreme că va sosi un ceas al judecății asupra lui. Când acesta vine, David se smerește și acceptă voia Tatălui. Nici Isus nu este luat prin surprindere de ceasul întinericului. El știa că acesta avea să vină. Și când vine, rostește cu mare credincioșie: „*Facă-Se nu voia Mea, ci voia Ta!*”. Dacă David a fost însă multă vreme orb și pasiv înaintea uneltirilor fiului său, Isus a fost de la început conștient de uneltirea mai marilor lui Israel. El nu a fugit și nici nu a încercat să scape, ci s-a dus spre cruce de bună voie, s-a dus asemenea unui miel către tăiere.

Revenim în 2 Samuel cap. 18. Are loc bătălia între armata lui David și armata lui Absalom. Dumnezeu îi face dreptate lui David, și cei care s-au răsculat împotriva Unsului Domnului sunt pedepsiți și făcuți de rușine. David ascultă sfatul oamenilor săi și nu participă la bătălie. Acest lucru se întâmplă și din pricina faptului că Domnul vroia să îl nimicească pe Absalom. Înaintea bătăliei David pare mai preocupat de salvarea vieții lui Absalom decât de victorie. Vom spune că un tată rămâne tată, și acest lucru este adevărat și normal. Dar dincolo de acestea, există o dreptate a lui Dumnezeu care trebuia împlinită. David nu era doar tată, ci și agentul dreptății lui Dumnezeu pe pământ. Prezența lui pe câmpul de luptă ar fi făcut mai dificilă uciderea lui Absalom. Absalom, în mod sugestiv, își prinde capul de un copac și rămâne atârnat între cer și pământ. Ne aducem aminte că Absalom era cel mai frumos bărbat din Israel și că părul său era foarte laudat și admirat. Dar iată că acum tocmai podoaba frumuseții sale îl duce la pieire. Mesajul simbolic este clar: frumusețea sa l-a dus la pieire. El și-a însușit darurile primite de la Creator și inima s-a îngâmfat. A mers pe calea mândriei și s-a răsculat împotriva tatălui său. Domnul a hotărât acum nimicirea lui, și chiar dacă cei din popor au ezitat să îl omoare pe Absalom, Ioab nu a avut nici cea mai mică ezitare. Uciderea lui Absalom era necesară pentru a pune capăt războiului. Le fel cum moartea lui David ar fi risipit pe slujitorii acestuia, moartea lui Absalom a risipit armata răzvrătiților. Imediat după uciderea lui Absalom, Ioab a sunat din trâmbița oprirea urmăririi oștii lui Israel, și a pus astfel capăt vărsării de sânge. Ioab nu sfidat dorința lui David ca Absalom să fie cruțat din pricina fricii de Domnul sau din pricina dorinței de a împlini judecata lui Dumnezeu. A fost pur și simplu o decizie strategică de a pune capăt războiului și răscoalei. Asupra trupului lui Absalom se ridică o mare grămadă de pietre. Acest lucru ne aduce aminte de sfârșitul lui Acan. Iată că cel mai frumos bărbat din Israel, cel care putea fi succesorul lui David la tron, rămâne în memoria poporului ca cel judecat de Domnul, ca un simbol al nimicirii, la fel ca și Acan de altă dată. Este interesant că autorul menționează că pe când Absalom trăia și nu avea copii, și-a ridicat un stâlp, căci el zicea: „*Ca să se poată păstra aducerea aminte numelui meu.*” Cap. 14 ne spune că Absalom avea copii. Deci, el a făcut stâlpul înainte de a avea copii, când încă era foarte tânăr. Acest lucru ne arată grija sa obsesivă pentru numele lui. Ce tânăr, care are viața înaintea, se îngrijorează că va muri și că va fi uitat de popor. Decizia lui Absalom de a-și ridica un stâlp încă de tânăr ilustrează spiritul afirmării de sine în care a trăit toată viața. La fel ca urmașii lui Cain, el a căutat să își facă un nume prin propriile eforturi și fără să îl implice pe Domnul, fără să Îl lase pe Domnul să îi facă un nume. În mod paradoxal, Absalom a rămas în

memoria lui Israel și apoi în memoria neamurilor, dar nu din pricina stâlpului sau copiilor lui, ci din pricina păcatului lui. A rămas ca un simbol al pedepsei pe care o va primi cel care se răzvrătește împotriva părinților lui și împotriva autorităților așezate de Domnul. Mare atenție la duhul lui Absalom. Cei plini de daruri, vor fi curțați de duhul lui Absalom, vor fi ispitiți să disprețuiască autoritățile puse de Domnul în viața lor și să se răzvrătească. Însă dacă vor alege calea afirmării de sine, mândria lor le va aduce căderea.

Este interesant modul în care Domnul l-a folosit pe Ioab pentru nimicirea lui Absalom și pentru a pune capăt răscoalei. Cei din popor nu ar fi îndrăznit să-l omoare pe Absalom din pricina poruncii date de David cu privire la Absalom. Ioab are curajul să treacă peste dorința împăratului și să facă ce trebuia făcut în acest context. Când privesc la Ioab, îmi dau seama că a fost un om foarte puternic, un lider cu mult curaj și cu multe daruri. Cu toate acestea, el nu și-a deschis inima către Domnul și deși a stat atât de mult în preajma lui David el nu a descoperit frica de Domnul și bucuria care vine din relația cu El. El a fost devotat lui David, dar a trăit după principiile sale și nu după poruncile Domnului. Este așa de trist că lideri cu daruri minunate se lasă conduși de propria inima și nu de Domnul. Faptul că Domnul se folosește de Ioab nu înseamnă faptul că el este plăcut Domnului. El este doar un actor inconștient în marea dramă a umanității și nu va primi răsplată din partea Domnului, căci deși a jucat în piesa Lui, a făcut-o cu inima străină de inima lui Dumnezeu.

A doua parte a capitolului 18 conține un tablou ciudat cu cei doi soli care fug la David pentru a-i da vestea victoriei. Și ne întrebăm: ce rol are acest tablou, de ce insistă autorul așa de mult pe modul în care a ajuns această veste la David, ce putem învăța din acest tablou? Ioab îl cunoștea pe David și este conștient că această solie nu va fi una cu folos. Era o mare onoare să fii primul care aduce o veste bună împăratului. Devenea un apropiat de al lui, te puteai bucura de multe privilegii după aceea. Nu este de mirare că Ahimaat. Fiul lui Țadoc, îi cere voie lui Ioab să aducă vestea împăratului. Ioab, pentru a-i face un bine, nu-l lasă știind că vestea morții lui Absalom va aduce multă întristare în inima împăratului. Dar Ahimaat insistă și este mai șiret decât și-ar fi închipuit Ioab. El fuge înaintea lui Cuși și ajunge la împărat, dar îi dă doar vestea biruinței și îl minte pe David cu privire la Absalom, spunându-i că nu știe ce s-a întâmplat cu Absalom. Ahimaat și Cuși ilustrează două tipuri de persoane. Cuși este tipul naiv, care nu înțelege că vestea va aduce întristare în inima împăratului. Ioab profită de naivitatea lui și îl trimite cu această veste către David, iar Cuși, dornic de afirmare și promovare, o vede ca pe o mare onoare: „*Cuși s-a închinat înaintea lui Ioab și a dat fuga.*” Ahimaat este tipul inteligent și abil care știe să profite din situații și să selecteze doar ce îi este de folos lui. A aduce o veste rea pentru cineva, nu este un lucru ușor. Necesită mult curaj, multă înțelepciune. Ahimaat evită această slujbă. Cuși este naiv și o acceptă fără să înțeleagă semnificația veștii pentru inima împăratului. Din acest pasaj pot învăța să nu fiu ca și Cuși, să nu fiu naiv și să las ca alții să profite de mine și să mă împingă în situații dificile. Când cineva îți stimulează mândria și apoi îți face o ofertă întrebă-te bine de ce procedează astfel: vrea cu adevărat să mă promoveze sau promovarea ascunde de fapt soluționarea unor probleme delicate prin mine? Învăț să nu fiu nici ca și Ahimaat – nu îl onorează pe Domnul să fii oportunist și laș. Vestea morții lui Absalom era vestea împlinirii judecății divine. Era o veste bună indiferent de reacția împăratului. Ea trebuie vestită cu

curaj și demnitate. Lui Dumnezeu nu îi este rușine de revărsarea judecății Sale. De ce ne-ar fi rușine nouă de ea? Nu vreau nici să fiu ca Ioab și să profit de naivitatea unora împingându-i în situații dificile pentru a-mi rezolva propriile treburi și fără să îi informez de dificultățile cu care se vor confrunta. Ioab se putea duce el însuși cu vestea. Și poate ar fi fost mult mai bine așa, poate l-ar fi ajutat de prima dată pe David să își depășească durerea. Într-adevăr, când David începe să îl jelească în văzul tuturor pe Absalom, nici Ahimaat, nici Cuși, nici altcineva nu îndrăznesc să îl confrunte. Și David ar fi avut mare nevoie de o confruntare în acest context.

Cum se explică jalea împăratului pentru Absalom? Ne gândim imediat la inima de tată a lui David. Totuși, Absalom a încercat să îl omoare pe David și s-a culcat cu nevestele lui. Este posibil ca David să se fi și simțit vinovat față de păcatele lui Absalom. El știa că nu i-a fost un model, și că toată nenorocirea a început cu păcatul cu Bat-Șeba. Poate așa se explică vorbele: „*cum de nu am murit eu în locul tău, fiul meu Absalom!*”. Nu contest faptul că David, ca tată, avea dreptul să simtă durere și să plângă. Dar o putea face în ascuns și pentru o vreme. David era și împărat, și era și agentul dreptății lui Dumnezeu pe pământ. Ca împărat trebuie să încurajeze inima slujitorilor săi și să fie preocupat de restabilirea ordinii în Israel. David însă se dovedește din nou plin de slăbiciune, se lasă doborât de durere și probabil și vinovăție, și abdică de la rolul de împărat și agent al judecății lui Dumnezeu. Acest lucru transformă victoria și sărbătoarea în întristare. Oștenii se simt rușinați și intră în cetate pe furiș. David este nerecunoscător pentru cei ce l-au salvat cu prețul vieții lor și nu mai are în vedere binele împărăției.

Stau și mă gândesc cât de mare era durerea inimii lui David. Stau și mă gândesc la faptul că David a experimentat cele mai mari dureri prin care poate trece cineva. Să vezi cum fiul tău îți violează fiica, cum fiul tău îți omoară pe celălalt fiu, cum fiul tău se răscoală împotriva ta, vrea să te omoare fără milă și se culcă cu nevestele tale în fața Israelului întreg, și apoi cum în cele din urmă moare sub judecata aspră a lui Dumnezeu și sufletul lui este pierdut pentru totdeauna, să fii trădat de cei mai apropiați prieteni, și poporul pe care l-ai salvat altădată să se ridice împotriva ta. Și în tot acest timp să știi că tu, prin păcatul tău, ai deschis poarta răului în familia și împărăția ta. Mă gândesc la David, cum era singur în urmă, plângându-l pe Absalom, copleșit de durere și vinovăție, și regret deopotrivă. Mă gândesc ce era atunci în mintea lui David, cum îi veneau în minte scenele păcatului cu Bat-Șeba și cu Urie, cum era zdrobit de regret și cum se întreba: cum de am putut eu nesocoti pe Domnul și alege calea neascultării, de ce am ales să disprețuiesc Cuvântul Domnului când aveam de toate și nu îmi lipsea nimic? Începutul capitolului 19 marchează apogeul pedepsei și durerii din inima lui David. Dar David nu doar că este zdrobit de durere, dar este și slab. El nu poate face față durerii și sentimentelor care îl copleșesc și abdică de la rolul de lider primit din partea lui Dumnezeu. A fi lider presupune și momente minunate de satisfacție și împlinire, dar și momente dificile. Nu poți alege să fii lider doar în momentele frumoase din lucrare și să renunți la funcție în momentele dificile din lucrare. Trebuie să fii credincios statutului de lider și să rămâi acolo, și la bine și la rău, ca într-o căsnicie. David abdică, și uită că este împărat. În acele momente David ar fi vrut să fie doar tată, dar era și împărat și avea mari responsabilități înaintea lui Dumnezeu față de slujitorii lui și față de împărăție. David nu mai este cel de altădată, care deși îl plânge pe Ionatan, nu se lasă copleșit de

durere ci continuă să joace rolul de lider pe care i l-a dat Domnul. David este slab, și slăbiciunea lui mă înfioară. Îmi aduce din nou aminte de consecințele păcatului din viața lui, din personalitatea lui. Cum se explică această slăbiciune? David este copleșit de durere. Pe de o parte se gândește la faptul că sufletul lui Absalom este pierdut pentru totdeauna, pe de altă parte se simte vinovat și responsabil pentru acest lucru și spune: „Cum de nu am murit eu în locul fiului meu Absalom!”. Dar dreptatea lui Dumnezeu îi putea veni în ajutor. Moartea lui Absalom era un act al judecății divine. David trebuia să se smerească în fața revărsării dreptății lui Dumnezeu chiar dacă era fiul lui. Apoi, deși păcatul lui David a deschis un izvor al morții în casa lui, aceasta nu înseamnă că Absalom nu era responsabil de situația în care a ajuns. Absalom nu era o victimă a păcatelor tatălui său, ci era un om cu liber arbitru care a ales să se răzvrătească împotriva lui Dumnezeu și împotriva tatălui său. De multe ori avem și noi o parte de vină față de păcatele celor apropiați nouă, dar marea întrebare este: până unde ne asumăm această responsabilitate? Nu o putem nega, dar nici nu putem să ne asumăm întreaga responsabilitate. Fiecare va muri pentru păcatul lui, spune profetul. Dumnezeu rămâne drept și îl nimicește pe Absalom pentru că era deplin responsabil de situația în care a ajuns. Dacă David ar fi avut perspectiva dreptății lui Dumnezeu, ar fi putut face față mai bine situației. Dar la David observ mereu după păcatul lui cu Bat-Șeba același dezechilibru între îndurare și dreptate, între har și luare de atitudine. În mintea sa, păcatul i-a distorsionat imaginea despre Dumnezeu, și a pierdut mai ales perspectiva dreptății și sfințeniei lui Dumnezeu. Legea spunea:

„Dacă fratele tău, fiul mamei tale, sau fiul tău, sau fiica ta, sau nevasta care se odihnește la sânul tău, sau prietenul tău pe care îl iubești ca pe tine însuși, te ațâță în taină zicând: „Haidem, să slujim altor dumnezei!” – dumnezei pe care nici tu, nici părinții tăi nu i-ai cunoscut, dintre dumnezeii popoarelor care vă înconjoară, lângă tine, sau departe de tine, de la o margine a pământului la cealaltă – să nu te învoiești și să nu-l ascuți, să nu arunci spre el o privire de milă, să nu-l cruți, și să nu-l ascunzi. Ci să-l omori, întâi mâna ta să ridice asupra lui ca să-l omoare, și apoi mâna întregului popor; să-l ucizi cu pietre, și să moară, pentru că a căutat să te abată de la Domnul, Dumnezeul tău, care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei. Să se facă așa, pentru ca tot Israelul să audă și să se teamă, și să nu se mai săvârșească o faptă așa de nelegiuită în mijlocul tău.” (Deut.13:6-11).

Tot în Deuteronom găsim următorul pasaj despre fiii neascultători:

„Dacă un om are un fiu neascultător și îndărătnic, care n-ascultă nici glasul tatălui său, nici glasul mamei sale, și nu-i ascultă nici chiar după ce l-au pedepsit, tatăl și mama să-l ia, și să-l ducă la bătrânii cetății lui, și la poarta locului în care locuiește. Să spună bătrânilor cetății lui: „Iată, fiul nostru este neascultător și îndărătnic, n-ascultă de glasul nostru, și este lacom și bețiv.” Și toți

oamenii din cetatea lui să-l ucidă cu pietre și să moară. Astfel, să curăți răul din mijlocul tău, pentru ca tot Israelul să audă și să se teamă.” (Deut.21:18-21).

Nu este la întâmplare că Absalom a fost îngropat sub un mare morman de pietre, ca imaginea judecății lui Dumnezeu față de fiii rebeli și neascultător de părinți. David nu are însă clară imaginea dreptății lui Dumnezeu și are prea multă milă față de Absalom. În Exod ne aducem aminte cum, după păcatul cu vițelul de aur la inițiativa lui Moise, cei din Levi își omoară rudele care nu vroiau să-l urmeze pe Domnul. Și mai târziu Moise scrie despre ei în binecuvântarea sa: *„despre Levi a zis: „Tumim și Urim au fost încredințate bărbatului sfânt, pe care l-ai ispitit la Masa și cu care te-ai certat la apele Meriba. Levi a zis despre tatăl și mama sa: Nu i-am văzut!” Și despre frații lui: „Nu vă cunosc!” Iar de copii n-a vrut să mai știe.” Căci ei păzesc Cuvântul Tău și țin legământul Tău.”*(Deut. 33:8-9).

În Lev.10 vedem cum lui Aaron i-au murit doi fii într-o clipă arși de focul Domnului pentru că au sfidat sfințenia lui Dumnezeu. Aaron suferă și nu mănâncă din jertfă, dar nu renunță la funcția de mare preot și continuă să îl slujească pe Domnul la Cortul Întâlnirii. David nu are clară această perspectivă a dreptății lui Dumnezeu și a demnității omului înaintea judecății divine. Dar procesul prin care îl trece Domnul are tocmai scopul vindecării, scopul refacerii unei imagini corecte despre Dumnezeu în care dreptatea și îndurarea sa se află în armonie desăvârșită. Ioab îl trezește pe David, îl confruntă pe David și îi pune în față consecințele comportamentului său. Și este frumos că David primește mustrarea și ia decizia de a ieși din această jale și de a vorbi poporului după placul inimii lui. A fost o decizie așa de grea pentru David. S-a frânt în două cred, dar tocmai această frângere avea menirea să readucă în inima sa echilibru între dreptate și îndurare, între judecată și har.

Capitolul 19 ne pune înaintea noastră mai multe decizii pe care le ia David după moartea lui Absalom și cu scopul refacerii împărăției. Vom analiza cu atenție fiecare decizie în parte. Prima decizie este să iasă din stare de jale și să se arate poporului. Este o decizie minunată care ne dă speranța să visăm că David își revine că revine la statura pe care o avea altădată. A doua decizie este să înmoaie inima lui Iuda și să îi ofere lui Amasa funcția de conducător al armatei pentru totdeauna. Este o decizie controversată. Dacă analizăm cu atenție vom observă că celelalte seminții și nu Iuda s-au gândit mai întâi la întoarcerea împăratului. Cu toate acestea, David nu trimite soli la toate semințiile, ci doar la Iuda, care părea să ezite cel mai mult. Iuda era de fapt capul răscoalei. Absalom, Amasa erau din Iuda, iar răscoala începuse la Hebron, care era în Iuda. David le spuse celor din Iuda: *„Voi sunteți frații mei, sunteți os din oasele mele și carne din carnea mea.”* O expresie similară o folosesc cele 11 seminții când vin la David în cap. 4 și-i cer să fie împărat. După aceasta, David cucerește Ierusalimul (care era în eniamin și nu în Iuda) cu ajutorul tuturor celor 12 seminții și își mută capitala acolo. David era preocupat atunci de unitatea împărăției sale, cum am comentat când am studiat cap. 4. dar acum David pare lipsit de înțelepciune și prin decizia sa stârnește invidia celor 11 seminții, și le dă prilej acestora să se simte nedreptățite. La finalul cap. 19 autorul ne prezintă disputa dintre cele 11 seminții, împărat și Iuda. David ar fi putut evita această dispută trimițând soli la

toate semințiile pentru a-l primi înapoi ca împărat. Dar David pentru a obține reconcilierea cu Iuda, capul răscoalei, îi stimulează orgoliul: „*Pentru ce ați fi voi cei din urmă pentru întoarcerea împăratului?*”. Perspectiva de a fi primii care îl primesc pe împărat, de a fi deasupra celor 11 seminții, îi atrage foarte mult. La fel de mult este atras și Amasa de oferta lui David. David manipulează cu inteligență dar este nedrept. Iuda nu merita o asemenea onoare, și nici Amasa. Așa că David vroia să îl schimbe pe Ioab, oare nu trebuia să pună în locul lui pe unii din cei care i-au fost credincioși până la moarte și și-au riscat viața pentru el? Itai din Gat ar fi fost o alegere bună și dreaptă. David însă încalcă principiile dreptății și manipulează pe cei din Iuda pentru a reface împărăția. Decizia sa nu a fost una binecuvântată de Domnul. Iată că apare invidie și ceartă între semințiile lui Israel. Și când David este întrebat cu privire la decizia lui de a merge mai întâi la Iuda, deși Israel se gândise mai întâi la întoarcerea împăratului, el tace. (vezi sfârșitul cap. 19). Șeba profită de tăcerea lui David și de dezbinarea din popor, și atrage după el cele 11 seminții ale lui Israel. Și apoi Amasa este omorât mișelește de Ioab, care nu dorea să renunțe la funcția sa. Iată consecințele încercării lui David de a reface unitatea împărăției prin manipulare și compromis. Da, cuvântul cheie al capitolului 19 este compromisul. David evită în mod sistematic luarea de atitudine, confruntarea celor care s-au răsculat și pedepsirea lor. David îl iartă pe Șimei prea repede. La sfârșitul vieții David regretă acest lucru și-i spune lui Solomon să se poarte cu înțelepciune cu el. Solomon nu îl omoară din prima, căci David îi jurase că nu-l va omorî. Dar îi dă interdicția de a nu părăsi Ierusalimul. Șimei încalcă interdicția și Solomon îl omoară. David putea proceda la fel, nu să-l omoare din prima, dar să îl pedepsească într-un fel. Dar David îl iartă pe Șimei prea ușor. Și când spun iartă nu mă refer la ce era în inima lui față de Șimei, ci la responsabilitatea lui David ca împărat. David era agentul dreptății lui Dumnezeu pe pământ și era responsabil de curăția împărăției lui. Țiba este și el cu Șimei. Și acum îmi dau seama că, de fapt, Țiba l-a mințit pe David în cap. 16 și l-a denigrat pe Mefiboșet. Faptul că Țiba era cu Șimei este un bun argument ca să înțelegem de fapt cine era Țiba. Și apoi, versetul 24 din cap.19 ne descoperă atitudinea lui Mefiboșet față de plecarea împăratului: „*Mefiboșet, fiul lui Saul, s-a pogorât și el înaintea împăratului. Nu-și îngrijise nici picioarele, nici barba, nici nu-și spălase hainele din ziua când plecase împăratul până în ziua când se întorcea în pace.*” Este clar că Mefiboșet era de partea lui David. Altfel, de ce să procedeze așa? Atunci, cum se explică faptul că Țiba i-a adus daruri lui David în cap.16? Țiba era un oportunist foarte inteligent. El a înțeles că venirea lui Absalom la tron nu-i putea aduce multe avantaje, dar reîntoarcerea lui David la tron ar fi putut însemna un prilej de a-și mări averea. Se pare că Țiba a analizat cu atenție răscoala lui Absalom și verdictul său a fost: nu va dăinui și David se va întoarce. Ce aş putea câștiga din aceste răsturnări de situații? Țiba a jucat la bursă și a jucat bine. El l-a denigrat pe Mefiboșet și a pariat pe David, și câștigat. Dar în spatele oportunismului său era cel rău care vroia să-l descurajeze pe David. David fusese trădat de mulți. În acest context, putea fi ușor amăgit că și unii prieteni adevărați l-ar fi trădat. David cade în capcană și mai adaugă la durerile inimii sale și pe aceea a trădării lui Mefiboșet. Dar era o durere bazată pe o minciună. El ar fi trebuit să verifice spusele lui Țiba. Mare atenție la veștile pe care le primim de la alții, să nu fim creduli. Ne putem consuma și împovăra pentru nimic. Cel înțelept nu reacționează decât după ce verifică cu atenție vestea și ascultă ambele părți. David era într-o situație dificilă, într-o mare încercare și a căzut în capcana întinsă de Țiba.

Mefiboșet se înfățișează și el înaintea împăratului și se apără în fața denigrărilor lui Țiba. Dar David are o reacție ciudată: „*ce vorbești atâta? Tu și Țiba veți împărți pământurile.*” David nu prea pare preocupat să afle adevărul și să pedepsească pe cineva. Expresia. „*Ce tot vorbești atâta?*” nu îl onorează pe David ca și judecător și agent al dreptății lui Dumnezeu pe pământ. Poate David era foarte ocupat și preocupat pentru refacerea împărăției în acele momente. Însă nimeni nu-l împiedica să amâne soluționarea acestui conflict, și să-l analizeze mai bine mai târziu. Este foarte posibil să fi putut găsi suficienți martori care să scoată la iveală minciunile lui Țiba. Dar David oferă un răspuns superficial și o soluție de compromis: „*Tu și Țiba veți împărți pământurile!*” A fost o nedreptate: denigratorul a fost răsplătit, iar cel denigrat pedepsit. Descoperim din nou la David acea slăbiciune de a lua atitudine și de a împlini judecata lui Dumnezeu în Israel.

Următorul tablou ne prezintă bunătatea lui David față de Barzilai. David nu uită să fie recunoscător față de cei care l-au ajutat. Avea acest obicei din tinerețe. Ne aducem aminte de cap. 30 din 1 Samuel când David dă daruri din prada de la Amaleciți tuturor celor ce l-au ajutat atunci când se ascundea de Saul. David este plin de bunătate față de Barzilai. David nu are probleme în a fi bun, dar se pare că problema lui era că era prea bun, mai bun decât Dumnezeu însuși. Păcatul cu Bat-Șeba a produs acest dezechilibru în personalitatea lui. Dreptatea și sfințenia lui Dumnezeu au fost umbrite în mintea lui, și apoi, propriile păcate îi diminuau capacitatea de a mai lua atitudine față de păcatele altora. Simțindu-se cu musca pe căciulă, cum se spune, nu prea mai avea tărie să îi confrunte pe cei din jur. Dar pentru un lider, este fundamental să poată confrunta pe cei din jur și să poată lua atitudine. David încă șchioapătă la acest capitol în 2 Samuel 19. Dar în tabloul cu bunătatea lui David față de Barzilai strălucește Barzilai. El este un exemplu pentru promovarea și valorizarea tinerei generații. Câți oameni îmbătrânesc în anumite funcții, și nu se dau de acolo nici în ruptul capului, chiar dacă unii mai tineri ar putea obține rezultate mai bune. Sunt de-a dreptul respingătoare egoismul și lăcomia unor persoane în vârstă care se gândesc doar la ei, și nu au în vedere promovarea tinerei generații. Poate mulți în locul lui Barzilai ar fi văzut ca pe o mare oportunitate să ajungă la curtea împăratului și să se bucure de belșugul de acolo. Dar Barzilai nu trăia doar pentru sine și nu trăia pentru a mânca. El privea spre viitor, spre binele împărăției lui Israel. Își recunoștea cu smerenie limitele aduse de bătrânețe și avea în vedere binele împărăției pe termen lung. Binele împărăției avea să fie înfăptuit de cei ce erau atunci tineri și în putere. Ei trebuiau formați și promovați. Astfel, Barzilai respinge cu politețe oferta împăratului și-l împinge la înaintare pe Chimham. Ce frumos este gestul lui Barzilai.

În cap. 19 David ia niște decizii controversate: chemarea mai întâi a celor din Iuda, oferta pe care i-o face lui Amasa. Pentru a nu ne îndoi de faptul că aceste decizii nu au fost înțelepte, autorul ne relatează la sfârșitul capitolului 10 și în cap.20 consecințele acestor decizii. Decizia lui David de a-i chema mai întâi pe cei din Iuda, în situația în care Iuda era capul răscoalei, iar cele 11 seminții au dorit primele întoarcerea împăratului, le face pe acestea să se simtă nedreptățite, și să fie geloase pe Iuda. David tace în fața disputelor dintre seminții, iar Șeba profită de tăcerea împăratului și cheamă cele 11 seminții după el. Apoi, în cap. 20, Ioab îl omoară mișelește pe Amasa. Iată consecințele încercării lui David de a reface unitatea împărăției prin manipulare și diplomatie lipsită de moralitate.

David este din nou inconsecvent față de principiile dreptății lui Dumnezeu. În respect față de dreptatea lui Dumnezeu, Amasa nu trebuia promovat ca și conducător al armatei, imediat după ce a fost conducător al armatei rebele. Iuda nu trebuie favorizată ca și seminție față de celelalte 11, și aceasta cu cât mai mult cu cât Iuda fusese capul răscoalei. Ne aducem aminte de radiografierea pe care i-a făcut-o Ioab lui David: „*Tu iubești pe cei ce te urăsc și urăști pe cei ce te iubesc!*”. David evită confruntarea celor ce au greșit: evită confruntarea lui Iuda și a lui Amasa, evită confruntarea lui Șimei și a lui Țiba, și în primă fază evită confruntarea lui Șeba. Dar în același timp oferă privilegii nemeritate lui Iuda, lui Amasa și lui Țiba, și îi nedreptățește pe cei ce i-au fost credincioși cum ar fi Mefiboșet și căpeteniile oștirii care ar fi meritat mai mult ca Amasa să ocupe locul lui Ioab.

Este interesant să observăm și cât de schimbător este poporul. Poporul era de partea lui David, apoi trece de partea lui Absalom. Apoi, trece din nou de partea lui David, și foarte repede îl urmează pe Șeba, ca în cele din urmă să revină spre David. Nu-ți pune încrederea în mulțime și în slava adusă de ea. Mulțimea este nespus de schimbătoare. Trebuie însă să menționăm faptul că aceste schimbări repetate și această instabilitate se datorează și slăbiciunilor lui David. Stabilitatea mulțimii este prin definiție fragilă. Dar este și mai fragilă, dacă liderul ei este ezitant și slab. Dacă David l-ar fi confruntat la timp pe Absalom, pe Iuda și pe Șeba, mulțimea nu ar fi ezitat atât de mult să-l urmeze. David încă șchioapătă după păcatul cu Bat-Șeba.

Capitolul 20 evidențiază din nou lipsa de caracter a lui Ioab. Amasa a devenit peste noapte rivalul său. Ioab își iubea mult poziția sa. De fapt, poziția sa oferea sens vieții sale. El nu se putea împăca cu gândul că altcineva îi va lua locul. Și apoi, de fapt, devotamentul său față de David avea la bază și acest gând: câtă vreme David va fi împărat, eu îmi voi păstra cu siguranță funcția. Ioab îl omoară mișelește pe Amasa, care era rudă cu el. Ioab nu ezită să-i distrugă pe cei care-i amenință funcția. El nu are nici mustrări de cuget. Este atât de firesc, încât de întrebi: cum este posibil să stai toată viața ta lângă David, și totuși să nu înțelegi frica de Domnul? Această secțiune este plină de personaje pline de daruri dar lipsite de caracter. Domnul ne arată prin ele tragediile la care se ajunge atunci când darul o ia înaintea caracterului. Ioab este un lider neînfricat și un strateg militar strălucit. El are curajul să-l confrunte chiar și pe împărat și are un rol cheie în înăbușirea răscoalei lui Absalom. Cu toate acestea, el își pune darul în slujba afirmării de sine, și nu în slujba lui Dumnezeu. El este respingător de firesc. Își bate joc de Cuși și-i pune pe alții să suporte consecințele propriilor acțiuni. Pe de altă parte, își omoară ruda, pe Amasa, cu sânge rece, și cu mare mișelie. Măcar dacă ar fi avut o luptă dreaptă. Dar Ioab pare a fi fără nici un principiu, fără nici un scrupul, fără demnitate. Când este vorba să-și apare funcția este în stare de orice. Și Absalom este plin de daruri: frumos, inteligent, perseverent, ambițios, plin de farmec, cu abilități de lider și de relaționare de invidiat. Cu toate acestea, darurile sale îl duc la pierzare. El se crede mai bun decât tatăl său și se revoltă împotriva autorității puse de Însuși Dumnezeu. Ahimaat este curajos, abil, inteligent și cu abilități sportive deosebite. El aleargă însă pentru propriile interese și nu pentru slava lui Dumnezeu. Între aceste personaje, apare și David, care deși plin de slăbiciuni și cu decizii îndoielnice, este singurul care privește spre ceruri. Dumnezeu nu se lasă impresionat de darurile celor din jurul lui David, care

uneori îl eclipsează prin daruri chiar pe David, ci privește cu atenție spre inima lui David, care îl caută pe Domnul, care tânjește din mijlocul slăbiciunilor spre sfânta părtășie cu Domnul.

David evită cu consecvență să îl confrunte pe Ioab. După unirea celor 12 seminții când David avea 37 de ani, 1 Cronici ne precizează că David a scos postul de căpetenie a oștirii la concurs spunând: „*Cine va bate primul pe Iebusiții din Ierusalim, va avea această funcție.*” Dai iată că Ioab a fost cel care a avut marele succes în bătălie pentru cucerirea Ierusalimului. Acum, după răscoala lui Absalom, el îi dă postul lui Amasa și ține legătura cu Ahișai și nu cu Ioab. David se folosește de anumite circumstanțe și speră că lucrurile se vor așeza de la sine fără confruntare directă a lui Ioab. Dar acest lucru nu se întâmplă: Dumnezeu îngăduie ca Ioab să rămână în fruntea oștirii și îl pune din nou pe David în față cu problema pe care o reprezenta Ioab. Atunci când evităm confruntarea în speranța că lucrurile se vor așeza de la sine, să ne aducem aminte de Ioab și David. Domnul a lăsat principii sfinte pentru împărăția Sa. Încălcarea lor va amplifica mereu problemele din împărăție. Capitolul 20 se termină cu un pasaj despre dregătorii lui David. Este un pasaj trist. Pe de o parte, acest pasaj precizează mai întâi că Ioab a rămas în fruntea oștirii. Chiar după uciderea lui Amasa, David nu a aluat atitudine. Autorul ne așează din nou înaintea ochilor slăbiciunea lui David în a confrunta și în a fi agentul dreptății lui Dumnezeu în Israel. Pe de altă parte, dacă comparăm acest pasaj despre dregătorii lui David, cu pasajul despre dregătorii lui David din 2 Sam. Cap. 8, observăm că Ioab, Iosafat, Iadoc, Ahimelec, Benaia și-au păstrat funcțiile. Diferența dintre cele două pasaje este următoarea: dacă în cap. 8 ni se spune că fiii lui David erau mari dregători, iată că acum fiii lui David lipsesc cu desăvârșire. În locul lor apar: Adoram și Ira. Este interesant că apar doar doi slujbași noi. Tocmai doi fii îi muriseră lui David. Capitolul 20 se încheie cu tristețea autoului care ne atrage atenția din nou asupra consecințelor păcatelor lui David. Prezența lui Ioab evidențiază consecințele păcatelor din personalitatea lui David, care pierde tăria de a confrunta pe cei din jur. Absența fiilor lui David evidențiază consecințele păcatului asupra familiei lui.

Evenimente din timpul domniei lui David – 21:1-24:25 –

Pășesc cu smerenie în această ultimă secțiune a cărții și cu următoarele gânduri în inimă. În cap. 8-10 din 2 Samuel, autorul ne prezintă apogeul lucrării lui David. Acest apogeu este în primul rând unul de natură spirituală. Ne aducem aminte că aceste trei capitole: 8-10 evidențiază echilibrul minunat dintre dreptate și bunătate din inima lui David. El este deopotrivă agentul dreptății și bunătății lui Dumnezeu pe pământ. David, om după inima lui Dumnezeu reflectă caracterul fascinant al unui Dumnezeu deopotrivă drept și plin de îndurare. Acest lucru ne aduce aminte de Exod 32-34. În această secțiune, Moise este tulburat cu privire la reacțiile lui Dumnezeu față de popor. Pe de o parte, Moise se îngrozește de mânia arzândă a lui Dumnezeu care vrea să nimicească întreg poporul care păcătuisese cu vițelul de aur într-o clipită, iar pe de altă parte este uimit de disponibilitatea Domnului de a Se îndura de popor și de a-l ierta. El nu mai înțelege ce se întâmplă și are această dilemă: cum poate același Dumnezeu să nimicească cu atâta hotărâre și să ierte cu atâta generozitate? În cele din urmă care a fost cea mai mare dorință din inima Domnului: să nimicească sau să ierte poporul? Poate una din cele două dorințe a fost doar simulată? Cu aceste frământări, Moise se apropie de Domnul și-i face una din cele mai frumoase cereri din întreagă Scriptură: „*Arată-Mi căile Tale. Atunci Te voi cunoaște și voi căpăta trecere înaintea Ta! Arată-Mi slava Ta!*”. Dumnezeu îl așează pe o stâncă, îl acoperă cu mâna Sa, trece pe lângă el și-i rostește Numele Domnului: „*Domnul Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare și milostiv, încet la mânie, plin de bunătate și credinciosie, care Își ține dragostea până la mii de neamuri de oameni, iartă fărădelegea, răzvrătirea și păcatul, dar nu socotește pe cel vinovat drept nevinovat, și pedepsește fărădelegea părinților în copii și în copiii copiilor lor până în al treilea și al patrulea neam.*” (Exod 34:6-7).

Domnul îi descoperă slava Sa, taina caracterului Său. Moise înțelege că atât dreptatea, cât și dragostea fac parte din esența caracterului Său, și că nici una din dorințele lui Dumnezeu nu este simulată sau mai puțin reală. Dumnezeu nu a jucat teatru: El a vrut să nimicească, și a vrut și să mântuiască. Dreptatea și îndurarea Sa coexistă în Sine într-un echilibru și într-o armonie perfectă. Și Moise a mai înțeles că dorința cea mai mare a Domnului este aceea de a mântui și nu de a nimici. El este mai întâi un Dumnezeu plin de îndurare și apoi un Dumnezeu al judecății. Aceste lucruri sunt foarte greu de înțeles în profunzimea lor. Iată că Moise, la 80 și ceva de ani, după minunile din Egipt, după darea Legii și după primirea poruncilor pentru Cortul Întâlnirii, încă nu deslușea această taină a dreptății și îndurării lui Dumnezeu. Dar Domnul îi arată slava și Moise începe să deslușească această taină. Dar iată că David, într-un alt moment al revelației ajunge mai repede pe Sinaiul cucerit de Moise la 80 și ceva de ani. La 40 și ceva de ani (cap. 8-10 din 2 Samuel), David ajunge pe Sinaiul de altă dată și pătrunde în misterul tainei dreptății și îndurării lui Dumnezeu. Dar după păcatul cu Bat-Seba observăm aceste dezechilibru din via-a lui David în gestionarea harului și dreptății în Israel.

Înțelegem că păcatul cu Bat-Șeba l-a azvârlit de pe Sinaiul cunoașterii tainei caracterului lui Dumnezeu. David a pierdut acest Sinai, și înțelegem că această a fost cea mai mare pierdere și cea mai dureroasă consecință a păcatului său. Marea întrebare care se naște este: a mai revenit David pe acest Sinai. În cap. 20, după peste 10 ani de la comiterea păcatului, după ce a sorbit pedeapsa Domnului, îl vedem încă pe David șchiopătând, și ne dăm seama că Sinaiul de altă dată încă este departe de el. Dar această întrebare mă urmărește: oare a mai revenit David pe Sinai? Și cu această întrebare pășesc în ultima secțiune din carte. Poate voi găsi acest răspuns aici, sau poate această secțiune urmărește altceva. Dar ce altceva ar putea urmări? În 1 Samuel am înțeles că Dumnezeu lucrează prin lideri, că cheia succesului unui lider este smerenia și că această se zidește în inima cuiva în mulți ani și în cuptorul de foc al încercărilor. Apoi, după ce ne-am minunat de cum pregătește Domnul un lider, în 2 Samuel 1-10 am admirat liderul în acțiune și am înțeles fișa postului acestuia: el este în primul rând un model, el trebuie să vegheze asupra inimii sale să nu se îngâmfe și asupra inimii poporului să nu-l idolatrizeze și să se ferească de capcana sprijinirii carului lui Dumnezeu, și el trebuie să fie deopotrivă agentul îndurării și dreptății lui Dumnezeu, oglindind în faza specifică din planul lui Dumnezeu minunatul caracter al acestuia. Apoi, în 2 Samuel 11-20 ne-am îngrozit de vulnerabilitatea oricărui lider, dar mai ales de cât de grave sunt consecințele păcatului unui lider care se regăsesc în personalitatea sa, în familia sa, în împărăția sa și în neamurile din jur. Deși păcatul este iertat, el are consecințe. Mângâierea este însă că pedeapsa Domnului are un rol mântuitor și că Domnul folosește consecințele păcatului pentru a aduce vindecare în inimile mutilate de păcat. Cu toate acestea, cap.20 ni-l prezintă pe David încă șchiopătând, și încă departe de înălțimile spirituale pe care le atinsese înainte de căderea în păcat. Tot în această secțiune înțelegem că eficiența unui lider este dată de echilibru cu care administrează dreptatea și harul în împărăția sa.

Tabloul pare complet. Oare ce ne rezervă însă ultima secțiune a cărții? Ne va vorbi într-adevăr de Sinaiul pierdut sau despre altceva? Cum își va încheia autorul acest măreț curs de leadership? Cu aceste frământări pășesc cu smerenie în ultima secțiune din carte. Vom analiza cu atenție fiecare tablou în parte și apoi vom încerca să descoperim legăturile dintre aceste tablouri.

În **primul tablou**, autorul ne prezintă o foamete de trei ani. Nu știm exact când a avut loc această foamete. Autorul ne spune doar că a avut loc: „*pe vremea lui David...*”. Autorul nu pare interesat să precizeze dacă această foamete a avut loc înainte sau după păcatul cu Bat-Șeba. Acest lucru ne sugerează că nu ne mai aflăm în secțiunea care subliniază în mod direct consecințele păcatului cu Bat-Șeba care pare să se fi terminat în cap. 20. Conform promisiunilor din Deuteronom (vezi binecuvântările și blestemele din cap. 27-28 din Deuteronom) foametea în Israel era un semn clar al pedepsei lui Dumnezeu din pricina păcatului. Era ca un semnal de alarmă: Dumnezeu ne pedepsește din pricina păcatului. David, într-adevăr întreabă pe Domnul și află răspunsul. Dar oare răspunsul a întârziat trei ani, sau David a întârziat trei ani să întrebe pe Domnul. Probabil, a doua variantă este cea plauzibilă. Iată, se pare că David era într-un somn spiritual și reacționează cu întârziere. Nu știm când a avut loc această foamete, dar reacția lui David ne sugerează că era în perioada în care discernământul lui era încă afectat de păcatul cu Urie-Hetitul. Este foarte interesant răspunsul lui Dumnezeu care pare a fi foarte prompt: „*Din pricina lui Saul și a casei lui sângeroase,*

*pentru că a ucis pe Gabaoniți este foametea acestea.” Dreptatea lui Dumnezeu se înalță până la ceruri. Genocidul inițiat de Saul avusese loc cu mult timp în urmă. Saul murise de mult. Și iată că totuși, Dumnezeu aduce o pedeapsă în Israel din pricina păcatului lui Saul. Deși Saul este mort de mult, consecințele faptelor sale încă se abat asupra națiunii pe care el a condus-o. Dar Saul nu fusese pedepsit și omorât în luptă sub judecata aspră a lui Dumnezeu? De ce mai plana mânia lui Dumnezeu asupra națiunii Israel? Cred că răspunsul pe care ni-l sugerează întreg pasajul este că și mulți din fiii lui Saul participaseră la genocid și rămăseseră nepedepsiți. Într-adevăr, Domnul nu spune că foametea este doar din pricina lui Saul, ci din pricina lui Saul **și a casei lui sângeroase**. Omorârea copiilor pentru păcatele părinților era un lucru împotriva Legii. Și este important să sesizăm că nu doar Gabaoniții au propus acest lucru, ci Însuși Dumnezeu a fost de acord și s-a potolit față de țară după omorârea fiilor lui Saul. Dacă fiii lui nu participaseră la genocid, ei se putea delimita de păcatul tatălui lor prin pocăință pentru păcatele familiei din care făceau parte și prin jertfă. Într-adevăr, conform Legii orice vărsare de sânge atrăgea mânia lui Dumnezeu împotriva națiunii: „Să nu pângăriți țara unde veți fi, căci sângele celui nevinovat pângărește țara.” (Numeri 34:33). Sângele celui nevinovat striga din pământ către ceruri asemenea sângelui lui Abel. Textul din Numeri 34 ne arată și cum se face ispășirea pentru a abate mânia lui Dumnezeu de peste țară: „dacă un om omoară pe cineva, ucigașul să fie omorât, pe mărturia martorilor. Un singur martor nu va fi de ajuns ca să fie osândit cineva la moarte. Să nu primiți răscumpărare pentru viața unui ucigaș vinovat de moarte, ci să fie pedepsiți cu moartea. Să nu primiți răscumpărare pentru cel ce trebuie să fugă în cetatea lui de scăpare, ca să se întoarcă să locuiască în țară până la moartea preotului.....și ispășirea sângelui vărsat în țară nu se va putea face decât prin sângele celui ce-l va vărsa.” (34:30-33).*

Erau doar două excepții când crima putea fi ispășită altfel:

1. **Prima excepție** o reprezintă chiar modalitatea prin care a fost iertat David. David a comis crimă. Dar el a fost iertat și păcatul a fost ispășit pe baza pocăinței lui și pe baza mărturiei profetului Natan care a primit direct de la Domnul vestea posibilității iertării lui David. Deci când Domnul vedea disponibilitatea pocăinței din inima criminalului (ceea ce era un lucru foarte rar), El putea trimite pe profeții Săi pentru a anunța o iertare specială.
2. **A doua excepție** o reprezenta situația când criminalul nu era cunoscut. Pentru această situație, poporul evreu trebuia să împlinească un întreg ritual, pe care îl avem descris în Deut.21:1-9. Dar dacă criminalul era cunoscut și Domnul nu iniția o grațiere, atunci singura modalitate prin care trebuia ispășit păcatul era prin uciderea celui ce a vărsat sânge nevinovat.

Saul murise în bătălia cu Filistenii. De ce mai plana vinovăția asupra lui Israel? Descoperim câteva legități extrem de importante. Mai întâi suntem uimiți de dimensiunea comunitară a planului

lui Dumnezeu. Deși Saul era cel care păcătuisese, pedeapsa s-a abătut asupra întregului Israel. Israel era și el părtaș la acest păcat, fie în mod direct, fie în mod indirect. În mod cert, armata a fost implicată în exterminarea Gabaoniților. Apoi, Israel trebuia să ia atitudine într-un fel sau altul față de această fărădelege. Cel puțin, după ce David s-a suit la tron, trebuia făcut ceva. Nu știm cât timp a trecut de la genocidul inițiat de Saul și foametea care s-a abătut peste Israel. Este posibil ca foametea să se fi abătut mai cu seamă asupra următoarei generații. Atunci, înțelegem că fiecare generație primește o moștenire a păcatului ispășit, pe care trebuie să o soluționeze. Ne aducem aminte de Amaleciți, care au fost pedepsiți pentru că au atacat pe Israel în pustie după câteva sute de ani. Generația care a degustat pedeapsa a trăit în același spirit ca părinții lor și nu a condamnat păcatele acestora, nu s-a preocupat de soluționarea moștenirii păcatelor neispășite. Dumnezeu nu se raportează doar la indivizi, doar la comunități, doar la generații, ci chiar la națiuni în dinamica și evoluția lor pe scena istoriei. Fiecare om trebuie să-și asume apartenența la națiunea în care s-a născut, la comunitatea în care trăiește și să fie conștient de moștenirea pe care o primește. El nu poate spune: „Ce treabă am eu cu păcatele părinților mei de acum câteva sute de ani?”. El trebuie să își smerească sufletul, să condamne păcatele părinților, să trăiască astfel, să caute reconcilierea cu națiunile și comunitățile nedreptățite de strămoși. Avem în Scriptură frumoase exemple a unor oameni ai lui Dumnezeu care și-au asumat apartenența la un neam păcătos și și-au smerit sufletul, și au căutat îndurarea lui Dumnezeu. Neemia (vezi Neemia cap.1), Daniel (vezi Daniel cap.9) și Ezra (vezi Ezra cap.9) sunt niște exemple vrednic de urmat. Revenind la păcatul lui Saul, ne punem întrebarea: cum ar fi trebuit să reacționeze Israel pentru a ispăși păcatul și pentru a evita foametea? Să își smerească sufletul, să aducă jertfe de ispășire, să caute reconcilierea cu Gabaoniții, să pedepsească pe cei care au luat parte la genocid, și în special pe inițiatorii acestuia. Se pare că Israel nu a avut o astfel de reacție nici după îndepărtarea de la tron a casei lui Saul. Domnul îi atenționează prin foamete că păcatul față de Gabaoniți nu a fost ispășit încă. Soluția propusă de Gabaoniți este acceptată de Domnul. De aici înțelegem că și mulți din fiii lui Saul au fost purtați de acest spirit naționalist și șovin și au participat la genocid. Domnul îi spune lui David: *„Din pricina lui Saul și casei lui sângeroase...”* dacă foametea este trimisă în perioada de somnolență a lui David, identificăm un nou context prin care Domnul vrea să îl trezească pe David și să îl constrângă să ia atitudine. Ne aducem aminte că marea slăbiciune pe care o dezvolta David după păcatul cu Urie este dificultatea cu care ia atitudine față de cei ce păcătuiesc. În acest context David este constrâns de situație să pedepsească pe fiii lui Saul. David are grijă însă să își respecte jurământul față de Ionatan.

Urmașii lui Saul au fost spânzurați pe munte, înaintea Domnului. Rițpa, mama a doi dintre cei uciși, a stat lângă cei spânzurați zi și noapte pentru a păzi trupurile de animale și păsări. Autorul ne spune că a stat de la începutul seceratului până a căzut ploaie din cer. Dacă expresia „a căzut ploaie din cer” ar semnifica începutul sezonului ploios, atunci înseamnă că ea a stat acolo destul de multă vreme. Unele comentarii sugerează că iar ar fi rămas acolo din aprilie până în octombrie, adică în toată perioada recoltei. Nu știu exact cât a stat Rițpa, dar textul ne sugerează că a stat acolo multă vreme. David aude ce se întâmplă, și ca trezit din somn, poruncește luarea și înmormântarea trupurilor fiilor lui Saul. David și-a adus aminte probabil de porunca din Lege care spune: *„dacă se va omori un om care a săvârșit o nelegiuire vrednică de pedeapsa cu moartea, și l-ai spânzurat de un*

lemn, trupul lui mort să nu stea noaptea pe lemn; ci să-l îngropi în aceeași zi, căci cel spânzurat este blestemat înaintea Domnului și să nu spurci țara pe care ți-o dă de moștenire Domnul, Dumnezeuul tău.” (Deut.21:22-23).

David se pare că a uitat și de această poruncă. Ce mi se pare cel mai interesant din acest pasaj este că autorul semnalează că Domnul a fost potolit față de țară nu după spânzurarea fiilor lui Saul, ci după înmormântarea lor. Învățăm o lecție foarte importantă: pedeapsa celui vinovat aduce ispășirea și pace în țară doar dacă pedeapsa însăși respectă legile divine. David a înfăptuit pedeapsa fără să respecte poruncile divine. Acest tip de pedeapsă nu a adus pacea cu Dumnezeu. Doar după ce pedeapsa însăși a respectat instrucțiunile divine, Dumnezeu a devenit binevoitor față de țară. Nu poți ispăși un păcat prin încălcarea unei alte legi a lui Dumnezeu. Dumnezeu este sfânt și drept și nu poate fi batjocorit. Nu doar a face dreptate contează, ci și cum faci dreptate are o la fel de mare importanță. Pedeapsa pentru a putea fi primită trebuie să reflecte caracterul lui Dumnezeu.

Sunt atâtea lucruri pe care le putem învăța din acest capitol: moștenirea pe care o lăsăm generațiilor ce vine, responsabilitatea comunitară a fiecăruia, legăturile dintre generații, reconcilierea dintre națiuni, ispășirea păcatului strămoșilor, modalitatea în care se înfăptuiește dreptatea, experiențele pe care ni le dă Dumnezeu pentru a ne trezi din somn. Este însă dificil să îmi dau seama care este tema centrală pe care vrea să o sublinieze autorul și cum se armonizează aceasta cu celelalte pasaje. Un posibil element de legătură este acela al somnolenței spirituale a lui David și al tratamentului pe care îl aplică Dumnezeu pentru a aduce vindecare în sufletul lui. Le fel cum a făcut cu Bat-Șeba, parcă la fel face și acum Dumnezeu și îl constrânge pe David să ia atitudine și să inițieze pedeapsa cu moartea, să fie un agent al răzbunării lui Dumnezeu. Dacă aceasta este legătura intenționată de autor, atunci prima parte a cap.21 ar trebui inclusă în secțiunea 11-22. Rămâne să studiem și celelalte pasaje de la sfârșitul cărții și apoi să revenim asupra înlănțuirii logice a ideilor teologice.

Un **al doilea tablou** ar fi constituit din următorul pasaj, care este despre câțiva din vitejii lui David. Este un pasaj în care David este pus în umbră, și în care strălucesc oștenii lui. Nu știm exact când și de ce a izbucnit din nou războiul cu Filistenii. Dar nu acest lucru pare să fie în atenția autorului, deși am putea emite ipoteza că războiul din partea Filistenilor poate fi o consecință a perioadei de întuneric spiritual străbătută de Israel în cap.10-22. Slăbirea spirituală a poporului Israel a dus mereu la întărirea puterii vecinilor și la izbucnirea de războaie cu aceștia. Oricum aceste războaie au avut loc cel mai probabil când David era bătrân. În versetul 15 ni se spune că David era obosit, iar alte traduceri folosesc termenul „epuizat”. Deci, cel mai probabil David era în vârstă și probabil acesta a fost motivul pentru care a obosit. Dacă David când a păcătuit cu Bat-Șeba avea aproximativ 45 de ani, în cap 20 el are cu siguranță peste 55 de ani. David participa la război chiar dacă era înaintat în vârstă, și participarea nu presupunea doar prezența sa pe câmpul de luptă, ci și confruntarea directă cu vrăjmașii. David proceda astfel probabil din pricina experienței din cap.11. Toată căderea sa a început cu lene și cu refuzul de a mai merge la război. Ca unul, care a învățat această lecție, David se avântă în luptă chiar dacă este înaintat în vârstă. Este un semn important al vindecării sale. Astfel, el obosește pe câmpul de luptă și este în pericol de moarte. Așași îi salvează

viața și slujitorii lui îl roagă să nu mai vină pe câmpul de luptă. David este așezat în umbră și strălucesc slujitorii lui. Primul care strălucește este Abişai care îl omoară pe Filisteanul care vroia să îl ucidă pe David. Autorul precizează uciderea a patru din fiii lui Rafa de către slujitorii lui David. Fiii lui Rafa erau din fiii uriașilor și erau luptători feroși și de temut. Ei erau simbolul puterii Filistenilor și prezența unuia dintre ei în oștire era mai ceva ca importanța unui tanc într-o armată din zilele noastre. Autorul ne oferă și detalii despre înfățișarea lor și despre armele lor pentru a înțelege cât de dificil era de ucis un asemenea viteaz. Observ faptul că aceste biruințe sunt descrise de autor astfel încât să ne amintim de isprăvile lui David și Ionatan de altădată. Unul din cei patru uriași poartă numele uriașului ucis de David altădată: Goliat din Gat, iar cel care îl ucide este Elhanan, fiul lui Iaaire-Oreghim din Betleem. Nu se poate să nu ne aducem aminte de David din Betleem care mai de mult l-a răpus pe fiorosul Goliat. Despre un alt uriaș autorul ne spune că a batjocorit pe Israel. Iar ne aducem aminte de Goliat. Cel care îl ucide este Ionatan, fiul lui Șimea, fratele lui David. Ne aducem aminte nu doar de Goliat, cât și de Ionatan de altădată, fiul lui Saul, prin care Domnul a adus o mare victorie împotriva filistenilor. Oare de ce precizează autorul aceste detalii care ne fac să facem o paralelă cu isprăvile tânărului David și tânărului Ionatan? Este ca și cum Domnul ne-ar spune: Eu ridic noi viteji pentru fiecare generație. Ionatan a murit, și David a îmbătrânit, dar Eu ridic un alt tânăr din Betleem și un alt tânăr pe nume Ionatan care vor face isprăvi la fel de mari.

Este evident faptul că autorul vrea să îi înalțe pe slujitorii lui David. Pasajul începe cu versetul: „*David s-a pogorât **cu slujitorii lui** și s-a luptat împotriva Filistenilor.*”, și se încheie cu următoarele cuvinte: „*Acești patru oameni erau copiii lui Rafa născuți la Gat. Au pierit uciși de mâna lui David și **a slujitorilor lui**.*” Slujitorii lui au o temere: „*Atunci oamenii lui David i-au jurat zicând:*” *Să nu mai ieși cu noi la luptă, ca să nu stingi lumina lui Israel.*” Cât de justificată era temerea lor? Ei erau conștienți de ce reprezenta David pentru națiune. Chiar dacă David îmbătrânise și nu mai putea lupta ca în tinerețe, cu toate acestea el era considerat lumina lui Israel. Nu cred că autorul vrea să indice o atitudine idolatră față de David. Este mai degrabă o atitudine realistă. David era salvatorul și unificatorul națiunii, era cel, prin care Domnul dăduse mari izbăviri lui Israel, și l-a înălțat pe Israel printre națiuni. David era simbolul speranței lui Israel și un model pentru tot Israelul. Nici autorul nu vrea să minimalizeze importanța lui David. În ultimul verset el ar fi putut preciza că cei patru uriași au pierit de mâna slujitorilor lui David. Totuși, el precizează că au pierit **de mâna lui David** și a slujitorilor lui. Deci, chiar dacă în acest pasaj strălucesc slujitorii lui David, acesta continuă să strălucească în continuare și, deși nu este prezent pe câmpul de luptă el este considerat de slujitorii lui „lumina lui Israel”, și autorul însuși îl consideră cheia victoriilor asupra Filistenilor. Este un pasaj foarte interesant: pe de o parte, David este pus în umbră, și strălucește credințioșia lui Dumnezeu de a ridica viteji în fiecare generație, iar pe de altă parte David rămâne lumina lui Israel și este subliniată legătura dintre David și slujitorii lui. Nu David a adus victoria, nici slujitorii nu sunt cei ce au adus victoria. Iar autorul subliniază de două ori că victoria a venit prin mâna lui **David și a slujitorilor lui**. Întrezărim legătura dintre lider și echipa sa de viteji. Un lider singuratic nu poate realiza nimic. Fără o echipă de viteji este fără putere și fără impact. De aceea, orice lider trebuie să fie preocupat să crească viteji în jurul lui și când el va îmbătrâni să nu uite de credințioșia lui Dumnezeu de a ridica noi viteji în fiecare generație. El trebuie să nu desconsidere tinerețea, ci să conlucreze cu

Domnul și să dea șansa afirmării și să investească în cei tineri. Pe de altă parte, o echipă fără lideri ca David nu poate realiza mare lucru. În ciuda faptului că îmbătrânise, David rămâne lumina lui Israel. Vitejii cei tineri realizează mari isprăvi, ca isprăvile sale din tinerețe. Cu toate acestea, ei nu-i pot lua locul și nimeni dintre vitejii numiți nu au realizat cât a realizat David pentru Israel. Vitejii, ori cât de viteji ar fi, au nevoie de un lider încercat ca David.

Nu îmi dau încă seama care este rolul acestui pasaj în expoziția tablourilor de la sfârșitul lui 2 Samuel. Sesizez că ar putea fi o legătură cu primul tabloul din cap.21, în ce privește legăturile dintre generații. Dacă în 21a înțelegem că orice nouă generație primește o moștenire a păcatului neispășit a vechii generații, în 21b observăm cum strălucește credințioșia lui Dumnezeu în a ridica viteji în fiecare nouă generație. El nu este în criză niciodată. El va avea mereu viteji Lui.

Capitolul 22 ne prezintă un **al treilea tablou** – o cântare de laudă scrisă de David după ce a fost izbăvit din mâna vrăjmașilor lui și din mâna lui Saul. Nu știm exact când a fost scris acest psalm, dar este posibil să fie scris înainte de păcatul cu Bat-Șeba. Nu știu nici de ce autorul inserează acest psalm la sfârșitul cărții Samuel. Vom analiza mai întâi conținutul acestui psalm. Structura psalmului este următoarea:

- V.2-4 **Introducere:** Domnul este stâncă și Izbăvitorul meu!
- V.5-7 **Situația de criză:** În ziua strâmtorării am strigat către Domnul!
- V.8-19 **Descrierea ajutorului lui Dumnezeu:** Dumnezeu Însuși, în toată măreția Lui, S-a sculat și m-a izbăvit cu puterea Lui!
- V. 20-28 **Motivul izbăvirii:** Dumnezeu mi-a răsplătit după nevinovăția mea!
- V.29-46 **Succesele și înălțarea din prezent sunt atribuite tot Domnului!**
- V. 47-51 **Concluzie:** Domnul este cel vrednic de laudă!

Psalmul este foarte structurat, asemenea unei predici alcătuită cu mare atenție. În prima parte a psalmului, David își anunță tema cântării. Introducerea îl declară pe Domnul sursa oricărei izbăviri. David se declară în totală dependență de Domnul și îl declară pe Domnul ca singurul mântuitor. David este ancorat în planul cel nevăzut și nu vede izbăvirea ca venind din puterile sale, din partea oamenilor și nici nu o pune pe seama norocului sau a întâmplării. Pentru a întări acest lucru Domnul este numit: stâncă (de două ori), cetățuie, izbăvitor, adăpost, scut, putere, turnul cel înalt, scăpare, mântuitor în doar 2 versete. David este atât de convins că doar Domnul este izbăvirea și vrea să înalțe cu atâta hotărâre acest adevăr, încât întărește acest lucru de 10 ori în doar două versete. Este interesant că termenul „stâncă” este repetat de două ori, și apoi de mai multe ori pe parcursul psalmului. Pare metafora favorită a lui David. Ne amintim că atunci când David fugea de Saul, deseori se ascunde pe înălțimile stâncilor. Acest lucru nu este întâmplător. Este ca și cum David ne-ar

comuta atenția de pe elementul vizibil care părea cheia izbăvirii sale pe Domnul cel nevăzut care reprezintă adevărata sursă a mântuirii. Dacă David repetă acest adevăr așa de mult, înseamnă că este un adevăr care este greu primit de mintea omenească. Cum a așezat Domnul acest adevăr în mintea lui David? Răspunsul la această întrebare vine în următoarea parte a psalmului: Domnul a zidit acest adevăr în inima lui David prin intermediul situațiilor de criză. Acest psalm detaliază discuția pe care am avut-o când am studiat 1 Samuel cap.23. El explică, cum zidește Domnul smerenia în inima unui lider prin intermediul situațiilor de criză. Omul se naște sub robia vizibilului și cu sâmburele îndumnezeirii în el. El, prin natura sa, vede izbăvirea ca venind fie din partea oamenilor, fie prin propriile sale puteri. El nu vede dincolo de cortina vizibilului, de aceea, se mândrește și își idolatrizează semenii, și nu-L mai laudă pe Domnul. Pentru ca mintea bolnavă a omului să primească acest adevăr atât de simplu „Domnul este sursa oricărei izbăviri!”, este nevoie de un îndelung tratament. Acest tratament presupune situații de criză în care puterea noastră sau ajutorul semenilor nu pot face nimic. În acele momente, este evident că ajutorul poate veni doar de sus. Cu cât situația de criză este mai mare, cu atât acest adevăr strălucește mai mult. Situația de criză în care l-a așezat Domnul pe David a fost cât se poate de mare: *„Căci valurile morții mă înconjuraseră, șuvoaietele nimicii mă înspăimântaseră, legăturile mormântului mă înconjuraseră, lațurile morții mă prinseseră.”* Confruntarea cu o moarte iminentă este una din cele mai dificile situații de criză prin care poate trece omul. David recunoaște că s-a temut, că s-a înspăimântat. Frica a fost o trăire normală, chiar benefică. Dacă nu ar fi apărut frica, unde ar mai fi fost situația de criză? Dar David nu s-a lăsat copleșit sau paralizat de frică, ci a strigat către Domnul. Nu a strigat la sine sau către oameni, căci ajutorul acestora era de prisos. Criza era așa de mare, încât era evident că ajutorul putea veni doar de la Domnul.

Poate cea mai frumoasă parte a acestui psalm este aceea care descrie cum a perceput David ajutorul venit de sus. În mod cert, David folosește metafora pentru a descrie ajutorul ceresc. Este interesant că aceste metafore îl prezintă pe Însuși Dumnezeu părăsindu-și tronul și cerul, încălecând pe un heruvim, venind în ajutorul lui David și întinzându-i mâna. David putea descrie altfel ajutorul, putea să prezinte pe Domnul care stă pe scaunul lui de domnie în ceruri și trimițând pe îngeri să îl salveze. Dar David nu face acest lucru. Aceasta nu înseamnă că Domnul nu se folosește și de îngeri pentru a aduce izbăvirea, dar David vrea să sublinieze că Domnul Însuși S-a implicat cu toată ființa în salvarea sa. David îl percepe pe Domnul ca fiind atât de preocupat de salvarea sa și ca implicându-se direct pentru a o înfăptui. Salvarea lui David era pe lista de priorități a Domnului. Astfel, acesta, se ridică de pe tron părăsește cerul și vine spre David pentru a-i întinde mâna. Ce imagine frumoasă! Domnul nu a dat doar o poruncă unui înger și apoi și-a văzut de treburile Împărăției. Salvarea lui a fost așa de importantă, încât El Însuși a coborât la David și a luat parte la întregul proces al salvării lui. David uită în mod intenționat să-i pomenească pe îngeri. El vrea să înțelegem că, dincolo de tot felul de intermediari și mijloace folosite de Domnul (ca de exemplu vestea primită de Saul că filistenii au intrat în țară – vezi 1 Samuel cap.23), Domnul est adevărata sursă a oricărei izbăviri, și că El este 100% preocupat și ia parte la întregul proces al salvării. Un alt lucru care mă impresionează din descrierea lui David este măreția și puterea Domnului. David a cunoscut în procesul salvării puterea și măreția Domnului. Domnul nu este doar dornic să ne salveze și ia aminte la rugăciunile

noastre, ci are și puterea să o facă. El nu doar că vrea să ne vină în ajutor, dar și poate face. Sună a truism: Domnul este puternic și măreț. Dar pentru mintea robită de vizibil și copleșită de amenințările unei situații de criză acest adevăr este învăluit de îndoială. David a descoperit prin experiențele sale și prin necazurile sale puterea și măreția Domnului, și acum o poate descrie folosind niște metafore extraordinare. David percepe salvarea sa ca fiind un moment extrem de important în planul lui Dumnezeu și intervenția divină are consecințe peste întregul pământ: „*Fundul mării s-a văzut, temeliile pământului au fost descoperite, de mustrarea Domnului, de vuietul suflării nărilor Lui.*”

Partea controversată a acestui psalm, este pentru unii, modul în care David explică motivul salvării sale: „*căci am păzit căile Domnului, nu m-am făcut vinovat față de Dumnezeul meu. Toate poruncile Lui au fost înaintea mea, și nu m-am depărat de la legile Lui.*” Aceste versete ne fac în primul rând să ne gândim că acest psalm a fost scris înainte de păcatul cu Urie sau măcar că izbăvirea descrisă de David a avut loc înainte de acest păcat. Este adevărat că Însuși Domnul ne spune prin sfânta scriptură că David a păzit toate legile Lui și a trăit în ascultare cu excepția păcatului cu Urie-Hetitul – și aici sunt incluse probabil și toate consecințele aduse de acest păcat și care sunt descrise în cap.11-20 din 2 Samuel. Ne întrebăm bineînțeles unde este harul atunci și dacă nu cumva David propovăduiește mântuirea prin meritele omului? Nu voi insista asupra acestei discuții și probleme pe care am dezvoltat-o cu alte ocazii. Lucrurile sunt la fel de clare în Vechiul și Noul Testament. Mântuirea este prin harul nemeritat al lui Dumnezeu, dar acest har nu coboară peste toți ci doar peste cei ce cred. Credința este și ea un har, dar implică și alegerea omului. Credința autentică este dovedită printr-o viață de ascultare de Domnul. Nu este vorba despre o viață perfectă, ci despre o viață în care ne căim de orice păcat și în care dominantă este ascultarea de Domnul. Astfel, credința mântuitoare o pot numi în mod direct: cine se încrede în Domnul va fi mântuit, sau în mod indirect: cel ce ascultă de Domnul va fi mântuit. Dar este vorba despre unul și același lucru și așezat în contextul teologic mai larg al întregii Scripturi nu umbrește deloc harul lui Dumnezeu ci doar subliniază partea de responsabilitate a omului în procesul mântuirii. Mulți creștini nu înțeleg aceste lucruri și se miră de cuvintele din Noul Testament de genul celor din Predica de pe Munte: „*Nu orișicine-Mi zice: „Doamne, Doamne!” va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce **face voia tatălui Meu** care este în ceruri...de aceea orișicine aude cuvintele mele **și le face**, îl voi asemăna cu un om cu judecată care și-a zidit casa pe stâncă.*” Oare predică Mântuitorul mântuirea prin fapte? Nu, da la fel ca David, pune accentul pe dovada vie a unei credințe mântuitoare: o viață trăită în ascultare de Domnul. Observați că accentul nu cade nici măcar pe pocăință (care reprezintă de altfel tot un act de ascultare), ci pe păzirea poruncilor tatălui pe care El le-a descris în predica de pe munte. David este la fel de conștient ca Mântuitorul că mântuirea nu este necondiționată. Ea este condiționată de ascultarea omului de poruncile Domnului. David nu vede acest lucru ca pe un merit. De aceea el pomenește de bunătatea lui Dumnezeu și de îndurarea Sa. Salvarea est un act al bunătății lui Dumnezeu, tocmai pentru că omul nu merită nimic. Dacă ar fi fost o simplă datorie pentru Domnul salvarea lui David, atunci nu s-ar mai fi vorbit de bunătatea lui Dumnezeu. Dar această bunătate se manifestă doar pentru cei curați și smeriți.

În următoarea parte a psalmului David subliniază rodul trecerii cu Domnul prin cuptorul de foc al încercărilor. Atunci când vrăjmașii lui erau mai puternici decât el, era cât se poate de clar că ajutorul putea veni doar de la Domnul. Dar acum David era înălțat sus de tot, era împărat peste Israel și era înconjurat de o mulțime de viteji. Dacă în situația de criză, David se descrie pe sine pasiv, și contemplând salvarea divină, în ultima parte a psalmului, el este activ și se avântă cu putere în luptă. Este atât de frumos că David nu a uitat lecția dependenței de Dumnezeu pe care a învățat-o în situația de criză. Și chiar dacă în prezent, nu mai este într-o situație de criză și el participă cu toată ființa pentru propria-i izbăvire, el Îl recunoaște tot pe Domnul ca fiind singura sursă a izbăvirii. Toate succesele din prezent el le atribuie aceluiași Dumnezeu care în situația de criză S-a coborât din ceruri și l-a mântuit. El își recunoaște totala dependență de Domnul în toate acțiunile Sale și-L recunoaște ca și Izbăvitor pentru fiecare pas înainte. Astfel, Domnul îl călăuzește, îi face picioarele ca ale cerboaiței, îl așează pe locuri înalte, îi deprinde mâinile la luptă, îi dă scutul și îl face mare, răpune vrăjmașii lui în luptă, îl scapă din neînțelegerile poporului său, îi supune popoarele! David învață de fapt trei lecții majore în cuptorul de foc al încercărilor descris în prima parte a psalmului. Prima este lecția dependenței totale de Dumnezeu, pe care am descris-o mai sus. A doua lecție este următoarea: deși Domnul este sigura sursă a izbăvirii, aceasta nu înseamnă că omul trebuie să fie pasiv și neparticipativ. Sunt situații, în care nu ai cu ce te implica și singurul lucru pe care îl poți face este să aștepti în tăcere ajutorul Domnului, dar nu este așa tot timpul. David își făcea mereu partea lui. Îl vedem în a doua parte psalmului extrem de implicat în propria-i izbăvire. El participă cu toată puterea pentru a nimici vrăjmașii și a rămâne pe tronul lui Israel. A treia lecție este cea a curajului. A doua parte a psalmului ne prezintă și un salt al credinței în viața lui David. După ce i s-a descoperit puterea și credincioșia lui Dumnezeu în mijlocul cuptorului de foc al încercărilor, David este mai curajos și plin de încredere și este gata să facă împreună cu Domnul isprăvi mari. El este mai hotărât, mai curajos, mai plin de îndrăzneală: „*Cu Tine mă năpustesc asupra unei oști înarmate, cu Dumnezeul meu sar peste zid.*” Dumnezeu așteaptă de la noi ca, după ce am văzut puterea Lui în mijlocul unei încercări, să devenim mai curajoși în credință și să ne avântăm cu mai multă râvnă în bătăliile Sale.

Ultima parte a psalmului este și concluzia psalmului: Domnul este singurul izbăvitor, și de aceea, El este și singurul vrednic de laudă! În urma succeselor amănunțite de care a avut parte, David vrea să îl laude pe Domnul (nu pe sine!) printre popoare! David nu vrea să își însușească slava, ci vrea ca toată slava să fie doar a Domnului! El își scoate cununa și o aruncă înaintea tronului Slavei: „*De aceea Te voi lăuda printre neamuri, Doamne! Și voi cânta spre slava Numelui Său!*”. David nu uită de mandatul preoției și știe că omul l-a înălțat nespus de mult pentru ca Numele Lui cel sfânt să fie înălțat peste popoare! Scrierea psalmului are în cele din urmă scopul de a comuta atenția poporului de pe sine, spre Domnul care l-a înălțat nespus de mult!

Evenimente din timpul domniei lui David (continuare)

– 21:1-24:25 –

Cap. 23 începe tot cu o cântare. De această dată autorul precizează când anume a fost scrisă ea: „*Iată cele din urmă cuvinte ale lui David.*” Cântarea din cap.22 nu pare a fi scrisă la sfârșitul vieții. Ultimul verset din cântarea din cap.22 ne sugerează că ea ar fi scrisă după legământul Davidic. Și deci după cap.7 din 2 Samuel. Ne aducem aminte că am discutat faptul că în secțiunea 5-10 din 2 Samuel nu toate evenimentele sunt așezate în ordine cronologică și există și posibilitatea ca legământul Davidic să fie încheiat în ultimii ani ai domniei după ce Tirul a zidit lui David o casă de cedru. Dar este posibil că David să fi avut o altă casă tot din cedru din prima parte a domniei. Dacă acest lucru ar fi adevărat, atunci cântarea din cap.22 ar putea fi așezată în contextul marilor biruințe din cap.8-10. Este evident faptul că David scrie cântarea din cap.22 într-un moment de înălțare și nu în contextele dificile descrise de autor în cap.11-20. Rămâne de văzut dacă acest psalm (Ps.18 de fapt) a fost scris înainte de cap.11 sau după cap.20. Eu personal înclin să cred că acesta a fost scris înainte de cap.11, în contextul unui măreț apogeu atins de David, deopotrivă spiritual și militar. Conținutul cântării din cap.23 întărește această interpretare. Știm din Samuel principalele evenimente din viața zbuciumată a lui David. În fața acestora, ne întrebăm curioși: oare care vor fi ultimele cuvinte ale lui David? David așează la sfârșitul ultimilor sale cuvinte un mesaj pe care l-a primit de la Însuși Domnul: „*cel ce împărățește între oameni cu dreptate, cel ce împărățește în frică de Dumnezeu, este ca lumina dimineții, când răsare soarele în dimineața fără nori; ca razele soarelui după ploaie, care fac să încolțească din pământ verdeța.*” David este marcat de o provocare pe care i-a făcut-o Domnul. Domnul, pentru a-l ajuta pe David să înțeleagă cât de importantă este funcția sa, și cât bine poate face lui Israel și întregului pământ dacă și-o împlinește în acord cu poruncile divine, îi face o măreață descoperire. Și în această descoperire îi aduce înaintea ochilor o metaforă așa de frumoasă legată de lumina dimineții. Astfel, David în fiecare dimineață, când ochii lui se scaldau în minunata lumină a dimineții își putea aduce aminte de această metaforă și era motivat ca și în acea zi să împărățească cu frică de Domnul. David avea mereu înaintea ochilor înălțimea spirituală despre care i-a vorbit Domnul. Ne întrebăm desigur dacă David a reușit să ajungă pe această înălțime. Probabil în cap.8-10 se afla acolo, sau cel puțin pe aproape. Dar căderea din cap.11 l-a aruncat de pe aceste înălțimi. Iar David la sfârșitul vieții scrie cu profundă tristețe: „*Măcar că nu este așa casa mea înaintea lui Dumnezeu...*”. Când vorbește despre casa lui, el are în vedere și pe fiii lui, dar cu siguranță și pe sine. El însuși s-a abătut de la frica de Domnul și el însuși a contribuit prin păcatul lui la tragedia spirituală a fiilor lui. În cap.21, David este numit lumina lui Israel de către slujitorii lui, iar în cap.22 David spune: „*Da, Tu ești lumina mea, Doamne! Domnul luminează întunericul meu!*”. Dar acum în cap.23 David nu se vede pe sine și pe casa lui ca fiind acea lumină binecuvântată a dimineții despre care a vorbit Domnul. Cu toate acestea David are o speranță. Speranța se leagă de legământul Davidic, despre care e conștient că este un har nemeritat de el sau de casa lui. Dar

legământul este bine întărit și el va aduce mântuire și bucurie lui David. Legământul vorbește despre unul din fiii lui David care va avea o relație extraordinară cu Domnul, căruia Domnul îi va fi Tată. Acest fiu al lui David este Mesia Însuși. El va reuși să cucerească și să rămână pe înălțimea despre care i-a vorbit Domnul lui David. Ce nu a reușit să facă David, va face fiul lui. El va fi lumina lumii, lumina întregului pământ! Ultimele cuvinte ale lui David trădează deopotrivă tristețe și speranță. Tristețea este legată de falimentele personale și cele ale fiilor lui. Dar speranța are în vedere venirea lui Mesia care lua testele picate de David și care în cele din urmă va desăvârși mântuirea lui David însuși. David nu se vede însă pe sine printre cei răi. El este sigur de iertarea și mântuirea sa, el cunoaște sfârșitul celor răi. El însuși a degustat din judecata lui Dumnezeu atunci când a ales calea celor răi. Cum însă el așteaptă mântuirea, și nu judecata: „*Nu va face El oare să răsară din el tot ce este spre mântuirea și bucuria mea? Dar cei răi...*”.

Următorul pasaj ne vorbește despre vitejii lui David. În cap.21, autorul ne-a oferit câteva relatări despre faptele de vitejie ale unora din slujitorii lui David. În a doua parte a cap.23 autorul ne oferă mai multe detalii despre cei mai de seamă viteji ai lui David. Unii spun că ar fi vorba doar de 30 de viteji și că avem 37 pentru că sunt menționați și unii care au murit (de exemplu Asael și Urie) și care erau probabil înlocuiți pentru a fi mereu 30 de viteji. Sunt și alte interpretări care nu insistă pe existența unui număr fix. Astfel, primii 6 viteji nu ar fi incluși în cei 30. Și atunci ar fi primii trei, apoi următorii trei și apoi încă 31, în total 37 de viteji în timpul domniei lui David. Indiferent de numărul exact al acestora, acest pasaj este extrem de important deoarece desființează mitul eroului solitar. David nu a fost un erou solitar. El și-a format cu ajutorul Domnului o echipă de viteji puternici. Cu ajutorul acestora și-a întărit domnia și a câștigat nenumărate războaie. Aceștia nu erau doar simpli războinici, ci erau și oameni ai credinței, prin care Domnul făcea reale minuni pe câmpul de luptă. Lista începe cu cei mai de seamă trei viteji. Autorul ne oferă detalii despre faptele lor de vitejie. Eleazar și apoi Șama stau de unii singuri în fața oștirii Filistenilor și o înving. Autorul subliniază de fiecare dată: „*Și Domnul a dat o mare izbăvire.*” Dumnezeu lucra prin acești viteji. Primul dintre ei, Ioșeb-Basșebeț, și-a învârtit sulita peste 800 de oameni și i-a omorât pe toți odată. Acest lucru este posibil doar dacă îngerii luptau alături de el.

Vitejii lui David erau oameni neînfricați, plini de curaj, plini de încredere în Dumnezeu și foarte devotați lui David, gata să își riște viața pentru a împlini dorințele acestuia. Și erau mereu în fruntea oștirii și inspirau putere lui Israel dându-i curaj să se avânte în luptă. Te simțai bine să lupți alături de asemenea viteji. Este interesant că Ioab nu este prezent în listă. Apare în schimb unul din cei care purtau armele lui Ioab. Destul de ciudat, ca tocmai Ioab, marele lider militar să lipsească. Ar putea fi două interpretări. Este posibil ca această listă să cuprindă pe cei care s-au remarcat prin acte de vitejie deosebită și nu ca tacticieni și strategii militari. Ioab era un strateg și lider militar excelent, și cu siguranță că era și un bun luptător. Dar este posibil să nu se fi ridicat la înălțimea acestora. Se pare că Domnul nu a făcut minuni prin Ioab. El era un om răzbunător și lipsit de caracter și astfel nu s-a putut ridica la înălțimea celor care se încredeau în Domnul. A doua variantă de interpretare susține că lista cuprindea pe cei care se încredeau în Domnul. Ei erau adevărații viteji ai lui Israel. Ioab, deși un luptător de temut, nu a fost inclus în listă din pricina caracterului său îndoielnic. Oricare din

interpretare ar fi adevărată, este important să sesizăm că autorul însuși vrea să ne întrebăm de ce tocmai marele Ioab nu este trecut în lista vitejilor. El menționează în v.37 înadins că Țelec era unul din cei care purta armele lui Ioab. Absența lui Ioab din lista vitejilor ne oferă o lecție minunată. Nu este de ajuns să îți dezvolti cu pasiune darurile pe care le-a pus Domnul în tine. Trebuie să faci acest lucru, dar conlucrând cu El, punându-ți încrederea în El și spre slava Lui. Ioab nu a fost leneș și a devenit un lider militar de excepție. Cu toate acestea, pe de o parte, performanțele sale au fost limitate de lipsa sa de credință, pe de altă parte caracterul său îndoielnic l-a exclus din lista adevăraților viteji ai lui Israel.

Cine nu și-ar fi dorit să facă parte din vitejii lui David? Meditez la relevanța acestei liste pentru ei atunci și acolo. Să nu uităm că Israel a fost chemat să poarte războaiele Domnului și pentru mult vreme încrederea în Domnul se manifesta prin participarea la război. Această listă a fost lăsată în Scriptură cu menirea de a inspira și de a stârni gelozia tinerilor lui Israel. Era o chemare pentru fiecare să persevereze în curaj și credință pentru a ajunge un mare viteaz în Israel. Domnul nu este sărac în daruri, ci el vrea să ridice cu credincioșie viteji în fiecare generație. El nu a iubit mai mult generația lui David, ci vrea să facă mari isprăvi prin fiecare generație. Atât tinerii din vremea lui David cât și cei ce au urmat puteau citi din Sfintele Scripturi despre faptele vitejilor lui David și puteau fi provocați să calce pe urmele lor. Dumnezeu a adus prin David o mare trezire spirituală în Israel și prin David Israel a împlinit mandatul primit de Iosua. Domnul a avut un plan cu David și cu Israel. Dar tocmai pentru că Domnul a avut un plan pentru această perioadă din istorie, nu l-a ridicat doar pe David ci și pe vitejii lui. Fiecare s-a născut în diferite seminții din Israel, unii chiar în afara granițelor lui Israel. Nu știau unii de alții și nici de rolul atât de important pe care aveau să îl joace în planul lui Dumnezeu. Dumnezeu i-a modelat pe fiecare cu mare grijă și prin mari încercări, ca apoi, să îi adune laolaltă încetul cu încetul și să facă din ei marea echipă a lui Israel, elita războinicilor lui Israel, cei care vor croi cărări drepte poporului în războaiele Domnului.

Lista vitejilor a ajuns și la credincioșii nou-testamentali. Ei nu mai sunt chemați să poarte războaie fizice și să împlinească în mod fizic judecata lui Dumnezeu pe pământ, dar sunt în continuare chemați să fie viteji. Domnul vrea să ridice viteji ai credinței în fiecare generație. Vitejia se va manifesta altfel. Astfel, un tânăr care decide să trăiască curat într-o lume a pornografiei și idolatriei sexuale, un tânăr care decide să studieze cu consecvență Cuvântul lui Dumnezeu într-o lume a superficialității și ignoranței, cineva care își păstrează credința cu prețul vieții sau refuză compromisul cu riscul de a-și pierde casa, toți aceștia sunt marii viteji ai Noului Legământ. Ești un asemenea viteaz? Când te uiți la trecutul tău spiritual te poți lăuda în Domnul cu acte mărețe de credință care au adus glorie Numelui Său? Nu poți ajunge însă un viteaz peste noapte. Credința crește încetul cu încetul, și când ea este pregătită, Domnul aduce în viața noastră contextul în care ea poate străluci. Uneori sunt contexte despre care ceilalți din jur nu știu prea multe, uneori sunt fapte făcute în ascuns, despre care nimeni nu va afla niciodată pe acest pământ. Dar credința a strălucit spre slava lui Dumnezeu cu mare putere chiar atunci în taină, în noaptea cea grea a ispitei, când am ales să nu cedăm ispitei ci să ne încredem în Domnul oricare ar fi prețul ce trebuie plătit. Un viteaz nu se teme de moarte. Cine învinge frica de moarte, poate stăpâni cu ușurință toate celelalte temeri. Vitejii lui

David nu se temeau de moarte. Acest lucru le dădea curaj să se avânte în bătălie. Ei erau deplini conștienți de protecția lui Dumnezeu, și priveau ca Avraam de altă dată spre o patrie mai bună. Cel care vrea să facă acte de vitejie pe acest pământ trebuie să își piardă viața în această lume. De-abia apoi, va fi liber să trăiască pentru cealaltă lume.

Cuprins

David în țara Filistenilor și moartea lui Saul (continuare)	1
– 2 Samuel 1:1-1:27 –	1
David, împărat al lui Iuda la Hebron	4
– 2:1-4:12 –	4
David împărat peste tot Israelul	13
- 5:1-7:29 -	13
Biruințele și bunătatea lui David	29
– 2 Samuel 8:1-10:19 –	29
Păcatul lui David și consecințele acestuia asupra personalității lui	35
– 11:1-12:31 –	35
Consecințele păcatului lui David asupra familiei lui	44
– 13:1-14:33 –	44
Răscoala lui Absalom	51
- 15:1-16:23 -	51
Răscoala lui Absalom (continuare)	58
- 17:1-17:29 -	58
Revenirea lui David la tron	62
– 18:1-20:26 –	62
Evenimente din timpul domniei lui David	72
– 21:1-24:25 –	72
Evenimente din timpul domniei lui David (continuare)	82
– 21:1-24:25 –	82